

NOTULEN

PROVINCIALE STATEN VAN NOORD-HOLLAND

VERGADERING

VAN

10 NOVEMBER 2008

AGENDA STATENVERGADERING 10 NOVEMBER 2008

Opening en mededelingen	4
Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden	4
Vaststelling van de notulen van de vergadering van 22 en 29 september 2008	7
Statenvoordracht voornemen onderzoekscommissie Noord-Holland	9
Instellen onderzoekscommissie	10
Statenvoordracht tweede investeringsimpuls Noord-Holland TWIN-H (voordracht 77)	12
Statenvoordracht begroting 2009 – tweede termijn	36
Sluiting	108

NOTULEN VAN DE VERGADERING VAN 10 NOVEMBER 2008

Voorzitter: H.C.J.L. Borghouts (later)/A.P. vd Meché
Griffier: mw. C.A. Peters

In de vergadering zijn de volgende leden aanwezig: mw. N. Ajouaau, mw. S. Akkaya, H.A. Binnema, mw. G. Blokker, mw. C. Boelhouwer, H.K. Bos, mw. C.J. Braam (eerste deel), K.W.C. Breunissen, C. Broekhoven, A. Bruggeman, P.J. Bruystens (eerste deel), J.P.H. Bruins Slot, mw. I.S. de Bijl-Baerselman, D. Butter, C.P.J. van Diest, mw. L.M. Driessen-Jansen, mw. N.D.K. Eelman-van 't Veer, mw. J. Geldhof, F.J. Gersteling, K. Gör, R.J. de Graaf, mw. D.G.M. Grave-Verkerk, K.F. Gunster, mw. A.P. van Heijst, mw. C.M. Herbeck, mw. P. de Jonge, J.A. Kardol, mw. P.E. Kirch-Voors, mw. L.S. Klomp, mw. M.T.J. Knook, C.J. Loggen, G. Massom, A.P. van der Meché, R. Meerhof, mw. A.M. Nagel, R.E. van Oeveren, A. Oortgiesen, P. van Poelgeest, mw. E. Post, H. Putters, A. Roetman, J.J.W. van Run, M. Schraal, mw. L.A. Smits, Tj.P.J. Talsma, R.E. Vis, A.A. de Vries, E.P. Wagemaker, D.C.J.M. Wellink, L.A. Wieringa, Z. Yurdakul, mw. A. Zeeman.

Aanwezige gedeputeerden: S. Baggerman, J.H.M. Bond, B. Heller, A.M.C.A. Hooijmaijers, mw. R. Kruisinga, C. Mooij, P.S. Visser

Met kennisgeving afwezig: A.F. Kraak, mw. A.C.J. Humalda-Blok

1. OPENING (10.00 UUR) EN MEDEDELINGEN

De **VOORZITTER**: Ik wil beginnen met de vergadering. Dames en heren, ik heropen de vergadering en ik verzoek u uw mobiele telefoons tijdens de vergadering uit te zetten. De heer Borghouts zal later in de vergadering arriveren, waarschijnlijk tussen elf uur en half twaalf. We hebben bericht van verhindering ontvangen van de volgende leden: de heer Kraak en mevrouw Humalda-Blok, beiden van de VVD. Verder heb ik geen afmeldingen.

2. VASTSTELLING AGENDA EN REGELING VAN WERKZAAMHEDEN

De **VOORZITTER**: Ik ga verder met het vaststellen van de primus en de hoofdelijke stemming en het vaststellen van de agenda. Het wordt nummer 11 en het is de heer Butter. Het vaststellen van de primus was nodig, omdat op grond van artikel 18 van het reglement van orde voor de aanvang van de vergadering door het lot wordt bepaald met welk Statenlid een hoofdelijke stemming dient aan te vangen, waarna deze stemming verder plaatsvindt op volgorde van binnenkomst. De huidige primus is dus de heer Butter.

Er komen twee moties vreemd aan de orde van de dag. Een van de SP en een van de Ouderenpartij. Ik wil voorstellen deze moties in te dienen of de toelichting te geven, waarna we de stemming aan het eind van de dag zullen doen.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Ik wil daarover toch wat zeggen. Het is vreemd aan de orde van de dag. Het wordt meestal aangekondigd bij de voorzitter, voorafgaand aan de vergadering. Dit is een vervolgdeel van een vergadering die al eerder heeft plaatsgevonden. Ik strijk over mijn hart en accepteer het, maar het is naar mijn gevoel niet helemaal zoals het zou moeten zijn.

De **VOORZITTER**: Ze zijn er en ik wil de mogelijkheid dus geven om ze te behandelen, tenzij de meerderheid van de Staten zegt dat niet te willen. Dat zie ik niet gebeuren, dus ik wil de SP verzoeken de motie vreemd aan de orde van de dag toe te lichten.

De heer **WELLINK** (SP): Geachte voorzitter en leden van de Staat. Alle media hebben de afgelopen tijd aandacht besteed aan de wijze waarop onze provincie zich opstelt in haar pogingen de mogelijk verloren gegane tegoeden bij de banken terug te halen. Er is een koers uitgezet, waarvan nu blijkt dat de provincie een doodlopende weg is opgegaan. Het kabinet heeft de plannen gedwarsboemd door het besluit van GS te vernietigen. Argumenten daarvoor zijn ondermeer dat de houding van de provincie de onderhandelingen tussen IJsland en de rijksoverheid ernstig belemmert. Daardoor loopt men het risico dat mogelijke oplossingen waarin de belangen van eenieder worden meegenomen, ernstig worden gefrustreerd.

Vanuit het kabinet is meegedeeld dat als de provincie en haar medestanders blijven voortgaan op de ingeslagen weg, zij in een later stadium niet meer bij het Rijk kunnen aankloppen. Het college is echter van plan – die lijn wordt gezet – vast te houden aan de ingeslagen weg en heeft al laten weten bereid te zijn een juridische strijd met de hogere overheden aan te gaan. Het college moet zich realiseren dat het eigenlijk weinig recht van spreken heeft om zo hoog van de toren te blazen. Niet het Rijk heeft de strop van 100 miljoen euro veroorzaakt, maar de provincie zelf. Tot dusver heeft het college daarvoor nog niet de politieke verantwoordelijkheid willen nemen. Het aapje wordt nog steeds bij anderen, zelfs bij de ambtenaar, op de schouder gezet.

De aandacht wordt verlegd naar het terugkrijgen van het verloren geld. Oh, oh, wat werken we er hard aan om het geld terug te krijgen! Ja, het moet zeker gebeuren, maar onze fractie vindt dat een wat bescheidener houding van het college richting Rijk (dat zich inzet voor een oplossing) beter zou staan.

Wij zijn als fractie van oordeel dat er alle reden is om als provincie de koers bij te stellen. Daarvoor is een aantal argumenten te noemen. Op geen enkele wijze mogen de onderhandelingen tussen de IJslandse en de Nederlandse overheden worden belemmerd. Er wordt gewerkt aan een overeenkomst waarbij ieders belangen worden ingebracht. De belangen van kleine en grote spaarders, van overheden die door verkeerde beleggingen het schip zijn ingegaan en van overheden die als gevolg van garantstellingen gelden hebben moeten vrijmaken. Kortom, het gaat om een breed spectrum van belangen.

De overheden moeten elkaar ondersteunen en zich met elkaar hard maken voor deze zaak. In gezamenlijkheid gaat dit beter. Een mooi Nederlands spreekwoord is: eenheid maakt macht. De belangen van elke partij zijn voldoende in kaart gebracht. Een aanbod om samen te werken van de provincie, maar dan alleen onder de voorwaarde dat de eigen positie eerst wordt veiliggesteld, is geen eerlijk aanbod.

De maatschappelijke schade die de aanpak van de provincie tot gevolg heeft, zal de eerste tien tot twaalf jaar merkbaar zijn. Overheden die elkaar bevechten voor de rechter worden ongeloofwaardig. De provincie dient te erkennen dat er zaken zijn van een grotere orde. Ook al lijkt het op het eerste gezicht dat de provincie in het gelijk staat, een groter belang kan het noodzakelijk maken de aanpak bij te stellen. Nu zou ik kunnen tegenwerpen dat de provincie inmiddels met behulp van peperdure advocaten met de beslaglegging een positie heeft ingenomen die in geld waardeerbaar is. Een erkenning van deze bevoorrechte positie wilt u in de onderhandelingen terugzien. Wij kunnen ons voorstellen dat deze nadrukkelijke inbreng heeft geleid tot grote irritatie bij het Rijk.

Op kosten van de gemeenschap heeft de provincie, zoals ik zei, peperdure advocaten aan het werk gezet met beslagleggingen en daar kan een eenling nooit tegenop. Als tussenvraag wil ik stellen uit welke begrotingspost die advocaten worden betaald. Wordt die post niet overschreden en hoe is in de dekking voorzien? Het is zeker interessant, zeker nu na de vernietiging van de kroon de beslagen van de baan zijn en de provincies met lege handen staan.

Wij roepen u op tot het staken van de juridische strijd en met het kabinet te gaan samenwerken om gezamenlijk de belangen in IJsland te behartigen. Het overleg tussen de IJslandse en de Nederlandse overheden mag niet worden belemmerd. De overheden moeten elkaar ondersteunen en

zich met elkaar hard maken voor de zaak en u moet letten op de hoge maatschappelijke kosten van een langlopend geschil.

Staatsmanschap is verder kijken dan de gewone portemonnee, dan je eigen portemonnee. Wij willen u daarom graag de motie vreemd aan de orde van de dag overleggen.

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op maandag 10 november 2008 te Heiloo,

- kennisgenomen hebbende van het koninklijk besluit om de executie van de beslaglegging op bezittingen van Landsbankski te vernietigen;
- overwegende dat een voortzetting van de juridische strijd met het kabinet leidt to hoge maatschappelijke kosten en grote imagoschade voor de strijdende partijen;

besluiten:

- GS op te roepen de juridische strijd te staken;
- met het kabinet te gaan samenwerken om gezamenlijk de belangen in IJsland te behartigen;

en gaan over tot de orde van de dag.

De **VOORZITTER**: De motie is nog niet ondertekend, dat vereist het reglement. De motie zal deel uitmaken van de stemming aan het eind van de vergadering.

De tweede motie is van de Ouderenpartij en de heer Bruystens mag een toelichting geven.

De heer **BRUYSTENS** (Ouderenpartij N-H/VSP): De strekking van mijn motie is ingegeven door de kredietcrisis die na de eerste algemene beschouwing van 29 september en nu is ingetreden en waarvan iedereen in kennis is gesteld. Op 13 oktober werden wij voor de eerste keer geïnformeerd over deze kredietcrisis en de gevolgen daarvan voor ons. Ik zal de tekst van de motie en het dictum voorlezen, dan denk ik dat ik duidelijk genoeg ben geweest.

De Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 10 november 2008, gehoord de discussies over de kredietcrisis (die komen nog),

overwegende dat:

- de kredietcrisis een internationaal probleem is;
- de bestrijding van de kredietcrisis en de gevolgen daarvan dient te geschieden door:
 - a. de nationale overheden, waarbij die overheden zoveel als mogelijk samenwerken;
 - b. de internationale organisaties, zoals IMF en EU;
- de Nederlandse overheid reeds vele miljarden steun heeft gegeven aan diverse banken en dat nog veel meer is gereserveerd voor verdere steun;
- de Nederlandse overheid zich garant heeft gesteld voor de kleine spaarder voor een bedrag van maximaal 100.000 euro, waarvan ook de spaarders die geld in IJsland hebben ondergebracht;
- onder de kleine spaarders die nu een garantie hebben van de Nederlandse overheid zich vele inwoners van Noord-Holland bevinden;
- ook een aantal kleine/lagere overheden (provincie en gemeente) geld hebben weggezet bij IJslandse banken en die nu met forse verliezen zijn geconfronteerd;

overleg met IJsland om alsnog zoveel als mogelijk geld terug te krijgen op international niveau dient te geschieden;

dragen GS op:

- 1. de executie van een beslag op de tegoeden van de Landsbankski niet te starten,*
- 2. de financiële belangen van de provincie Noord-Holland met betrekking tot IJsland Landsbankski door de nationale overheid (Rijk) te laten behartigen;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De **VOORZITTER**: De stemming hierover vindt eveneens plaats aan het eind van de vergadering.

Na deze verrijking van de agenda wil ik graag met u overgaan tot de vaststelling van de agenda. Kunt u zich vinden in de gepubliceerde (gewijzigde) agenda? Zo ja, dan handelen we deze vergadering op die wijze af en is deze agenda conform het voorstel van het presidium vastgesteld.

3. VASTSTELLING VAN DE NOTULEN VAN DE VERGADERING VAN 22 EN 29 SEPTEMBER 2008

De **VOORZITTER**: Hierover zijn geen opmerkingen, dus de notulen zijn bij deze ongewijzigd vastgesteld.

De heer **VAN OEVEREN** (Partij voor de Dieren): Ik had verwacht dat gedeputeerde Visser ten aanzien van de notulen van 29 september een opmerking zou maken. Nu hij dat niet doet, voel ik mij genoodzaakt dat zelf te doen.

Het heeft betrekking op de pagina's 42 en 43. Daar staat dat in de derde alinea (start met: we kunnen de degenen kunnen blijven kruisen ten aanzien van de ganzen op Texel): "U hebt in de publiciteit aangekondigd aangifte te doen tegenover ons gebruik van CO₂-gas. Dat hebt u blijkbaar moeten inslikken, want dat is niet gebeurd" enzovoorts. De gedeputeerde kan dat, mijns inziens, niet waarmaken, omdat wij op geen enkele wijze hebben aangekondigd dat wij als Partij voor de Dieren aangifte zouden doen voor het gebruik van CO₂-gas.

De **VOORZITTER**: U maakt bezwaar tegen de tekst zoals die is gepubliceerd?

De heer **VAN OEVEREN** (Partij voor de Dieren): Nee, want het is wel degelijk gezegd. Dit is naar aanleiding van. Dat is een punt. Ik had dus verwacht dat de gedeputeerde, die inmiddels van ons commentaar op de hoogte was, hierop zou reageren, maar dat heeft hij niet gedaan. Ook later herhaalt hij nog dat wij in persberichten en in de kranten hebben aangekondigd aangifte te doen, ook dat is niet correct.

Verder spreekt hij ook over misleiding en dat is te vinden op de volgende pagina onder het kopje gedeputeerde Visser, derde alinea. Daar staat geschreven over misleiding en dat is een zware beschuldiging. Buiten de zaal zouden u dergelijke uitspraken zeer kwalijk worden genomen en kunnen leiden tot bepaalde acties. U mag deze woorden hier uiten, want zij kleuren uw partij en achterban in. Verder in deze alinea staat: "Ik heb er nu een beetje genoeg van, want u scheidt een bepaald klimaat in deze discussie, waarvan ik vind dat het niet hoort en dat dit tot rampzalige gevolgen leidt." Ik vind dat een gedeputeerde dit soort opmerkingen niet verleidend kan maken. Hij moet hardmaken dat opmerkingen van ons tot rampzalige revisies zouden kunnen leiden en ik wil graag dat de gedeputeerde zich onthoudt van het voorstellen van zaken die niet in overeenstemming zijn met de werkelijkheid.

De **VOORZITTER**: Ik wil u erop wijzen dat deze discussie in de vorige vergadering is gevoerd, zoals is weergegeven. In die vergadering kon u de discussie aangaan met de gedeputeerde. Op dit moment nemen we er kennis van en doen we er verder niets mee.

De heer **VAN OEVEREN** (Partij voor de Dieren): Dat is akkoord.

De **VOORZITTER**: Ik had de notulen al goedgekeurd, maar dat was goedkeuring naar de tekst. Ik verlaat dit agendapunt. We hebben in overleg besloten dat dit buiten de orde is, deze reactie op dit moment en dat die niet wordt opgenomen in deze notulen.

De heer **VAN OEVEREN** (Partij voor de Dieren): Ik maak daar bezwaar tegen.

De **VOORZITTER**: Dat mag, maar ik denk dat u daar alleen in staat.

De heer **VAN OEVEREN** (Partij voor de Dieren): Mag ik daarover het oordeel van de vergadering horen? Het is namelijk gezegd in de vergadering en ik verlang dat dit in de notulen komt te staan. Dat lijkt me een heel normaal verzoek.

De **VOORZITTER**: U had toen moeten reageren.

De heer **VAN OEVEREN** (Partij voor de Dieren): De vorige keer is deze discussie gestopt door de voorzitter van de Staten en kon ik dus niet verder gaan. Bovendien waren er toen zaken...

De **VOORZITTER**: We stoppen nu weer, want het ligt in de lijn der verwachtingen. Die verklaring is buiten de orde.

De heer **VAN OEVEREN** (Partij voor de Dieren): Mag ik dan wel de vergadering verzoeken of zij het met deze gang van zaken eens zijn.

De **VOORZITTER**: Ik vraag of de vergadering hetzelfde gevoel heeft als uw voorzitter. Is iedereen het daarmee eens? Ik zie allemaal knikken.

Spreker: De fractie van de SP merkt op dat de notulen de orde van de vergadering weergeven. Als de Partij van de Dieren op dit moment een opmerking maakt over de notulen van de vorige keer, lijkt het me niet meer dan redelijk dat dit in de notulen van deze vergadering wordt opgenomen.

De **VOORZITTER**: Het verslag wordt woordelijk opgemaakt en dat stellen we vast. Het is helder, de vergadering deelt de mening van de heer Van Oeveren niet. Mevrouw Nagel wil het woord, maar ik ben eigenlijk klaar met dit agendapunt.

Mevrouw **NAGEL** (CDA): Dan kan ik wel stoppen, maar ik ken het reglement op dit punt niet zo goed. Ik heb toch behoefte iets uit de notulen te houden op grond van het reglement. Ik vind dit toch wel heel ver gaan en ik heb het niet zo ver paraat dat ik daarover een uitspraak kan doen. Ik zou daarom graag contact met de griffie hebben, voordat we hierover een definitieve uitspraak doen.

De **VOORZITTER**: De voorzitter heeft besloten wat het betekent en die beslist in deze zaken. Ik denk dat het helder is. Wij stellen met elkaar een woordelijk verslag vast van deze vergadering.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Ik sluit mij aan bij wat mevrouw Nagel zojuist zei. Ik heb het gevoel dat het niet helemaal klopt.

De **VOORZITTER**: Oké, wij kijken het na en gaan nu verder met het volgende agendapunt.

4. STATENVOORDRACHT VOORNEMEN ONDERZOEKSCOMMISSIE NOORD-HOLLAND

De **VOORZITTER**: Hiervoor hebben we een spreker, de heer Talsma, over de Statenverordening. Het is zo dat de heer Borghouts hiervoor verantwoordelijk is, maar ik heb begrepen dat er geen inhoudelijke vragen komen in de richting van de heer Borghouts en daarom stel ik voor het agendapunt te behandelen.

De heer **TALSMA** (PvdA): Ja, we hebben vorige week uitvoerig met elkaar gediscussieerd over hoe we omgaan met de crisis waarin we als provincie zijn terechtgekomen en de wellicht verloren miljoenen. We hebben toen als PvdA, samen met andere partijen, het initiatief genomen om een onderzoekscommissie in te stellen. Dit is naar onze mening volgens ons reglement een van de zwaarste middelen om te kijken of dingen zijn goed gegaan.

Tijdens die vergadering – ik weet niet of iedereen dat heeft meegekregen – kwam vanuit de griffie de mededeling dat we best zo'n motie zouden kunnen aannemen om een onderzoekscommissie te kunnen aanstellen, maar dat het bijna praktisch onmogelijk is ook de verordening die daaronder hoort tijdig in orde te hebben.

Tot mijn aangename verrassing heb ik, net als u, geconstateerd dat deze week ruimschoots voor deze vergadering al een complete verordening voorlag. Ik wil dan ook graag, en ik denk dat ik namens iedereen spreek, de mensen die dit voor elkaar hebben gekregen complimenten maken voor de snelle wijze waarop is gewerkt en ik denk dat men daarmee goed beseft hoe belangrijk het is dat deze commissie heel erg snel aan de gang gaat. Dus zeer veel waardering van onze zijde voor degenen die dit hebben uitgevoerd en met name voor de hoofdrol van de griffie. Dat ziet er keurig uit.

Ik zou graag over het volgende agendapunt, namelijk de instelling van de onderzoekscommissie, even het woord voeren. Wat mij betreft in een verhaal.

Het instellen van de onderzoekscommissie is mogelijk als we de verordening aannemen. Dan zijn we ook juridisch gedekt, zodat dit een commissie is die handelt overeenkomstig de reglementen. In die instelling van de onderzoekscommissie staat ook dat de Staten bepalen wie de voorzitter en de vicevoorzitter van deze commissie worden. Afgelopen week zijn daarvoor wat suggesties gedaan, er zijn wat gesprekken gevoerd en ik zou namens een aantal partijen – bijna allemaal – willen voorstellen om mevrouw Geldhof van D66 voorzitter van deze commissie te maken en als vicevoorzitter zou ik de heer Meerhof van de PvdA willen voordragen.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. U doet een voorstel voor het volgende agendapunt, maar ik wil ze wel graag gescheiden houden. Bij agendapunt 4 stel ik de verordening vast en bij agendapunt 5 kom ik terug op uw voorstel en leg ik dat voor aan de Staten.

Allereerst Statenvoordracht 94, de Verordening onderzoekscommissie Noord-Holland. Ik neem aan dat er verder geen sprekers zijn.

Spreker: Mijn fractie kan zich vinden in deze verordening. Wij hebben echter een procedurele vraag en dat betreft artikel 7 bij het verhoren. Daar staat onder lid 2: "de voorzitter roept de leden van de onderzoekscommissie en getuigen bijeen, ten minste twee weken voor het verhoor". Echter, gelet op het feit dat de onderzoekscommissie haar werk toch wel voor 1 januari 2009 moet afronden, kan ik mij voorstellen dat die periode van twee weken gewoon te lang is. Ik zou daarover graag duidelijkheid willen hebben.

De **VOORZITTER**: De commissie moet inderdaad snel werken. Dit is een algemene verordening, geldend in het algemeen. Ik stel voor dat we daar niet zwaar aan tillen, maar dat de commissie haar werkzaamheden zelf inricht en overlegt met degene die zij willen horen voor het vinden van een datum.

Overigens moet het per 1 april gereed zijn en niet per 1 januari. Dat zit in de werkwijze, in de volgende verordening. Ik zou willen voorstellen langs deze weg de verordening algemeen vast te stellen. Niemand meer het

woord? Goed, wenst iemand hoofdelijke stemming? Wenst iemand nog een stemverklaring af te leggen? Verlangt iemand aantekening? Niemand enige opmerkingen of anders? Dan is de verordening hierbij aangenomen en is een algemene verordening gemaakt voor de onderzoekscommissie.

5. INSTELLEN ONDERZOEKSCOMMISSIE

De **VOORZITTER**: De heer Talsma heeft hierover al opgemerkt dat in de verordening een aantal mensen zijn voorgedragen om zitting te nemen in deze commissie, fractiebreed. Er zijn echter puntjes gezet bij de voorzitter en de vicevoorzitter. De heer Talsma heeft voorgesteld hiervoor respectievelijk mevrouw Geldhof en de heer Meerhof voor te dragen. Ik neem aan dat dit uw goedkeuring kan wegdragen en dat wij met elkaar kunnen vaststellen welke personen in de commissie zitting hebben en de voorzitter en de vicevoorzitter op de plek hebben benoemd.

Kunt u zich hierin allemaal vinden? Kunnen we dat bij acclamatie vaststellen? Goed, dat voorstel is gedaan en ik neem aan dat u zich daarin kunt vinden. Ik begrijp dat, naast de heer Talsma, ook de heren Bruins Slot en De Vries hierover het woord willen voeren.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Wij hebben in korte termijn wel een aantal op- en aanmerkingen mogen plegen, maar ik wil daaraan nog twee punten toevoegen. Dat heeft te maken met de snelheid die is geboden. De verordening presenteert als uiterlijke datum van afhandeling 1 april. We hebben in de vorige vergadering heel nadrukkelijk toch al min of meer mogen aanhoren van de voorzitter, de heer Borghouts, dat hij al een suggestie deed om in januari de vergadering te houden met betrekking tot de uitkomst van het onderzoek. Ik wil daarop toch graag reageren en heel nadrukkelijk vragen de verordening te wijzigen in 1 februari en niet op 1 april te zetten.

Vervolgens wil ik bewerkstelligen, maar dat is min of meer aan de commissie, om voor het kerstreces het rapport te laten verschijnen.

Verder wil ik een opmerking maken over het fenomeen 50 miljoen euro. We hebben ooit een persbericht gehad waarin werd verklaard hoe het zou moeten worden gezien met betrekking tot die 50 miljoen euro. Die zou zijn geleend in augustus 2007. De verordening spreekt over het jaar 2008 en ik zou het eigenlijk verplicht vinden het onderzoek te starten op 1 juli 2007, zodat ook die 50 miljoen euro – waarover nogal wat te doen is geweest – in het onderzoek wordt meegenomen. Ik zou de vergadering dringend adviseren daarmee akkoord te gaan, wellicht kan dat eveneens via acclamatie. Ik doe dit voorstel niet per motie, misschien kunnen we het op deze manier doen. Anders vraagt u formeel om de opdracht een amendement te creëren, maar het kan misschien ook als zodanig worden gewijzigd.

De heer **DE VRIES** (SP): Het lijkt me handig dit agendapunt correct af te handelen. Als het een motie of een amendement is, moet het niet per acclamatie gebeuren. De zaak moet toch op papier richting de Staten komen, zodat we een inhoudelijke afweging kunnen maken. Er zullen wellicht nog andere punten komen. Ik stel voor om de afhandeling dus niet per acclamatie te doen, maar gewoon conform de orde van de vergadering af te wikkelen.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Wellicht wilt u een tweede termijn.

Mevrouw **GELDHOF** (D66): Ten aanzien van de verwachting van de duur van het onderzoek wil ik even reageren. U pleit ervoor dat het onderzoek voor 1 februari gereed is. In de voordracht staat dat de verwachting is dat het onderzoeksrapport uiterlijk 1 april 2009 gereed is. Wellicht is er toch meer tijd nodig voordat alles in gang is.

In de vorige periode was er namelijk een onderzoekscommissie. Die is ingesteld in januari en het jaar daarop in januari zijn de bevindingen in de Staten vastgesteld. Dat heeft dus een jaar geduurd. Nu hoeft het in dit geval

natuurlijk geen jaar te duren, maar wellicht is het verstandig te zeggen dat het uiterlijk 1 april 2009 gereed is of zoveel eerder als mogelijk is. De urgentie voor het zo snel mogelijk komen met de gegevens is natuurlijk volstrekt helder.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Ik zou het anders willen insteken. U legt nu een inspanningsverplichting op voor 1 februari. Als de onderzoekscommissie een legitieme verklaring heeft dat het echt werkelijk niet binnen die tijd kan plaatsvinden, dan kunnen we het erover hebben. Om nu echter al een langere periode in te zetten, is niet nodig. Dat is overigens ook niet wat we met elkaar hebben afgesproken de vorige keer. We hebben afgesproken dat we zo snel mogelijk willen handelen als het gaat om de positie van de gedeputeerden. Ik vind dat we dat zouden moeten doen en ik denk dat het haalbare kaart is.

We kunnen alles wel heel formeel gaan doen, maar het gaat erom dat ik nu niet de indiener – dat zijn wij zelf – kan vragen dat te wijzigen. Daarom vraag ik in het algemeen te proberen die inspanningsverplichting op papier te zetten en dan 1 februari te hanteren en daarnaast de periode vanaf 1 juli 2007 te nemen.

De **VOORZITTER**: Ik stel voor dat u daarvoor gewoon een amendement of een motie opstelt en dat we daarover stemmen in tweede termijn.

De heer **DE VRIES** (SP): Voor ligt voorstel 95, het instellen van een onderzoekscommissie. Ik wil toch even van de gelegenheid gebruikmaken, want dat is sinds vandaag mogelijk, om aan te geven dat het ons wat verbaasde dat daarin 2008 werd genomen als jaar voor onderzoek naar het gevoerde bestuur. In de inleiding wordt al gesproken over onderzoek naar GS en het gevoerde bestuur ten aanzien van het uitzetten van tijdelijk financieel beschikbare middelen. Dat verbaast ons een beetje, want het onderzoek zal zich niet richten – zo denken wij – tot alleen maar 2008, omdat besluitvorming ook al in die periode daarvoor heeft plaatsgevonden. Dat noopt ons ertoe heel beknopt met een amendement te komen op de voordracht. Daar wordt gesproken over (punt 1): Een onderzoek in te stellen op grond van.... naar het door GS in 2008 gevoerde bestuur, maar wij zouden dat willen amenderen. Het lijkt ons een goede zaak dat de onderzoeksruimte zich uitstrekt tot de periode waarin het besluit tot stand is gekomen en dat kan ook voor 2008 zijn.

De Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 10 november 2008 te Heiloo,

overwegende dat:

- *een deel van de besluitvorming aangaande het uitzetten van tijdelijk beschikbare middelen reeds voor 2008 heeft plaatsgevonden;*
- *het in het kader van het formuleren van de onderzoeksvragen en het onderzoek door de commissie het niet de bedoeling kan zijn om het uit te voeren het onderzoek tot 2008 te beperken;*

stellen voor:

om in ontwerpbesluit 95 eerste besluitpunt de woorden 'in 2008' te schrappen;

en gaan over tot de orde van de dag.

De **VOORZITTER**: Dit amendement wordt verspreid en maakt deel uit van de verdere beraadslaging. Dit is de eerste termijn van deze Statenvoordracht. We wachten het amendement van het CDA nog af en ik stel voor dat we dit agendapunt even laten rusten en verder gaan met het volgende agendapunt, zodat we de tweede termijn en de besluitvorming later kunnen doen. Kunt u zich daarmee verenigen? Akkoord.

6. STATENVOORDRACHT TWEEDE INVESTERINGSIMPULS NOORD-HOLLAND TWIN-H (VOORDRACHT 77)

De **VOORZITTER**: Voor dit agendapunt heb ik als eerste spreker mevrouw Post van de VVD.

Mevrouw **POST** (VVD): Wie naar buiten kijkt (*dat gaat nu moeilijk, want de gordijnen zijn dicht!*), ziet dat het herfst is. De bomen verliezen hun blad, het gras groeit minder hard, de hoeveelheid hemelwater die naar beneden komt, stijgt, het waait en het wordt kouder. De weersomstandigheden zijn niet direct gunstig te noemen. Wie in meer overdrachtelijke zin naar buiten kijkt, ziet dat het niet alleen in klimatologisch, maar ook in financieel/economisch opzicht herfst is. Spaarders verliezen geld, de economische groei neemt af, de inflatie stijgt en er waait ook nog eens een gure wind vanuit het zuidwesten, zo'n beetje uit de richting van Den Haag. Kortom, de economische vooruitzichten voor 2009 zijn ook niet direct gunstig te noemen.

De vraag die we op dit moment – nadrukkelijker dan anders – moeten stellen, is of het onder deze omstandigheden verstandig is te besluiten tot het doen van zulke omvangrijke investeringen. Laten we wel zijn, het is natuurlijk niet niets, die 490 miljoen euro netto.

Er zijn er die zeggen dat het beter is voorlopig maar even op de handen te gaan zitten en af te wachten hoe het verder gaat met de kredietcrisis of de TWIN-H te beperken tot het overschot op de EXIN-H. De VVD-fractie is het daarmee niet eens en wel om een aantal redenen.

Ten eerste lost het stilzitten de problemen en knelpunten in Noord-Holland niet op. We raken daarmee – om in termen van metafoor te blijven – van de regen in de drup.

Ten tweede en misschien nog wel veel belangrijker, is in het verleden gebleken dat bij een dreigende recessie de meeste bedrijven en consumenten hun investering een tijdje uitstellen, waardoor de economie verder in het slop kan raken. In zo'n situatie zouden overheidsinvesteringen eraan kunnen bijdragen dat de vicieuze cirkel kan worden doorbroken of in ieder geval dat de schade kan worden beperkt. Vanuit economisch oogpunt is er dus juist reden nu extra te investeren in de toekomst van Noord-Holland. Wij zijn het dan ook van harte eens met het principe van de tweede investeringsimpuls.

Dan nu het voorstel zelf. Ik wil graag op vier onderwerpen ingaan, namelijk de financiële aspecten, de opzet en werking van TWIN-H, de projecten en samenvattend alles in de beslispunten.

De financiële aspecten:

Bij de behandeling van de lentenota hebben we al een besluit genomen over de wijze waarop de dekking van de TWIN-H moet gaan plaatsvinden, namelijk 300 miljoen euro overschot EXIN-H, 146 miljoen euro vanuit de meeropbrengst motorrijtuigenbelasting en de opbrengst van de verhoging van de provinciale opcenten naar drie. Daarbij komt nog een opcent, met name voor het thema duurzaamheid. In totaal dus een verhoging van de opcenten met vier. Ik wil daarbij stilstaan. Je zou kunnen zeggen dat het maar om vier opcenten gaat: waar hebben we het over? Dat is voor de VVD-fractie te gemakkelijk. De provincie moet in onze ogen zeer terughoudend omgaan met het opvoeren van belastingdruk voor haar inwoners. Ook en juist misschien wel in deze tijd. Dat wij de provincie met de laagste opcenten blijven, doet daaraan niets af. In de eerste termijn van de algemene beschouwingen heeft de VVD bij monde van onze fractievoorzitter al aangegeven wel akkoord te gaan, maar dat aan onze instemming een aantal voorwaarden is verbonden. Een van die voorwaarden was dat meevallers niet ten gunste mochten komen van de algemene middelen. Ik kom daar nog op terug.

De opzet en de werking van TWIN-H:

Zojuist heb ik al aangegeven dat de VVD van mening is dat we zeer terughoudend moeten zijn met het verhogen van belastingen. Niet voor niets

hebben wij hierover in ons verkiezingsprogramma opgenomen dat een eventuele belastingopbrengst niet mag verdwijnen in de algemene middelen, maar juist moet worden aangewend voor het oplossen van grote knelpunten of problemen. In ons verkiezingsprogramma hebben wij ook gesteld dat voor ons het mobiliteitsvraagstuk daarbij de hoogste prioriteit heeft. In het voorstel, zoals dat in de commissies is besproken, stond in het ontwerpbesluit dat meevallers ten gunste zouden komen van algemene middelen. Dat is inmiddels gecorrigeerd. Nu staat in het ontwerpbesluit dat een eventuele vrijval ter beschikking komt van de desbetreffende portefeuille. Ik twijfel nu een beetje of dat hetgeen is dat wij hebben gevraagd. In onze ogen zouden meevallers niet zozeer ter beschikking moeten komen van de portefeuille, maar gereserveerd moeten blijven binnen TWIN-H met inachtneming van de gestelde verhoudingen, dus de 76/12/12. De vraag is – en die stel ik daarom aan het college – of dat er staat. Nogmaals, ik ben van mening van niet, maar misschien kunt u mij geruststellen. Mocht er toch nog een beetje licht zitten tussen wat u voorstelt en wat wij willen, hebben we eventueel nog een amendement achter de hand.

De projecten:

Het overzicht van de projecten, dat is al door meerderen opgemerkt, geeft een nogal wisselend beeld weer. Aan de ene kant een klein aantal kort omschreven projecten waaraan grote bedragen zijn gekoppeld. Aan de andere kant een groot aantal projecten waaraan veel beperktere bedragen zijn gekoppeld. Niet in alle gevallen is duidelijk of het geraamde bedrag daadwerkelijk nodig is voor het betreffende project. Dat betekent dat wij nu akkoord kunnen gaan met de lijst met projecten, maar dat de daaraan gekoppelde bedragen nader moeten worden onderbouwd in de uitwerking die aan ons wordt voorgelegd. Wij zijn daar dus zeer benieuwd naar.

De beslispunten:

Wij kunnen instemmen met punt 1. Dat heb ik hiervoor al aangegeven. Punt 2 is ook akkoord, met het voorbehoud dat het college een toelichting geeft op de meevallers. Ik heb bij dit punt nog wel een vraag in relatie tot het financiële kader. Hierbij is namelijk aangegeven dat u wilt werken volgens het principe direct af te boeken wat kan en wat moet. Wij hebben daarover in de commissie met de gedeputeerde van Financiën heldere afspraken gemaakt over wat dit concreet betekent. In het vierde bolletje (bij de beslispunten) staat aangegeven dat de verantwoording en de rapportage over de voortgang plaatsvindt via de reguliere p&c-cyclus. Wij zouden willen vragen of het mogelijk is om ofwel bij de voorkant van het project ofwel bij die verantwoording, expliciet op dit punt in te gaan. Met de overige punten zijn wij ook akkoord.

Tot slot nog een opmerking. Wij hebben de notitie ontvangen over de uitvoering van motie 8.2 die gaat over wat we nu precies verstaan onder meevallers en onderbesteding. Het past bij de behandeling van dit onderwerp, dan wel bij de begroting, maar er staat een groot aantal data in die notitie, waarvan ik denk dat het nuttig zou zijn daarover in de commissie nog eens te spreken. Ik verzoek of u dat wilt bewerkstelligen, voordat u hierover verder een uitspraak doet.

Ik begon mijn bijdrage met een paar opmerkingen over het weer, letterlijk en figuurlijk. Je hoort soms wel eens zeggen dat iedereen over het weer praat, maar dat niemand er iets aan doet. Gelukkig geldt dat niet voor de provincie Noord-Holland. Die doet wel degelijk iets en hoe!

Wij kunnen van harte akkoord gaan met de tweede investeringsimpuls.

De heer **VAN POELGEEST** (Partij voor de Dieren): De Partij voor de Dieren heeft ingestemd met de tweede investeringsimpuls Noord-Holland, omdat er belangrijke projecten mee worden gerealiseerd. We willen investeringen in groen, in openbaar vervoer, in jeugdzorg, een betere doorstroming van

verkeer, duurzame energie en natuurlijk moeten onze ambtenaren goede werkplekken hebben.

Voor de dekking moesten we wel even slikken. Meer dan 750 miljoen euro binnenhalen om zo'n 500 miljoen euro uit te geven. Dat lijkt niet erg efficiënt. Aan de andere kant, als we hadden besloten ervoor te sparen, hadden we nu meer dan 1 miljard euro in deposito's gehad. Dat was ons dan niet in dank afgenomen of juist wel, maar dan in letterlijke zin.

We zijn daarom schoorvoetend akkoord, maar wel met het nadrukkelijke verzoek aan GS pas te lenen als het echt niet anders kan en eerst zoveel als mogelijk de eigen reserves te gebruiken. Zo zullen de kapitaallasten hopelijk minder zwaar worden.

Voor projecten wordt een ondergrens van 3 miljoen euro gehanteerd. Kleine projecten moeten maar uit de betreffende begroting worden gefinancierd. Wij zijn het niet eens met deze ondergrens. Neem als voorbeeld de ontwikkeling van RTV Noord-Holland. Dat wordt een crossmediabedrijf dat 1,5 miljoen euro kost. Dat is veel geld om even ruimte voor te maken op een begroting. Het kan bijna niet anders of dit gaat ten koste van andere projecten.

Wij denken dat het anders moet. Projecten moeten op hun principes worden beoordeeld. Niet op of ze wel of niet duur genoeg zijn. Dat is echt een slecht criterium. Bovendien zijn GS niet consequent met de toepassing. Zo staat er 10 miljoen euro voor integrale inlogprojecten. Projecten, dat is meervoud. Het gaat dus over meerdere projecten. We geloven echter niet dat elk afzonderlijk project toetst op de ondergrens van 3 miljoen euro. Dat neemt niet weg dat wij graag voor de uitvoering zijn van deze afzonderlijke inlogprojecten, ook als die per stuk minder dan 3 miljoen euro kosten. Zo te zien, is de criteria van de minimumeis van 3 miljoen euro niet alleen slecht, maar eveneens willekeurig. Wij dienen daarom een motie in met de volgende strekking:

De Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 10 november 2008 te Heiloo

constaterende dat:

- *GS een ondergrens van 3 miljoen euro willen hanteren voor projecten die aanspraak maken op TWIN-H;*
- *deze ondergrens niet in de stukken is opgenomen;*

;

overwegende dat:

- *goede, maar minder kostbare projecten daardoor geen doorgang zouden kunnen vinden of ten koste gaan van andere goede projecten binnen een begroting;*

van mening dat:

- *zulks onwenselijk is*

gehoord de discussie,

verzoeken het college:

- *geen projecten van TWIN-H uit te sluiten, omdat zij te weinig kosten;*
- *projecten in het kader van TWIN-H PS voor te dragen op basis van nut, kwaliteit en overige afspraken die in de voordracht staan;*
- *in het voorstel aan PS te motiveren waarom geen beroep wordt gedaan op de reguliere begroting;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De **VOORZITTER**: Deze motie wordt verspreid en maakt deel uit van de verdere beraadslaging.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Bouwen aan de toekomst van Noord-Holland via een extra investeringsimpuls op het gebied van wegen, openbaar vervoer, sociaal culturele infrastructuur en groen heeft vanzelfsprekend de

instemming van mijn fractie. Wie zou daar geen voorstander van zijn in de tijd waarin bedrijven en burgers worden geconfronteerd met economische tegenwind en een recessie onvermijdelijk lijkt?

Als de overheid niet extra investeert in wegen en openbaar vervoer komt de economie, volgens vele deskundigen, tot stilstand. Ook het kabinet komt met extra investeringen voor 2009. Anders dan het Rijk stellen GS voor deze extra investeringsimpuls te financieren uit de verhoging van de opcentenbelasting per 1 april 2009. In de commissie FEPO heeft mijn fractie naar voren gebracht dat het zogenaamde SMART-gehalte van de projecten en lagen in de tijdsplanning summier is. Deze en de komende maand zullen de projecten in de vakcommissies verder worden besproken. Onze fractie gaat ervan uit dat via een nabespreking in de vakcommissies de projecten concreter qua inhoud en planning zullen worden uitgewerkt. Daarbij sluit ik aan bij hetgeen de VVD zei over precisering en onderbouwing van projecten, want die is natuurlijk niet zo sterk tot nu toe.

Verder willen wij pleiten voor meer vrijheid binnen de portefeuilles. Grosso modo gelijk houden wat er staat, maar dan binnen die portfolio de zaak wat vrijer behandelen.

Nadat vorige maand duidelijk is geworden welke financiële gevolgen de kredietcrisis naar verwachting voor onze provincie zal hebben, is het voor mijn fractie niet meer mogelijk nu in te stemmen met een verhoging van de provinciale opcenten met ingang van 1 april 2009. Niet alleen heeft het imago van onze provincie een forse deuk opgelopen, tevens staan de financiële reserves van onze provincie ter discussie. Hoe goed wij ook proberen uit te leggen dat deze reserves noodzakelijk zijn voor de uitvoering van tal van provinciale plannen op het gebied van zorg, cultuur, wegen en openbaar vervoer, een verhoging van de opcentenbelasting op redelijk korte termijn met het vooruitzicht van een economische recessie is, na het recente debacle van de kredietcrisis, niet uit te leggen aan bedrijven en inwoners.

Onze fractie heeft de hoofdlijnen van het collegeprogramma krachtig in balans gesteund en dat geldt evenzo voor deze aanpak van TWIN-H. Recente gebeurtenissen rond de kredietcrisis vragen GS te komen met een geheel passend en in balans financieringsvoorstel en geen verhoging van de opcenten.

Wij denken voor 2009 aan een uitstel van de vervroegde afschrijvingen op de investeringen, zoals bij de najaarsnota 2008 is afgesproken. De actuele omstandigheden dwingen GS tot aanpassing van het eerder genoemde beleid. Dat betekent dat de voorgenomen opcentenverhoging een jaar wordt uitgesteld tot 1 januari 2010 en de projecten kunnen doorgaan. Wij hebben daarvoor het volgende amendement.

De Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constateren dat:

- *de tweede investeringsimpuls de TWIN-H een breed draagvlak heeft in de Staten;*
- *de verwachting is dat de projecten de inwoners van Noord-Holland ten goede komen en een bijdrage leveren aan het oplossen van problemen en knelpunten;*
- *het niet wenselijk is om deze investeringen uit te stellen;*
- *de investeringen in een tijd van recessie op peil moeten blijven;*

overwegende dat:

- *het verhogen van belastingen voor burgers in het algemeen niet wenselijk is;*
- *er alternatieve mogelijkheden zijn om de TWIN-H projecten voor het eerste jaar te financieren;*
- *uitstel van de verhoging van opcenten met een jaar wenselijk is;*

besluiten:

- de verhoging van de opcenten voor het jaar 2009 niet te laten doorgaan en uit te stellen tot het jaar 2010;
- de TWIN-H projecten door de ontstane vermindering van inkomsten van 8,4 miljoen euro te compenseren vanuit het volgens najaarsnota ontvangen bonusdividend van Nuon en ten gevolge hiervan de voorgestelde vervroegde afschrijving met het overeenkomstige bedrag te verminderen;
- bij de behandeling van de begroting 2010 te besluiten de voorgenomen opcentenverhoging alsnog te laten doorgaan of op een andere wijze de benodigde 8,4 miljoen euro te dekken;

en gaan over tot de orde van de dag.

Dan is er een ander punt, dat betreft een van de projecten. Ik zei al dat we daarmee vrijer zouden moeten kunnen omgaan. Ik wil daarop een uitzondering maken en dat gaat om het jaar van het religieuze erfgoed. Wij constateren dat een groot aantal projectvoorstellen is ingediend. Dat op basis van de gestelde voorwaarden en beschikbare financiële middelen het niet mogelijk was om voor meer dan veertien projecten goedkeuring te verlenen, maar dat een aantal projecten waardevol zijn, zoals de Nederlands hervormde kerk in Schagen, de Ruïnekerk in Bergen en de tweede fase van de kerk in Andijk. We overwegen dat het zinvol is dat waardevolle erfgoed te bewaren voor de komende generaties. Wij dienen hiervoor een motie in.

De Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 10 november 2008

constateren dat:

- het EXIN-H project 'Jaar van het religieus erfgoed' succesvol was;
- er een groot aantal projectvoorstellen zijn ingediend;
- op basis van gestelde voorwaarden en beschikbare financiële middelen het niet mogelijk was om voor meer dan 14 projecten (van de 36) goedkeuring te verlenen;
- de projecten, die in aanmerking kwamen voor subsidie, er een aantal was die cultureel waardevol zijn en beeldbepalend zijn in de gebouwde omgeving en/of die sociaal samenbindend kunnen zijn of worden;
- voorbeelden van deze waardevolle projecten zijn: de Nederlands hervormde kerk in Schagen, de Ruïnekerk in Bergen en de tweede fase van de kerk in Andijk;

overwegende dat:

- het zinvol is het waardevolle religieus erfgoed te bewaren voor de komende generaties;
- projecten die al in gang zijn gezet zoals bovenbedoeld, relatief snel kunnen worden gerealiseerd;

besluiten:

- voorwaarden voor subsidiering zoals de mogelijke aanvang van een project te herdefiniëren en ruimhartig toe te passen;
- de overige projecten uit de eerste trancheaanvraag opnieuw te beoordelen in het kader van de herziene definitie;
- voor de musea en monumenten binnen de vernieuwingsimpuls TWIN-H een bedrag van 2 miljoen euro extra te reserveren, bestemd voor realisering van deze projecten.
- het totaalbedrag voor het project musea en monumenten komt hiermee op 7 miljoen euro;
- deze eenmalige extra subsidie van 2 miljoen euro te dekken door deze in mindering te brengen op de bij de najaarsnota voorgestelde **vervroegde** afschrijving van investeringen die mogelijk was door het bonusdividend van Nuon van 26,9 miljoen euro;

en gaan over tot de orde van de dag.

De **VOORZITTER**: Het amendement en de motie worden verspreid en maken deel uit van de verdere beraadslaging.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): In mijn eerste termijn ben ik begonnen met de volgende zinnen: "Kredietcrisis gaat voorlopig aan Noord-Hollandse economie voorbij, zo kopt het Noord-Hollandse dagblad van afgelopen vrijdag (26 september). Het accountantsbureau KPMG concludeert dat bedrijven in Noord-Holland het bovengemiddeld doen. De degelijke manier waarop de meeste grote bedrijven zijn gefinancierd, maakt ze minder gevoelig voor de crisis. Naar mijn mening erg optimistisch. Deze tornado zal onze regio zeker beroeren. Bovendien kan met een stellige zekerheid worden voorspeld dat na deze crisis zich in 2009 het einde van de conjunctuurgolf met lage rente, weinig inflatie en sterke groei aandient. De kredietcrisis versterkt dat effect van lagere groei. Het is dan ook prettig te mogen constateren dat waar de private sector een stap terug moet doen, de provincie Noord-Holland komt met enerzijds nieuw beleid ten bedrage van 19 miljoen euro en voor de periode 2009-2012 en anderzijds met een tweede investeringsimpuls van bruto 780 miljoen euro."

Tussen 26 september en nu is er nogal wat gebeurd. In die periode heb ik vaak gemompeld: "dit kan niet, dit kan toch echt niet, ook dat nog!" Deze tweede termijn van de behandeling van de TWIN-H en de begroting 2009 zou je eigenlijk willen overslaan. Even niet over geld spreken. Ik weet het, het lost niets op. Integendeel. De Noord-Hollandse gemeenschap heeft ons in de teruglopende conjunctuur nu meer dan voorheen nodig. Het zou verwijtbaar zijn als wij nu een aantal voornemens gaan terugdraaien. Bovendien hebben wij in meerderheid met elkaar afgesproken de gevolgen van de kasgelddeposito's te behandelen bij de aan de orde zijnde lentenota 2009 in het komende voorjaar. Ik ga mijn bijdrage van september, de eerste termijn, niet in zijn geheel herhalen.

Ik vraag wel aan u, geacht college, niet te nonchalant te zijn omtrent het waterplan en Amsterdam connecting trade. Wat betreft het waterplan merk ik op dat de benodigde gelden, 8,5 miljoen euro voor de uitvoering daarvan, niet in de knel mag komen door de gekozen oplossingen binnen de lentenota straks in 2009 of de begroting 2010 of eventueel later. Het waterplan heeft en zal voor ons prioriteit nummer 1 hebben en moeten behouden. Verder heeft ook de investering voor het programma Amsterdam connecting trade prioriteit. Wij zullen onze motie hierover op 15 december aanstaande aan de orde stellen en hopen en verwachten daarvoor voldoende steun te ontvangen.

Ik ga in op TWIN-H onder Groen 5, omschreven als opschaling, beheers, Grondbank Laag-Holland en grondverwerving. Er is door de gedeputeerde toegezegd dat eveneens Amstelland, Vechtstreek en Texel daaronder zouden vallen. We hebben onze motie aangehouden naar aanleiding van die toezegging. Bent u overigens bereid de omschrijving in de brief en in bijlage 2 aan te passen? Dat voorkomt dat wij later daarover misverstanden kunnen krijgen. Zo niet, dan brengen wij de motie alsnog in stemming. Ik bedoel uiteraard het amendement.

In TWIN-H projecten onder de zaaglijn, komen wij de verdubbeling van de N205 en de N207 tegen. Prima, maar wij missen in deze bijlage de verkeersproblematiek en de oplossing daarvan in het gebied van Heemstede tot aan de grens van Noord- en Zuid-Holland. Er is een knelpuntanalyse gemaakt die uitwijst dat naar mijn mening allerlei doorgaand zwaar verkeer binnen de gemeente rijdt dat enorme overlast en extra verkeershinder veroorzaakt.

Er zijn oplossingen mogelijk, maar wij vinden die onvoldoende terug en ook niet in de zaaglijn onder de bekende lijn die is getrokken in het tweede deel. Waarom is deze problematiek niet opgevoerd onder die zaaglijn? Aangezien u een minimumomvang van 3 miljoen euro hanteert om een project in aanmerking te laten komen voor TWIN-H, komen wij bij de behandeling van de begroting in tweede termijn terug op vier onderwerpen, namelijk RTV Noord-Holland cross medial bedrijf, zorgvragersbeleid, oude Hollandse kerken en boerderijeducatie.

In eerste termijn heeft – naar mijn mening – het CDA al de casus van TWIN-H geaccordeerd door de procentuele verdeelsleutel en de vierde opcent voor de TWIN-H voor zowel groen, duurzaamheid, klimaat en water. Wij hanteren heel duidelijk het principe van eens al toegezegd, nu toegezegd. Wij kunnen ons daarin vinden.

De heer **GERSTELING** (SP): Als SP hebben wij vaker naar voren gebracht dat de provincie moet investeren en vooral niet moet oppotten. Zeker in tijden van economische recessie is het belangrijk te gaan investeren. Oftewel, handelen. Dat is een goede zaak. Een investering in de vorm van de tweede investeringsimpuls hebben wij de afgelopen periode ondersteund. Toch kunnen wij de huidige voordracht op een aantal delen niet of niet meer steunen. Wij hebben heel grote moeite om de burger een extra verhoging van de opcenten te vragen. Dat heeft nu net alles te maken met de Landsbankski-affaire. Het nu verhogen van de opcenten is gewoon niet meer uit te leggen aan de burgers. Hoe zeer je ook je best doet en hoe zeer je gaat vertellen over dat het proces al eerder was gestart; het is niet uit te leggen. Ik merk dat eveneens in gesprekken met VVD'ers, CDA'ers en GroenLinks'ers. Het is duidelijk: geen opcentenverhoging zolang deze kwestie speelt.

Mevrouw **POST** (VVD): Volgens mij heeft de SP bij de behandeling van de begroting in de eerste termijn ook iets dergelijks aangegeven. Toen is opgemerkt dat het een goed gebruik is dat op het moment dat je de dekking ergens vandaan haalt, je met een alternatieve dekking moet komen. Dat is toen expliciet gevraagd. Ik ga ervan uit dat nu u dit herhaalt, u die alternatieve dekking voorhanden hebt en ik ben daar heel benieuwd naar.

De heer **GERSTELING** (SP): Ik gaf aan dat ik problemen had met deze voordracht en ik ga straks besluiten dat wij dat onderdeel (het verhogen van de opcenten) niet zullen steunen. Er komt een motie aan van D66 die wij mede ondersteunen. Dat betekent dat daarmee het totaalbedrag van TWIN-H voor 2009 door deze besluitvorming zal zakken. Ik had ook willen zeggen dat je eerst moet zorgen dat de hele affaire achter de rug is en dat je dan opnieuw kunt bekijken of een verhoging van de opcenten wel of niet wordt doorgevoerd. Nu is het niet uit te leggen aan de burgers. Het is jammer, want er zitten best goede projecten achter duurzaamheid en klimaat en anderen. Maar het is niet te communiceren naar de burgers.

Mevrouw **POST** (VVD): Dat laatste begrijp ik toch niet helemaal. Juist de verhoging van de opcenten heeft volkomen losgestaan van datgene dat in IJsland is gebeurd. Dat betekent dat als je toen kon uitleggen dat de verhoging van de opcenten nodig is om deze investeringen te plegen, dat nu net zo goed mogelijk is. Je kunt toch aangeven dat de gebeurtenissen uit IJsland geen enkele relatie hebben met de beslissingen die we vandaag over dit onderwerp nemen.

De heer **GERSTELING** (SP): U onderstreept precies datgene dat ik heb gezegd. Je kunt een prachtige redenering ophangen, wij snappen het, maar het is gewoon niet goed uit te leggen aan de burgers zolang deze kwestie nog loopt. Daar is het beeld dat geld is verdwenen, daar is het beeld dat wij opcenten gaan verhogen. Dat wordt gecombineerd, dat is het lot waaronder deze behandeling nu heeft te lijden. Als u dat niet wilt zien, moet u dat vooral niet zien.

Mevrouw **POST** (VVD): Ik zie het uitstekend. Ik moet eerlijk bekennen dat het mij wel lukt om het uit te leggen. Misschien heeft het dan meer te maken met de zender dan met de ontvanger van de boodschap.

De heer **GERSTELING** (SP): Het kan ook met de ontvanger te maken hebben. Misschien pikt u andere signalen op. Het hele probleem zit 'm in de techniek. U stelt voor tegenvallers ten laste te brengen van de portefeuille. Wij vinden het belangrijk dat PS hun bevoegdheid om de financiële kaders

te stellen, moeten kunnen uitoefenen. Door voor te stellen mee- en tegenvallers binnen de portefeuille op te vangen, ontstaat een ondoorzichtige situatie en dat nodigt uit tot gegoochel. Alle projecten worden met de uitwerking eerst aan de beheerders voorgelegd en daarna vindt verantwoording plaats, zoals de reguliere bnc-cyclus. In dat geval verzet niets zich ertegen dat PS zich moeten uitspreken over de bestemming van meevallers en van tegenvallers binnen de reserve van TWIN-H. Daartoe dienen wij het volgende amendement in.

De Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 10 november 2008

Overwegende dat PS hun financiële kaderstelling ook voor projecten die deel uitmaken van de TWIN-H optimaal moeten kunnen uitoefenen,

Besluiten:

Punt 5 en 6 te schrappen en deze vervangen door:

- 5. Meevallers komen ten gunste van de reserve TWIN-H.*
- 6. Tegenvallers worden opgevangen binnen het project. Als dat niet lukt, doet GS voorstellen dit op te vangen binnen de reserve TWIN-H.*

Het derde pijnpunt zit in de procentuele verdeling. Er is geen enkele onderbouwing waarom die nu zo loopt, die ontbreekt volledig. Als je kijkt welke projecten onder de zaaglijn zijn gevallen, bijvoorbeeld gelden voor stedelijke vernieuwing of voor zorg en welzijn en musea, geeft dat aan dat een andere uitkomst best heel goed mogelijk zou zijn. Wij vinden 160 miljoen euro voor het mobiliteitsfonds, zonder dat dit wordt onderbouwd ook al is het beloofd bij de begrotingsbehandeling, veel te hoog. Wij hebben hierover al eerder een amendement ingediend (bij de eerste termijn). Wij zullen tegen deze procentuele verdeling stemmen en wij kiezen voor een integrale afweging van de prioriteiten.

De **VOORZITTER**: Het amendement wordt verspreid en maakt deel uit van de verdere beraadslaging.

De heer **BRUYSTENS** (Ouderenpartij NH/VSP): Op 20 mei 2008 heeft de provincie een persbericht laten uitgaan met betrekking tot de lentenota, onder de aanhef: Wie oogsten wil, moet eerst zaaien. Het is duidelijk dat het dit jaar een beroerde oogst is geworden. Wij betreuren dit resultaat in zeer hoge mate. Maar ja, het kan verkeren.

Wij hebben vanaf het begin al aangegeven dat wij tegen de verhoging van de opcenten zijn. Wij waren verbaasd over uw beantwoording waarin stond of het wel zo eerlijk was dat mensen in Noord-Holland minder belasting betalen dan mensen in bijvoorbeeld Zuid-Holland. Het is mijns inziens toch een taak van ieder in dit huis om de inwoners zo min mogelijk te belasten. Dus is het juister de vraag te stellen of het eerlijk is dat in Zuid-Holland meer wordt betaald. Die vraag hadden we zeker van de gedeputeerde Financiën van de VVD verwacht. Wat is er nu toch met de VVD aan de hand? Misschien is het zo dat de provincie Zuid-Holland veel meer werk verzet dan die van Noord-Holland. De door u gebruikte argumentatie roept dus meerdere vragen op.

Met enige weemoed denk ik terug aan oud-gedeputeerde Klein, die zover als ik mij kan herinneren (in de periode 1999-2003) het als haar taak zag om de inwoners van Noord-Holland zo min mogelijk te belasten. In vier jaar tijd zijn de opcenten toen niet verhoogd. Het mag duidelijk zijn dat wij tegen de verhoging van de opcenten zijn. Ter onderbouwing van ons standpunt twee voorbeelden uit de TWIN-H. Volgens uw voorstel zal de belastingdruk per 1 april 2009 stijgen met 29% van 52.7 naar 67.9. Dat is nog nooit vertoond en bij de opcenten gaat ook nog eens 41% aan rente verloren.

Van de eerste investeringsimpuls per 2007 met een totale opbrengst van 650 miljoen euro, ligt nog een kleine 500 miljoen euro aan werk te wachten op uitvoering. Om daaraan nog eens 760 miljoen toe te voegen, is te gek voor woorden. De conclusie is dat er een stuwmeer van projecten van honderden miljoenen euro's wordt gevormd voor projecten waarvan de uitvoering nog jarenlang niet aan de orde is.

Wat zeggen de VVD, PVV, SP en PvdA daarover in de Tweede Kamer? Het moet maar eens uit zijn met die grote belastingverhogingen van de provincies, terwijl ze nog honderden miljoenen op hun bankrekening hebben staan. Brabant en Utrecht gingen u voor. Daar zijn de voorgestelde verhogingen voor 2009 geannuleerd. Daarbij komt dat u zonder opcentenverhoging zeker niet met lege handen staat. U hebt nog 446 miljoen euro tot uw beschikking. 300 miljoen euro extra investeringsimpuls, 7/10% en nog eens 146 miljoen euro als gevolg van autonome groei. Wij vinden dat u het daarmee moet doen, daarvoor is ruimte genoeg. Wilt u meer, dan moet u daarvoor ruimte maken in uw eigen begroting. Anders gebruikt u de burger als melkkoe.

Als dit college nog op enige manier rekening wil houden met de inwoners van Noord-Holland, kan het na het IJslanddebaat van een burger niet meer geld vragen. Niet weer een belastingverzwaring voor de burgers. Er is geen andere mogelijkheid dan af te zien van deze opcentenverhoging. Hierover komt een gezamenlijke motie die ik mede heb ondertekend. Voor degenen die tegen het niet-doorgaan van de opcentenverhoging zijn, zijn eventuele tussenvarianten, bijvoorbeeld uitstel van de opcentenverhoging of uitvoering van de tweede investeringsimpuls zonder verspilling aan rentekosten. Dan zijn er ook minder opcenten nodig.

Dan nog een opmerking over de kabinetscrisis met betrekking tot de deposito's. Gezien wat er allemaal is gebeurd met die deposito's willen wij regelmatig meer informatie over...

Spreker: Over welke kabinetscrisis spreekt de heer Bruystens?

De heer **BRUYSTENS** (Ouderenpartij NH/VSP): Heb ik dat gezegd? Nou, dat was een vergissing, ik weet het niet. Ik ga verder.

Gezien wat er allemaal is gebeurd met de deposito's willen wij graag regelmatig meer informatie over die deposito's. Wij komen concreet met een motie waarin wij vragen de Rekenkamercommissie periodiek per kwartaal te informeren over de maandelijkse uitgezette deposito's.

De Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 10 november 2008,

Gehoord de discussie over de kredietcrisis in combinatie met de beleggingen van het kasgeld van de provincie Noord-Holland in deposito's,

overwegende dat:

- het van groot belang is geworden om PS periodiek te voorzien van actuele informatie over de uitgezette deposito's,*

dragen GS op:

de Rekeningencommissie per kwartaal een overzicht te geven van de maandelijks uitgezette deposito's van de provincie Noord-Holland;

en gaan over tot de orde van de dag.

Win Kan zei ooit na een conference dat hij zijn bijdrage nog eens ging nalezen en ik zal dat ook nog eens doen!

De **VOORZITTER**: De motie wordt verspreid en maakt deel uit van de verdere beraadslaging.

Mevrouw **POST** (VVD): Het is gebruikelijk dat je deposito's afsluit voor een periode van een, twee of drie maanden. Ik vraag me af wat precies de

meerwaarde is van een kwartaaloverzicht, omdat op het moment dat we wat krijgen de deposito's vaak al weer zijn afgerond en ergens anders zijn geplaatst. In feite beschik je dan over informatie waar je niet veel meer mee kunt doen. Als je echt iets wilt, zul je een maandelijks overzicht moeten hebben.

De heer **BRUYSTENS** (Ouderenpartij NH/VSP): Dat is een volkomen terechte vraag. Zoals het echter de afgelopen jaren is gegaan, waarin we op enig moment zijn overvallen met al dit soort dingen, moeten we dat niet willen. Vandaar misschien informatie met terugwerkende kracht, maar ik ben wel van mening dat je regelmatig een overzicht moet krijgen van wat er gebeurt, zonder dat je daar nog over kunt discussiëren. Desgewenst kun je dan toch wel eens een opmerking maken. Als we in over de huidige situatie meer informatie hadden ontvangen, hadden wij misschien minder risico gelopen.

Mevrouw **POST** (VVD): Dat snap ik. Maar lijkt het u dan niet zinvoller om meer aan de voorkant te gaan zitten dan aan de achterkant? Op het moment dat je informatie krijgt over wat is uitgezet, zijn we daar op dit moment ook niet mee geholpen. Ik kan me voorstellen dat u meer hebt aan de wijze waarop inlichtingen worden gegeven, dan achteraf informatie krijgen over waar iets staat.

De heer **BRUYSTENS** (Ouderenpartij NH/VSP): Nu begrijp ik u beter. U bedoelt voordat gedeputeerde de rekening gaat uitzetten de commissie al informeren?

Mevrouw **POST** (VVD): Nee. Veel meer praten over het beleid met betrekking tot uitzetting. Op het moment dat je het gevoel hebt dat het beleid in ieder geval goed is, hoef je over de uitvoering daarvan eigenlijk niet meer de detailinformatie te ontvangen waar u naar vraagt. Misschien moet deze discussie echter in een commissie worden gevoerd, maar ik wilde het u toch even ter overweging meegeven.

Mevrouw **GELDHOF** (D66): Staat u mij toe dat ik agendapunt 6, de TWIN-H en agendapunt 7, de programmabegroting, in een verhaal aan u breng? Alles hangt immers met alles samen?

De **VOORZITTER**: Dat is uitstekend, maar dan is uw beurt ook voorbij.

Mevrouw **GELDHOF** (D66): Oké. Eind september bij de eerste termijn van de begroting 2009 werd door het college nogal nuchter gesproken over de kredietcrisis die zich op dat moment al aan het voltrekken was.

Op 29 september constateerden wij dat de begroting van 2009 geen nieuws bevatte. Inmiddels weten we dat de begroting 2009 – die we vandaag met elkaar moeten vaststellen – eigenlijk niets meer en niets minder is dan een papieren werkelijkheid.

Natuurlijk hebben de Staten op 30 oktober besloten de gevolgen van de kredietcrisis en de verloren miljoenen in de Voorjaarsnota 2009 te verwerken. Wie weet, komen er nog miljoenen terug. Andersom geldt: wie weet krijgt Noord-Holland nog wel meer voor de kiezen. We weten het nog niet.

Straks krijgt IJsland de in Duitsland geparkeerde miljoenen terug, maar is de relatie met het Rijk dusdanig verstoord dat daarvoor een fikse prijs moet worden betaald. Denk aan de bijdrage voor de urgentieprojecten in de Randstad en aan de rijksbijdrage voor de aanleg van een willekeurige weg in West-Friesland bijvoorbeeld. De inpassing van de A1 bij Muiden overlapt de tunnel voor hoogwaardig openbaar vervoer in Haarlem.

De provincie heeft niet alleen opeens minder geld in kas, ook aan de inkomstenkant kan zich voor 2009 een kentering aftekenen in de almaar stijgende opbrengsten vanwege de opcenten en de motorrijtuigenbelasting. Zelfs al zou de nu stagnerende economie zich niet vertalen in een recessie, dan is er nog minder huizenverkoop, zijn er vacaturestops bij grote

ondernemingen, constateert men uitstel van investeringen en werktijdverkorting bij productiebedrijven.

Gelukkig zal Sinterklaas er nog niet onder lijden, hebben we gehoord. Dat kinderfeest moet koste wat kost worden gevierd. De tweede auto? We gaan wat vaker fietsen. Die nieuwe auto? Toch maar beter een kleine of een tweedehands auto? Dat is snel verdiend en is goed voor het milieu en voor de portemonnee van de burgers, maar niet voor de portemonnee van de provincie. Minder auto's, kleinere auto's, dat heeft direct effect op de budgetruimte van de provincie.

We hebben hier eigenlijk een soort struisvogelbegroting. We weten niet hoe het in 2009 zal gaan.

Dan even een hele andere kant van het verhaal. Ik bevind mij volgens mij in goed gezelschap als ik zeg: 'time for a change in Noord-Holland'. Wij stellen u voor – en dat lijkt haaks te staan op wat we net zeiden ten aanzien van de inkomstenkant – de opcenten niet te verhogen per 1 april 2009. De gevolgen van de kredietcrisis op het besteedbaar inkomen van de inwoners van Noord-Holland zijn nog niet te overzien. Het jaar 2009 is een keermoment, waarop effecten merkbaar zullen zijn. In de mist moet je niet te hard op het gaspedaal drukken, anders kom je op de voorganger terecht, zoals we dat tien jaar geleden hebben besproken.

In het voorjaar bij de bespreking van de kadernota hadden wij al een motie ingediend (en toen stond D66 helaas alleen) om de verhoging van de opcenten geen doorgang te laten vinden. Nu zijn er gelukkig fracties die de werkelijkheid onder ogen zien en zijn er andere fracties die wat meer de struisvogelpolitiek aanhangen en de kop in het zand steken. De volgende motie is meeondertekend door de Ouderenpartij N-H/VSP, SP en Fractie Braam. ChristenUnie/SGP is met een vergelijkbare motie gekomen, om ook de opcentenverhoging geen doorgang te laten vinden. De motie luidt:

De Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 10 november 2008,

gehoord de beraadslaging over de TWIN-H;

overwegende dat:

- *de plannen die een extra verhoging van de opcenten inhouden een nadere uitwerking behoeven;*
- *de gevolgen van de kredietcrisis op het besteedbaar inkomen nog niet zijn te overzien;*
- *een substantieel deel van de projecten uit de eerste opcentverhoging (EXIN-H) nog tot uitvoering moet worden gebracht;*
- *door een betere financiële planning met latere heffing kan worden gestart;*
- *het gegeven dat Noord-Holland ondanks de voorgenomen opcentverhoging nog altijd de provincie is met de laagste opcenten geen doorslaggevend argument mag zijn om de lasten voor de burgers en het bedrijfsleven te verhogen;*

besluiten:

- *de voorgenomen opcentenverhoging per 1 april 2009 met 4 opcenten niet te honoreren;*

en gaan over tot de orde van de dag.

Dat wil niet zeggen dat we het nooit moeten verhogen, maar in ieder geval niet volgend jaar.

Verder willen wij onder de aandacht brengen zo snel mogelijk aan de slag te gaan met die projecten uit de eerste investeringsimpuls die nog niet tot uitvoering zijn gekomen. Formeer nu eens een aanjaagteam dat niet de gemeenten aanspoort tot snelle realisering van woningbouw of duurzaamheidsmaatregelen, maar een intern provinciaal aanjaagteam vormt dat projecten die door wat voor reden dan ook maar niet tot uitvoering

komen, gaat vlottrekken. Maak ze rijp voor uitvoering en trek daarmee de uitgaven van al die investeringen naar voren. Ook daarvoor heb ik een motie.

De Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 10 november 2008,

gehoord de beraadslagingen over de begroting 2008;

overwegende dat:

- *de gevolgen van de kredietcrisis verder zullen strekken dan verloren spaartegoeden en lagere aandelenkoersen;*
- *de gevolgen van de kredietcrisis op het besteedbaar inkomen nog niet zijn te overzien;*
- *een substantieel deel van de projecten uit de eerste opcentenverhoging (EXIN-H) nog tot uitvoering moeten worden gebracht;*
- *hoogstwaarschijnlijk nu te profiteren valt van de lagere prijzen in de bouw als gevolg van vraaguitval;*

besluiten:

- *een intern provinciaal aanjaagteam te formeren dat projecten naar voren gaat halen waarvoor reeds (meerjarig) budget is gereserveerd en tempo maakt van het uitgeven van de gelden, om aldus de economie en werkgelegenheid in Noord-Holland (tijdelijk) een extra impuls te geven;*

en gaan over tot de orde van de dag.

Verder willen wij (laten) uitzoeken hoe Noord-Holland gemeenten kan gaan ondersteunen. Vanwege de stagnerende afzet van woningen – dat kunt u niet ontkennen, dat is gewoon zo en wordt wellicht nog erger – zullen veel gemeenten tegen hun grenzen aanlopen qua financiering van eigen programma's, waaronder groencompensatie en natuur, omdat de huizenprijzen dalen. Kijk hoe de provincie die gemeenten kan bijstaan, anders worden onze eigen provinciale doelen, niet gerealiseerd.

Vervolgens investeren en inventariseren waar je als provincie juist nu moet investeren en ga daarmee aan het werk. Sommige budgetten zijn uitgetrokken ter besteding in gelijke proporties over meerdere jaren. Denk aan de budgetten voor water als economische drager, denk aan het fonds voor herstructurering en intelligent ruimtegebruik. Benut de verlaagde prijzen in de markt. Nu opdrachtgevers stuk voor stuk afhaken, zullen de prijzen gunstiger zijn. Geef dan met dat geld die economie een slinger. Haal die uitgaven naar voren. Daar hebben én inwoners én bedrijfsleven én de provincie zelf straks groot voordeel van. Het Wieringerrandmeer? Wil de markt dat nog steeds? Zo ja, dan moet je dat nu aanjagen.

Ons vijfde voorstel gaat over slimmer omgaan met geld. Kijk bijvoorbeeld nog eens goed naar de kosten voor de aanleg van de West Frisiaweg. Het slimme daaraan is zo snel mogelijk te starten met de opwaardering vanaf Hoorn. Daarover is iedereen het toch eens? Wat ons betreft had de spade voor dat deel van het traject op 2 april al in de grond gekund. Maar kijk ook nog eens goed naar de kosten en de mogelijkheden van het tracé nabij Enkhuizen. De ruim 60 miljoen euro die de noordvariant daar minder zou kunnen kosten dan de zuidvariant, is toch wel heel veel geld. Daar zijn andere majeure tegenvallers toch eenvoudig mee op te vangen.

Tot slot: het voorstel met betrekking tot de TWIN-H die het college ons vandaag ter besluitvorming voorlegt. U weet dat D66 op dit moment geen heil ziet in het nu verhogen van de opcenten. Ga eerst maar eens uitgeven wat al in kas is en bedenk dat wat je nu in kas hebt, je ook niet kunt kwijttraken. Als de meerderheid van de Staten toch vandaag besluit de opcenten per 1 april 2009 te verhogen, tja... Wij hebben ons uitermate verbaasd over de wijze waarop de procentuele verdeling en de absolute

getallen van het een op andere moment met een simpel briefje worden bijgesteld. We zaten bij een commissievergadering en daar kwam zo'n briefje met het voorstel voor een opcent bij, 80 miljoen euro. Wel met goede thema's – daar gaat het niet om – zoals duurzaamheid, klimaat en ISV. Deze thema's vinden wij een nobel streven. Het lijkt echter wel of het college alle portefeuillehouders en hun geestverwante fracties bij nader inzien toch wat meer tevreden moet stellen. Dan in absolute zin, namelijk 50 miljoen euro wordt er sowieso afgehaald van het bedrag voor huisvesting van het ambtelijk apparaat. Wacht de Noord-Hollandse burger volgens u nu echt op een nieuwe provinciehuis? Of wacht de burger op de bus?

D66 heeft altijd gezegd voor goed onderbouwde plannen een gewillig oor te hebben. D66 vindt de onderbouwing van de verdeling van TWIN-H niet gebaseerd op goed doordachte en onderbouwde plannen, maar het lijkt toch wel een handjeklap tussen collegepartijen.

Ik laat het even bij deze zes voorstellen die aangeven hoe je op een slimmere manier met geld omgaat en de gevolgen van de kredietcrisis voor de burgers, provincie en bedrijfsleven enigszins het hoofd kan bieden. Ons pleidooi maakt dat een strakke planning van uitgaven kan leiden tot het verlagen van rentelasten.

In mijn eerste termijn in september heb ik al aangegeven dat het dividend een niet-onbelangrijke bron van inkomsten is. Met name het dividend van Nuon. Hoe zich dat gaat ontwikkelen, gelet op de huidige situatie, moeten we zien, maar het kan niet vaak genoeg worden gezegd: D66 vindt dat de provincie namens de burgers een vinger in de pap moet willen blijven houden. We moeten onze Nuonaandelen blijven behouden. Desnoods kun je afspreken dat we ze boven een bepaald minimumniveau graag rechtstreeks willen bestemmen voor het integreren van het opwekken van duurzame energie voor nieuwbouwprojecten. Is het college bereid deze dringende wens op te pakken en te vertalen in concrete activiteit?

Een ander punt in mijn eerste termijn was de opgave op het gebied van CO₂-reductie. Het opwekken van energie kent een breed palet aan mogelijkheden. D66 wil dat Noord-Holland gaat kralenrijgen. Een kraal windenergie, een kraal warmte-/koudeopslag, energie uit asfalt, getijdenenergie, waterstof als drager, energieproductie uit kassen, kortom ga eens macrameeën met energie. Er is en er kan veel meer dan we denken. Onze kralenpotjes staan echter zo verspreid, sommigen zelfs met deksels erop. Energie terugleveren aan het net is toch niet zomaar een, twee, drie geregeld. Vandaar dat D66 in eerste termijn heeft voorgesteld te komen tot een groen vlekkenplan (u hebt die al bij de uitgereikte moties gevonden) om daarmee letterlijk in kaart te brengen wat waar in de provincie is bereikt, wat technisch mogelijk is en welke beren op de weg moeten worden overwonnen. Een van de punten daarin is een intelligent netwerksysteem om te voorkomen dat het energieleveringsstelsel klappen krijgt door grote fluctuaties. Maak met de groene vlekkenkaart kansen, mogelijkheden en groene vlekken inzichtelijk. Zie in een oogopslag hoe CO₂-reductie, innovatie en versterking van de lokale economie en kenniscentrum in elkaar grijpen en waar de provincie extra moet inzetten om kennis te mobiliseren. Noord-Holland wil namelijk altijd graag vele vliegen in een klap. Wij vertrouwen op steun voor deze motie.

Ik kwam bij u met zes voorstellen met het motto: 'time for changes in Noord-Holland'. D66 pleit voor een aanjaagteam, een taskforce zo u wilt. Deze kan intern de processen vlottrekken. Een aanjaagteam dat provinciale projecten snel zal uitvoeren. Dan hebben we het vooral over projecten die zowel op korte als op lange termijn bijdragen aan de werkgelegenheid en het werkgeversklimaat in Noord-Holland. D66 keert zich tegen de lastenverhoging van nu en keert zich tegen het proces van de procentuele verdeling van de opcentengelden. Wij willen dat wij nu profiteren van de lagere prijzen in de bouw als gevolg van vraaguitval. Wij keren ons tegen oppotoperaties. Die wijsheid hadden wij al voor de kredietcrisis en is niet van nu.

Het moment van indienen van gelden moet dicht bij het moment van uitgaven worden gebracht. Benodigde cashflow moet op het juiste moment tegen minimale kosten beschikbaar zijn. Ik noemde u op 30 oktober

al de mogelijkheid voor het sluiten van een mantelovereenkomst van de provincie met een bank en dat je het geld op afroep beschikbaar hebt. Waarom geen lastenverhogingen? Versnelling kost geen geld, maar bestrijdt onderuitputting. En, zo u wilt, vertraagde besteding wordt sneller tot uitvoering gebracht. Het moet slimmer kunnen dan 476 miljoen euro ophalen van de burger en 256 miljoen euro wegbrengen aan rentekosten. Dus beste Statenleden, niets is onmogelijk: "time for a change in Noord-Holland? Yes, we can!".

De **VOORZITTER**: Goed, ik zal de moties laten vermenigvuldigen en uitreiken, waarna ze deel uitmaken van de verdere beraadslaging.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Het college moet de moties en amendementen nog bespreken, dus daarover krijgt u later advies.

Met betrekking tot de financiële aspecten, zoals mevrouw Post van de VVD aangaf, is het inderdaad zo dat we hebben getracht u tegemoet te komen. U hebt aangegeven dat u van mening bent en met u een ruime meerderheid van deze Staten, dat de vrijval moet staan gereserveerd voor TWIN-H, rekeninghoudend met dezelfde verhoudinggegevens. Dat is de bedoeling van deze zinsnede en niet anders. Volgens ons zijn we daar volledig aan tegemoetgekomen. Daar zit niets achter, in ieder geval, niet dat wij weten.

Dan het bedrag pas accorderen bij de uitwerking. Dat lijkt me evident, anders was het niet nodig terug te komen in de commissie. Het is wel degelijk de bedoeling dat u van iedere portefeuillehouder in een commissie op de hoogte wordt gesteld over het project. Vervolgens kunt u zich buigen over de aard en wijze van die uitwerking, daarna kunt u een akkoord geven en vervolgens wordt dat doorgezet.

Ik ga verder met het financieel kader als zodanig. Ik denk dat het wijs is voortaan bij ieder project in te gaan op de wijze van afboeken ja dan nee. Wij zullen dit vanuit Financiën verzorgen en dan zal de desbetreffende collega dat in de commissie erbij krijgen met de vermelding aan de commissie FEPO dat als u niet in die eventuele commissie zit, u toch via de commissie FEPO weet hoe en wat. Ik denk dat het verstandig is om dat per kwartaalbericht te laten terugkomen. Het zijn namelijk heel veel projecten en anders wordt het een ratjetoe.

Ik neem kennis van uw mening over de motie Onderbesteding. U kunt het op de agenda plaatsen, ik niet, wij zien dat tegemoet.

Dan de Partij voor de Dieren die sprak over de 750 miljoen euro en de 500 miljoen euro. Ja, daar zit uiteraard een verschil in. U zult toch uw Staten nog maar eens moeten herinneren aan het feit dat het de Staten zelf zijn geweest die de voorgestelde keuze van het college bij de eerste EXIN-H indertijd niet hebben gevolgd. U hebt toen aangegeven dat u niet wenste te sparen, u vond dat het moest gaan zoals het altijd ging. Zoals het altijd ging, was dat je op zo'n moment dan bij leent.

Vervolgens is er nog een motie aangenomen van de toenmalige oppositiepartij PvdA om kruislings te financieren. Als gevolg daarvan hebben we het kasritme toegepast. Dat is eigenlijk om ervoor te zorgen dat het geld niet stil blijft liggen, maar dat je het op deposito zet en het rentebedrag daarvan inzet ten behoeve van andere projecten. Je mag niet hetzelfde geld twee keer uitzetten voor een project. Dat mag gewoon niet volgens de regels van bbv. Je kunt een bedrag niet voor twee dingen gebruiken. Dat is hetzelfde als bij het afsluiten van een hypotheek voor een huis. De bank zal dan niet accepteren dat u met dat zelfde geld twee huizen koopt. U moet dan twee keer het bedrag hebben. Dat is bij ons hetzelfde.

Het is wel mogelijk om een eventuele meeropbrengst van de rente opnieuw aan te wenden. Dat hebben wij ook gedaan en vervolgens het zogenaamde kasritme aangebracht. Dat houdt dus meer rekening met de werkelijkheid van de uitgaven. De onderbestedingen hebben – dat is ook te zien in de motie – bijna nooit te maken met een gebrek aan wil bij de collega, maar aan een element van overleg met derden. Daardoor overkomt je dus iets extra's, iets onverhoopt. Als je dat niet zou doen, heb je juridisch gebrek en dus een juridisch probleem. Daardoor wordt het dan uitgesteld.

Van mij mag je daar aanjaagteams en alles op zetten, maar ik zie niet in hoe je dat zomaar kunt verbeteren. Meestal heeft dat te maken met de aard van het overleg dat ervoor nodig is.

Voor bijna alle onderwerpen geldt dat wij vaak zaken moeten doen met meer dan een gemeente. Als je met meer dan een gemeente om de tafel zit, dan weet u ook dat bijvoorbeeld alleen al het trekken van de agenda kan leiden tot zeer grote problemen. Dat zorgt ervoor dat vaak in negen van de tien gevallen wij de inspirator ofwel aanspoorder zijn. Vervolgens treedt aan de andere kant toch tijdsverlies op. Dat hoort nu eenmaal bij de aard van het zijn van de provincie, van degene die in het midden zit.

Mevrouw **GELDHOF** (D66): Natuurlijk is het zo dat samenwerking met derden processen soms lastig maakt, maar wellicht zijn er toch oplossingen voor te bedenken. We hebben net een uitwerking gekregen over de motie Onderbesteding (waar komt het allemaal door?). Natuurlijk kun je inzetten op het meerjarig plannen van de uitvoering, dat is dan een probleem net als samenwerking met derden. Maar geld, het inzetten van middelen, is er adequaat rekeninggehouden met prijsstijgingen of -dalingen, dat is in 11% van de gevallen genoemd. Verder is capaciteit, inzet van mensen, eveneens in 11% van de gevallen genoemd. Als je er in het proces dus moeilijk uitkomt, zou het ook wel eens zo kunnen zijn dat die 22% vertraging komt, doordat 11% ontbreekt, namelijk de inzet van mensen. Daarom willen wij toch verder kijken dan alleen maar te zeggen dat men met zoveel mensen te maken heeft. Ga nog eens even dieper graven in wat mogelijk is en trek die processen zo snel mogelijk vlot in het belang van de economie en voor de burger.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Uiteraard zijn wij het daarover met elkaar eens. Het probleem....

Mevrouw **GELDHOF** (D66): Ik krijg toch de indruk dat u zich een beetje verschuilt achter het feit dat u met zoveel mensen te maken hebt.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Nee, ik tracht mij niet te verschuilen. Wat ik tracht te doen, is aan te geven dat ik weet dat ieder van de collega's zich keihard inzet te trachten een project juist weer van de grond te krijgen. Ik weet dus zeker dat het daaraan niet ligt. Geen enkele portefeuillehouder heeft er namelijk behoefte aan bij u terug te komen om te moeten melden dat iets niet is gelukt. Welke partij het ook betreft, men zal alleen maar trachten het project zo snel mogelijk te realiseren. Desalniettemin treden er dan oorzaken op, maar die worden altijd aan u gemeld in de desbetreffende vakcommissie. Tot op heden kan ik geen enkel onderwerp vinden waarvan de vakcommissie uiteindelijk niet heeft gezegd dat het begrijpelijk is en dat ze er op dat moment niets meer aan konden doen. Ik snap dus heel erg goed wat u zegt en ik ben het daar volledig mee eens. Het probleem is alleen dat het vinden van een oplossing daarvoor iets moeilijker is dan alleen maar met elkaar uitspreken dat we dat gaan doen. Daarover zijn we het van harte eens.

Mevrouw **GELDHOF** (D66): Vandaar dus de motie Aanjagen. Misschien kan men daardoor intern verder kijken dan men tot nu toe gewend is.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Dan de Partij voor de Dieren. Je zou pas moeten lenen als je echt niet anders kan. Dat doen we ook. Sterker nog, als wij lenen, leggen we dat van tevoren aan u voor. Bij de eerste EXIN-H en nu ook weer bij de tweede EXIN-H staat exact gemeld wat en wanneer er moet worden geleend.

Vervolgens staat het rentepercentage erbij genoemd. Als daarin een probleem optreedt, moeten wij acteren. Wij moeten aan u melden dat er een probleem is. Wij lenen dus niet eerder dan op dat moment. Maar het is wel zo, dat we inderdaad lenen. We sparen niet op. We mochten van u geen potjes maken, zo werd dat indertijd betiteld. We mochten niet ergens naartoe sparen. Wij moesten juist investeren en dat betekende dat de

kosten voor de baten uitgingen. Zo redeneerde u indertijd al als Staten en wij hebben ons daar nog steeds aan gehouden.

Overigens is dit ook de wijze waarop andere overheden financieren. Ik heb indertijd getracht bij u daarmee een trendbreuk te maken. Ik heb daarbij aangegeven dat dit een keer een nadeel oplevert, maar dat het daarna is om te zetten in een voordeel. Echter, dat is indertijd niet gevolgd. Om die reden doen we het exact zoals hier is gemeld. U hebt verder gevraagd naar de optimale mix, althans daar kwam het op neer.

Zoals u in het voorstel ziet, duren deze opcenten 23 jaar. Zij eindigen dus in 2031 en houden rekening met een kader van 5%. Over die 23 jaar moet het gemiddelde van een lening op 5% uitkomen. Wij denken nog steeds dat dit mogelijk is. Het ziet ernaar uit dat we de komende jaren boven die 5% uitkomen, maar het ziet er ook naar uit dat het de jaren daarna, zoals wel vaker, weer zal zakken.

Dan de ChristenUnie over het SMART-gehalte van de projecten. Misschien hebt u daarmee op dit moment zeker een punt te pakken. Het college heeft dat zelf toegegeven. U hebt, als Staten, het college gevraagd te komen met projecten. U als Staten hebt ons gevraagd om de hele begroting door te gaan. We hebben dat gedaan en dat heeft geleid tot de omvang zoals die is voorgesteld. U bent zelf betrokken bij het SMART-gehalte van de projecten. Er is nu aangegeven dat het een opsomming is van projecten. Dat moet, want als je dat niet zou doen, zou je dit begrotingstechnisch toevoegen aan je vermogen. Er is sprake van een vermogen wanneer je bedragen oormerkt. De enige die bedragen kan oormerken, bent u als Staten. Dat hebt u bij dezen dan ook opnieuw gedaan. Dan is het vervolgens aan u om dit in de commissie per geval wel of niet goed te keuren. Het college heeft in eerdere behandeling van dit dossier al aangegeven dat dit de gewenste werkwijze is. Volgens mij is dat dus exact in overeenstemming met hetgeen door u is gevraagd. Als u dat anders ziet, hoor ik dat graag.

Dan het uitstel van de verhoging van de opzetten met een jaar. We hebben daarvoor inderdaad nu niet gepleit. Waarom niet? U hebt zelf tijdens de vorige vergadering aangegeven dat u wenst dat er geen verschil zou ontstaan met betrekking tot de situatie van nu. U hebt als Staten zelf aangegeven dat het exact zo zou moeten zijn dat de burger er zo min mogelijk last van zou kunnen ondervinden. Wij hebben u vervolgens uitgelegd dat het op dit moment echter onduidelijk is hoeveel geld er precies terugkomt. Is dat ongelofelijk raar? Dan hebben we het niet over de beeldvorming bij de burgers, maar over hoe de financiering bij overheden tot stand wordt gebracht. Nee, en u hebt dat gezien. Het onderhandelingsakkoord met het Rijk op het gebied van de UPR-projecten, is wel degelijk heel duidelijk. Wij weten precies wat er op ons afkomt. Desalniettemin is de dekking voor volgend jaar gerealiseerd en niet voor de jaren daarna. Dat kan, omdat het een bedrag is dat ruim binnen de begrotingsreserve valt. Datzelfde geldt voor mogelijke tegenvallers op dit terrein. De tegenvaller die we mogelijk op dit terrein zullen krijgen, is altijd een tegenvaller die binnen de saldi blijft. Daarom mag dit, conform de bbv-regels, nog steeds zo worden gedaan. Als we daar nu anders mee omgaan, zou dat twee niet-gewenste effecten hebben. Het eerste effect is dat de burger er dan wel degelijk wat van merkt, terwijl u juist had uitgesproken dat niet te willen doen in de sfeer van de investeringen. Daar staat tegenover dat de burger daarmee slechts een zeer klein voordeel zou behalen. Zoals al eerder gezegd: voor een Peugeot 206 – uit mijn hoofd – 4 of 5 euro. Het gaat er niet om dat dit per saldo altijd wel een groot bedrag voor mensen kan zijn, het gaat erom in macro-economische verhoudingen voor u precies de context te schetsen.

Dan het CDA. De waterplannen ACT niet de dupe laten worden. Ik denk dat mijn collega's dat ook niet wensen, zoals ik al heb aangegeven. Stel dat je de krantenberichten op dat terrein zou moeten volgen (er staat niet veel waars in). Dan moet je kijken naar het totaalbedrag en kiezen voor een termijn van twintig jaar. Wil je dat op dezelfde wijze doen als het Rijk, dan kies je voor iets dat onder 0,25% per jaar invloed op onze begroting zou hebben. Dat valt ruim op te vangen binnen de saldireserve, want die is,

zoals u weet, 25%. Op dat terrein moet dat geen probleem zijn en hebt u daarmee uw zin gekregen.

Ik ga verder met de kasgelddeposito's en teruglopende conjectering. Wij hebben inderdaad gezegd dat we dat doen bij de voorjaarsnota. Dan komen we verder terug op dit gebeuren, dus niet nu. Het college heeft u dus gehoord op het terrein van ACT en dat soort dingen. Ik denk dat we daarmee rekening zullen houden.

Dan de procentuele verdeling en de onderbouwing met betrekking tot het voorliggende stuk, de tweede investeringsimpuls. Ja, die is afgeleid van de eerste investeringsimpuls. Toen hebben de Staten in meerderheid gezegd dat dit een volwaardige behandeling moet krijgen binnen deze Staten en dat het moet worden toegevoegd aan de procentuele verdeling. U hebt dus gezien dat alle andere zaken iets naar beneden zijn bijgesteld en dat het groen een volwaardige plaats heeft gekregen. Ik kan me niet voorstellen dat iemand daartegen is. Tenminste, dat heb ik tot op heden nog nooit gehoord. Het percentage is dus afgeleid van de eerste en is verbeterd met de aanvullingen die u zelf hebt gesteld.

Tegen de heer Bruystens en al de andere mensen kan ik alleen maar zeggen dat we de laagste in de belastingen zijn. We zouden dat ook graag willen blijven. Dat is hetgeen ik heb getracht aan te geven naar dit college. Versus Zuid-Holland geldt dat zij de hoogste zijn in de belastingen. Als u kijkt, hebben zij niet meer onderhanden werk. Zij hebben wel een veelvoud van het personeel, namelijk het dubbele. Laat uw Staten er nu voor hebben gekozen minder personeel en meer projectgelden te hebben. Als u dat andersom wenst, horen we dat wel weer. Dat is de verklaring en het verschil met Zuid-Holland. Daar heeft men het dubbele aantal personeel en heeft men minder dan de helft van het aantal projecten. Dat is aan de burgers ter beoordeling, maar in de benchmark, waarop u al eerder hebt aangedrongen en die u ook kunt zien op de website van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, staan we er als Noord-Holland inderdaad buitengewoon goed voor. Wij zitten dus ook niet op dat geld, maar we trachten middels uw Staten ervoor te zorgen dat het geld steeds wordt omgezet in projecten. Vandaar dat u een veelheid aan projecten – waarom u zelf hebt gevraagd – hebt gekregen. Vervolgens wordt elk project door u als Staten goedgekeurd.

Verder is opnieuw de omissie genoemd. Geen enkele Gedeputeerde zet een deposito vast. Dat komt, conform uw verordening (geüpdate in juni 2006), niet in GS. Ieder deposito wordt vastgesteld door een lid van de directie op voorstel van de treasure. Het college ziet dat nooit en zal dat ook nooit zien. Daarvoor hebt u indertijd gekozen. Als u dat nu wenst te veranderen, horen wij dat wel. Voor het overige sluit ik mij aan bij hetgeen mevrouw Post zei, want het is inderdaad zo dat deze informatie, als die al zou komen, alleen maar achteraf zou worden gegeven. De banken zijn niet gek, zij zullen rente hanteren om een lening aan te gaan. Zo niet, dan zal er een behoorlijke bandbreedte in zitten en er zijn velen hier in deze zaal die ooit in de recessie hebben gezeten en dat dus vast kunnen vertellen.

D66 wil geen afstel, maar wel uitstel. Dat hebben we goed begrepen. Ik geef inderdaad toe dat symbolisch qua beeldvorming het deelvoorstel zoals u hebt gedaan, mogelijk is. Je geeft mensen daar misschien het gevoel mee. Eerlijkheidshalve kun je misschien als Staten ook trachten erboven te willen staan en te proberen aan te geven dat je nu juist het voordeel ziet om anticyclisch in een tijd van recessie te gaan investeren. Dat is iets waarvoor uw partij toch ook menigmaal een oproep heeft gedaan.

Mevrouw **GELDHOF** (D66): Natuurlijk is het zo dat anticyclisch in actie komen een punt is. Dat heb ik ook in mijn betoog aangegeven. Maar doe dat dan met waarmee u al bezig bent en waar al projecten voor zijn. Ga die dan gelijk in gang zetten en niet nog een keer de opcenten verhogen, omdat dit door de burgers zal worden gezien als het opnieuw stapelen van gelden. De burger zal dit niet begrijpen. Wacht er nu even mee en ga eerst geld uitgeven.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Er is geen jaar dat deze Staten en GS geen kritiek krijgen op de opcenten. Zelfs als de opcenten niet zijn verhoogd, krijgen wij nog brieven waarin staat dat de opcenten zijn verhoogd. Ik kan u die laten zien. Wij hebben daaraan nooit aandacht besteed, maar dat is altijd het geval. Ten tweede is er op dit moment geen sprake van een enorme toename te constateren met betrekking tot het aantal formele brieven op dat terrein is geuit. Het kan misschien nog komen, dat weet ik niet. Dat kunnen we pas zien op het moment dat het zover is. Ten derde wordt er rekening gehouden met de TWIN-H met 20,9 miljoen euro. U kunt dat zien op de begroting (pagina 187). Dat zou ons een jaar uitstel kosten. Dat betekent dat u daarmee een aantal projecten niet zou kunnen doen. U doet ze ogenschijnlijk wel, maar in werkelijkheid doet u ze gewoon niet. U zorgt ervoor dat we kunnen spreken over die projecten die met een jaar worden opgeschoven. In formele zin mag geen van de collega's beginnen over de projecten waarvoor geen dekking in financiële zin is geleverd.

De heer **GERSTELING** (SP): De essentie van mijn vraag is dat wij toch een redelijke hoeveelheid geld hebben. Een aantal projecten van TWIN-H staat niet op uitvoering voor morgen. In dat jaar moeten wij toch voldoende geld hebben om de eerste projecten te kunnen starten. Als we een jaar later een besluit nemen, kan de volgende trits van het project gaan starten. Dat moet toch kunnen, lijkt mij.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: U moet het zo zien. Vroeger had je in sommige huishoudens wel eens zo'n witte box en daarop stond gas en water en dat soort dingen. Men spaarde dan geld voor diverse onderdelen. Bij ons is het zo dat, op voorstel van uw Staten, als geld niet wordt uitgegeven aan een van die dingen, we daar als het ware rente op hebben gezet. De rente wordt als het ware voor toekomstige projecten (die door u zijn geormerkt en geaccordeerd) gebruikt. Maar het bedrag is wel degelijk vooraf bepaald. De besluiten en de regelgeving in dit land staan niet toe geld twee keer aan iets uit te geven. Dus als geld overblijft op een terrein, als gevolg van wat dan ook (bijvoorbeeld 100 miljoen euro van West Frisia) kan er een kink in de kabel komen doordat bijvoorbeeld een van de gemeenten niet zo snel wil als wij. Dan is het niet zo dat we die 100 miljoen euro zomaar mogen besteden aan iets anders. Die is geormerkt voor dit project en voor niets anders. We mogen niet zeggen dat we starten in een van de andere wegen. We moeten oppassen met dat geld. Dat mag wel met de rente ervan, maar niet met de rest.

De heer **GERSTELING** (SP): Het kan toch niet waar zijn dat ik nu hoor dat als we rente ontvangen en als we het bedrag door uitstel niet uitgeven, we renteverlies hebben. Dan maak ik de connectie met de verhoogde opcenten. U gaf net een dergelijke redenering aan.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: ik zei echt iets heel anders. Luistert u het dan nog maar eens na (of leest u het na). Ik heb juist aangegeven dat als de weg 100 miljoen euro zou kosten en hij is gericht voor de West Frisiaweg en West Frisiaweg heeft een uitstel van een of twee maanden – of desnoods een jaar – mag het niet zo zijn, dat kan wettelijk niet, dat we dan diezelfde 100 miljoen euro pakken en een andere mooie weg, bijvoorbeeld rond de Haarlemmermeer, daarvoor gaan aanleggen. Dat mag niet. Het enige dat mag, is dat de rente die het oplevert in dat aantal jaren, gebruikt mag worden. Dan is er nog een tweede mogelijkheid, namelijk dat we net doen (we houden ons aan de regels van de wet) alsof. Dan maken we afspraken, bijvoorbeeld met de portefeuillehouder Verkeer, 60% aan zoiets te besteden. Dat betekent dat je eigenlijk 40% meer geld kan gebruiken voor iets anders. Die percentages zijn met u besproken en u vond dat goed. Nog meer eraan doen, zou onverantwoord zijn, want dan komen de collega's wel degelijk in de problemen. We gaan al zo ver op dat terrein.

Mevrouw **GELDHOF** (D66): Ik heb op 30 oktober en ook vandaag weer even gezegd dat er toch een mogelijkheid is voor een provincie met zoveel eigen

middelen, zoveel eigen vermogen (geld en gebouwen) en de zekerheid van uw komst op de langere termijn, dat je met banken overeenkomsten kunt sluiten op grond waarvan je uiteindelijk die dekking hebt gegarandeerd. Dat je die 100 miljoen euro die je nu misschien nog niet nodig hebt – was het maar wel zo – voor de West Frisiaweg, die in eerste instantie ergens anders kunt uitzetten. Dat geld is toch geld om uit te geven, niet om ermee te sparen en pas als het zover is eens een keer uit te geven? Dat doen andere provincies toch ook?

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Juist. Wij doen het dus net zoals de andere provincies. Sterker nog....

Mevrouw **GELDHOF** (D66): Andere provincies doen het toch ook op een manier dat zij projecten initiëren of starten op verschillende fronten en daarvoor geld op afroep beschikbaar hebben?

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Dat laatste bestaat niet. Geld op afroep beschikbaar hebben, bestaat niet.

Mevrouw **GELDHOF** (D66): Ik doel op een mantelovereenkomst met een bank.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Nee, dat bestaat echt niet. Verder doen wij het exact zoals de andere provincies, met een verschil, dat wij kasritmes hebben aangebracht en daardoor maken wij sneller gebruik van de onderuitputting dan anderen. Ik kan het echt niet anders uitleggen.

Mevrouw **GELDHOF** (D66): Dan houden we dus 620 miljoen euro in kas.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Die 620 miljoen euro is ook heel simpel. Zolang wij inderdaad, met uw welnemen, niet de salarissen vooruitbetalen en zolang wij de aannemers pas gaan betalen als die het hebben aangelegd, terwijl het bedrag wel voor het hele jaar in de boeken staat, zetten we het intussen op deposito. Dat is de enige vorm van financieren die mag. Alle andere manieren betekenen dat je geld voor twee verschillende projecten gaat beleggen en dat mag gewoon niet.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Ik lees in het financieringsvoorstel dat de afroeping met 300 miljoen euro een van de financieringsvoorstellen is. Mijn veronderstelling is dat dit geld ter beschikking is op dit moment. Klopt dat of niet?

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Nee, dat is geld dat in de toekomst extra gaat binnenkomen met betrekking tot eerder geaccordeerde voorstellen of opcenten door uw Staten waarvan na de eerste tranchering eigenlijk geld overblijft. Oftewel, ik probeer het makkelijker te formuleren. We hebben opcenten goedgekeurd. De projecten daarvan zijn over enige tijd gedaan. Je kunt ook zeggen dat we stoppen met die opcenten, maar dat hebt u niet gedaan. Dan pas houden we dat geld over. Dat geld trek je als het ware naar voren en dat moet je lenen, want je hebt het nog niet.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Onze tweede vraag ofwel suggestie is om het bonusdividend van Nuon, dat nu wel degelijk ter beschikking is, dat daarvoor te gebruiken. Dat is wel degelijk een dekkingsmogelijkheid. Met name om het eerste traject te overbruggen van die opcenten.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Van dit jaar of van volgend jaar?

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Het dividend dat op dit moment ter beschikking is.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Dat van 2008 hebt u al een bestemming gegeven. De overwaarde op de dividendinschatting (boven 17 miljoen euro)

hebt u toegevoegd aan de algemene middelen en daarvan hebt u al die andere projecten in het jaar gedaan. Als u kijkt naar volgend jaar, kan dat niet, omdat het gewoonweg niet mag. We hebben in de begroting rekening gehouden met 17 miljoen euro maximale inkomsten op het totaal van alle dividenden bij elkaar. U hebt net vorige week de winstwaarschuwing van Nuon gehoord, dus ik denk dat het verstandig is meer te begroten dan dat bedrag.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): De afschrijving van investeringen (van 26,9 miljoen euro) kan? Dat is dus ons voorstel.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Dat is een feit. Mevrouw Post heeft in de commissie ook al naar die afschrijvingen gevraagd. Dat zou je wel kunnen inzetten, maar het is eigenlijk een vestzak/broekzakverhaal. Wij hebben nu de investering ingezet om ons vermogen naar beneden bij te schrijven, om afschrijvingen eigenlijk te versnellen. Waarom doen we dat? Omdat het Rijk ons de begrotingsregels kwalijk nam, of in ieder geval heeft men ons daarop aangeslagen en ons die hoge prijs opgelegd. Als u dat niet doet en het voor iets anders gebruikt, houden we dus de investeringen aan de ene kant zoals ze waren. Daar was het Rijk het niet mee eens. U stelt het naar de burger uit, dan kost het u ook dubbel zoveel, dat kan ik u garanderen. Het zal niet alleen een voordelig effect hebben naar de burger en dat betekent dat je 20,9 miljoen euro dan niet hebt naar de burger in totaal. Aan de andere kant betekent het dat je het voordeel dat je hebt kunnen krijgen naar het Rijk toe, daarmee niet hebt gerealiseerd. Zij zullen dan nog steeds vinden dat u 20,9 miljoen euro rijker bent dan dat u anders zou zijn geweest. Dan krijgen we opnieuw een tik van het Rijk in de trant van: u bent zo rijk enzovoorts. Dat is het nadeel. Dus voor de beeldvorming snap ik heel goed wat u stelt, maar het zou wel eens kunnen leiden tot een dubbele rekening. Dat is het vervelende.

Alles wat in kas zit, is door u geormerkt. Het zit dus wel in kas als kasgeld, maar ik zal het uitleggen aan de hand van een voorbeeld over de hypotheek. U kunt uw salaris of pensioen honderd keer verdienen, maar als u een afspraak hebt met een bank waaraan u geld moet betalen als hypotheek, zal dat altijd voorgaan boven iets anders. Zo niet, dan komt u in ernstige problemen. Dat is hier ook het geval. U hebt afgesproken wat u met dat geld doet, dat u het intussen op een rekening zet – net als met uw vakantiegeld – dat vind ik wijs omgaan met geld. Daarmee spaart u immers. Ik hoop niet mee te maken dat er nog meer banken failliet gaan, want dat zou toch geen goed voorbeeld zijn voor het vertrouwen. Dus er zit een belangrijk verschil tussen het dekken en financieren bij een begroting. Met dekken, dek je alle uitgaven met zogenaamde algemene dekkingsmiddelen. Anderzijds heb je de financiering en dat is dus eigenlijk een concrete betaling en daarvan zul je te allen tijde de lening moeten dekken. Je bent daartoe verplicht. Ik denk dat het wel te volgen is, maar ik kan het niet eenvoudiger voorstellen.

Gedeputeerde **VISSER**: Die vrijdag in NoVa bijna was aangekondigd als portefeuillebestuurder politieke verhoudingen. Dat leek me op het dubieuze af.

Ik wil eigenlijk vooral het woord dat u me geeft, misbruiken door te vertellen dat het Corus schaaktoernooi weer wordt gehouden en wel op 10 en 11 januari. Ik hoop dat u in de pauzes en schorsingen vandaag als fracties weer nagaat en probeert een goede ploeg samen te stellen.

Er is een vraag gesteld over de grondbank van Laag Holland vanuit het CDA, van de heer Bruins Slot. Ik ga over Laag Holland en de portefeuillehouder die net aan het woord was, gaat over de grondbank. Twee van de drie woorden vallen onder mij, ik geef daar toch maar even antwoord op. Het is zo dat daarvoor geld nodig is. De grondbank loopt nu ook. Daarvoor is Europese toestemming gegeven. Dat willen we nog gebruiken. Het eventueel benutten voor Amstelland en de Vechtstreek wordt nu onderzocht. Niet met de gedachte om overal nieuwe grondbanken te maken, want dan zijn we wel heel erg met de structuur bezig, maar om te

kijken of de Grondbank Laag Holland misschien ook in een ander gebied kan worden toegepast. Dan hoeft niet iedereen bijvoorbeeld eigen briefpapier en een kantoor te gaan maken, maar kan men wel het stelsel gaan benutten.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): De toezegging is wat minder geworden dan de vorige keer naar mijn gevoel. U zegt te gaan onderzoeken of het onder dezelfde noemer kan worden weggezet. We spreken over de noemer van 15 miljoen euro. Op welke termijn mogen we daarop antwoord krijgen?

Gedeputeerde **VISSER**: Dat onderzoek loopt. Ik weet niet hoe lang dat duurt.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Ja, maar dan is alles gepasseerd, voordat we er lol aan hebben.

Gedeputeerde **VISSER**: Het gaat niet om nieuwe grondbankgevallen. Het gaat om het uitbreiden van de Grondbank Laag Holland.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Het gaat om de omschrijving van de 15 miljoen euro, zoals in de opschaling staat, of daar vaart achter wordt gezet en niet alleen maar in Laag Holland, maar ook Amstelland, Vechtstreek enzovoorts. Wij hebben toen gevraagd of u het op die manier wilde meenemen en daarop is toen bevestigend geantwoord. U zou proberen het onder dezelfde noemer weg te zetten. Geen nieuwe grondbank dus. Dat is de kwestie. U hebt dan ook wat meer ruimte om in die streek bijvoorbeeld een aantal pilots weg te zetten.

Gedeputeerde **VISSER**: In principe is die 15 miljoen euro bedoeld voor de Grondbank Laag Holland. Als u dat ergens anders aan wilt besteden....

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Dat begrijp ik wel. Wij hadden graag dat de mogelijkheid werd geopend voor zowel de Vechtstreek als Amstelland.

Gedeputeerde **VISSER**: Goed, dan zien we dat maar als een oproep.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Dan wil ik graag van de Gedeputeerde weten wanneer we uitsluitel krijgen van het onderzoek om ook die gebieden daar onder te brengen.

Gedeputeerde **MOOIJ**: De heer Bruins Slot heeft naar het lijstje met voorstellen voor de investeringsimpuls gekeken en zich afgevraagd waarom de verbindingen in Zuid-Kennemerland daar niet in voorkomen. Wij hebben een aantal jaar geleden een studie gedaan naar die verbinding, met name de weg der Zuiden Bennebroek. Op grond van die studie is destijds besloten daarmee niet verder te gaan, omdat de kosten buitengewoon hoog waren, de verlichting buiten het wegennet gering en de milieubezwaren groot leken te zijn. De ontwikkeling van de gevormde stuurgroep tussen Noord- en Zuid-Holland om die verbindingen in een wat breder kader te bekijken, is zeer recent (een paar weken geleden). Uit de eerste studie zou je kunnen afleiden dat opnieuw moet worden gekeken naar die verbindingen. Toen dat lijstje is gemaakt met de investeringsimpuls was de uitkomst van die studie nog niet bekend. Dat is de reden dat die er niet op staat. Het zou kunnen zijn dat (maar er moet nog een behoorlijke analyse van die studie worden gemaakt) als je dat lijstje over een aantal maanden opnieuw maakt, er wel geld moet worden gereserveerd voor de verbindingen tussen Noord- en Zuid-Holland. Ik sluit dat zeker niet uit.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Ook in dit traject zou ik graag willen weten wanneer de analyse in de commissie aan de orde komt. Het is natuurlijk toch een redelijk probleem in dat gebied.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Wat mij betreft zo snel mogelijk. Er is nu een globaal rapport gemaakt. Ik zal het u zo snel mogelijk toesturen, dat betekent wat mij betreft dit jaar. Het is wel zo dat het nog moet worden besproken in de stuurgroep. Ik weet niet of ik nu mijn boekje te buiten ga.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Ik heb u al een lengte van een half jaar gegeven, dat vind ik al mooi genoeg. Ik zie het graag voor het zomerreces tegemoet in de commissie.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Dat in ieder geval. Ik zei al: wat mij betreft voor het einde van dit jaar. Zo snel mogelijk dus, maar dat moet ik even nagaan.

Mevrouw Geldhof heeft ook een aantal vragen gesteld. Zij heeft gezegd dat zij de begroting en de agendapunten samenvoegt, dus ik denk dat ik dat voor de beantwoording van het volgende punt meeneem.

De **VOORZITTER** sluit de eerste termijn en inventariseert of er behoefte is aan een tweede termijn.

Mevrouw **POST** (VVD): Ik dacht dat u ook nog een advies zou geven over de ingediende moties en amendementen en dat daarvoor nog een schorsing nodig was van uw kant. Ik had dat eerder verwacht, alvorens over te gaan tot een tweede termijn. Dan kan ik ook pas beoordelen of ik die tweede termijn nodig heb.

De **VOORZITTER**: Moties en amendementen behandelen we altijd aan het eind.

Mevrouw **POST** (VVD): Ja, dat kan wel zo zijn, maar ik wil weten hoe het college aankijkt tegen deze moties en amendementen voordat ik besluit of ik het daarmee eens ben of niet en voordat ik besluit of ik nog een tweede termijn nodig heb om op die moties en amendementen in te gaan.

De **VOORZITTER**: Als dat zo is, zal het college even moeten schorsen. Dan gebruiken we de lunch voor de schorsing en gaan we na de lunch verder met de tweede termijn. Ik schors de vergadering voor een uur.

SCHORSING EN LUNCH

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Er is gevraagd naar de mening van het college met betrekking tot de verschillende moties die samenhangen met TWIN-H. Er komt antwoord op amendement A6.4 en op de moties A6.7 tot en met A6.11. De rest van de ingediende moties en amendementen hoort bij de begroting.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Goed, ik behandel dus alleen de moties over TWIN-H.

Motie 6.4: Meevallers komen ten gunste van de reserve TWIN-H en tegenvallers worden opgevangen binnen het project. Wij ontraden u die motie, wij zijn er tegen, omdat de Staten nu juist hebben gesuggereerd bij grote meerderheid het op een andere wijze te doen.

Motie 6.7 van de Partij voor de Dieren. Geen projecten voor TWIN-H uitsluiten, omdat zij te weinig kosten. Dat lijkt weliswaar sympathiek, maar dat is het niet. Wij hebben immers met u afgesproken dat TWIN-H iets anders zou moeten zijn dan de begroting. Voor de begroting kunt u altijd te allen tijde ieder project indienen. Echter voor TWIN-H hebt u gekozen voor een omschrijving van projecten. Projecten moeten daarvoor voldoen aan bepaalde criteria. Wij zijn het eens met het tweede gedachtestreepje; dat gebeurt al zo. Projecten worden voorgedragen op basis van lucht, kwaliteit en overige afspraken. Ik neem aan dat ze anders niet de goedkeuring van uw Staten zullen halen. Het derde is het motiveren van waarom geen beroep wordt gedaan op de reguliere begroting. Wij vinden dat een prettige aanvulling, dus die nemen we zelf al mee. Wij ontraden de motie als geheel, vanwege dat eerste gedachtestreepje.

Vervolgens motie 6.8 van ChristenUnie/SGP over het niet laten doorgaan van de opcenten. Wij vinden dat een sympathieke motie, daarmee wil ik beginnen. Wij beseffen heel goed de symboolwerking van de motie, echter uw voorstel daarna in 2 en 3 om dat bijvoorbeeld te compenseren uit de in de najaarsnota ontvangen bonusdividend Nuon, kan niet. Dat kan niet, omdat we dat geld al hebben gebruikt om de extra betaling aan het Rijk te doen. U weet wel, de 29 miljoen euro van het bestuursakkoordgeld enzovoorts. Die komen daar mede uit en kan dus niet, want dan hebt u daar weer een gat. We zullen proberen vandaag nog na te gaan of wij iets anders kunnen verzinnen voor de dekking van de 8,4 miljoen euro. We hebben daarvoor op dit moment nog niets gevonden. Ik kom daarop terug.

Motie 6.9 van ChristenUnie/SGP over de voorwaarde voor subsidiering ruimhartig toe te passen, religieus erfgoed enzovoorts. Hierbij geldt eveneens dat de motie sympathiek is, maar u wilt het financieren uit de afschrijvingen van de investeringen of uit het bonusdividend van Nuon en die bedragen zijn al aangewend ten aanzien van datgene dat bij de najaarsnota al is aangegeven, te weten de dekking van de rijksbijdrage. Dat kan dus gewoon niet.

Dan motie 6.10 van de heer Bruystens over het provinciale deposito. Hiervoor geldt eveneens dat het een juiste motie is. Alles wat u vraagt, moeten wij leveren. Wij willen echter het voorstel van mevrouw Post bij u aanbevelen om eens te praten – eventueel later ook met de commissie van onderzoek – over welke gevolgen het allemaal zou hebben. U dient daarvoor namelijk in ieder geval de verordening aan te passen. Doet u dat niet, dan krijgt de commissie info die GS tot en met de dag van vandaag niet mag hebben. Dat zou toch bijzonder zijn. Bovendien zitten er ook andere nadelen aan. Ik denk dat het zinvol is daarover nog even nader van gedachten te wisselen.

Ik ga verder met motie 6.11 over de opcenten. Wij hebben die al beantwoord bij de andere motie.

Tot slot motie 6.12 over het interne provinciale aanjaagteam. Ook hier geldt dat het een sympathieke motie is, maar eigenlijk bent u dat aanjaagteam als Staten. U bent degene die moet controleren of ieder project op zichzelf voldoende loopt en is dat niet het geval, dan zegt u per portefeuillehouder wat er eventueel moet gebeuren en gaat u wel of niet akkoord. Wij zouden niet weten wat een aanjaagteam van buitenaf hieraan zou kunnen verbeteren.

De heer **YURKADUL** (D66): Op de motie van de Ouderenpartij is gezegd dat het een sympathieke motie is.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Dat geldt voor die van u ook. De motivatie blijft hetzelfde.

De heer **YURKADUL** (D66): U blijft dat afwijzen.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Ja, het kan niet anders. Kijk, wij snappen heel goed wat u positief qua beeldvorming tracht te bereiken. Daarover zijn we het ook eens en zouden we het liefst doen. Alleen het nadeel is dat dit zou inhouden dat we op dit moment niet mogen starten met een x-aantal projecten, want zoals het nu is geregeld en zoals de wet luidt, kunt u alleen maar beginnen met nieuwe projecten op de seconde dat dekking voor die projecten is geregeld. U kunt dus niet zeggen dat u dat over een jaartje wel regelt of zo. Dat kan niet. Dus daarom is alleen onderdeel B van de motie van de ChristenUnie/SGP mogelijk door een alternatieve dekking te zoeken. Daarom heb ik gezegd dat wij vandaag ons best doen om te kijken of we iets anders kunnen vinden. Tot op heden hebben we dat niet gevonden, anders hadden we dat wel voorgesteld.

De heer **ROETMAN** (CU/SGP): Ik wil nog even ingaan op de argumentatie van de gedeputeerde over dat onze dekking al ergens anders voor is besteed. Wij willen dat terugdraaien. Wij willen juist die afschrijving niet laten doorgaan. Het geld dat daarvoor is bedoeld, kan dan worden gebruikt voor

hetgeen wij in onze moties hebben gevraagd. Het gaat dus om een gewijzigde bestemming, geen dubbel gebruik.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Als u aan de ene kant een vervroegde afschrijving stopt, houdt dat in dat u als het ware niet afschrijft, dat kost u minder geld. Aan de andere kant door sneller af te schrijven, maakt u minder geld, want u hebt minder rentekosten. Datgene dat u naar u toe haalt door het te laten zoals het is, geeft u aan de andere kant weg. Dan is het vestzak/broekzak. Het levert geen geld op, maar dan is gewoon iets niet gedaan. Je mag geen gat hebben. Wat zou die andere dekking dan zijn, want dat is precies punt 2 dat u aankaart. Wij geven daarbij aan dat we die andere dekking niet hebben gevonden, want de enige andere dekking is iets te schrappen. Wij hebben echter afgesproken dat we in principe niets schrappen. Wij voelen wel degelijk die spagaat en snappen ook wel dat die beeldvorming heel positief kan zijn. Ik heb dat aan de ene kant liever wel, maar aan de andere kant geldt dan juist in die conjuncturele tijd dat je van mening zou moeten zijn, als overheid door te gaan met investeren. Dan komen we ook tegemoet aan het beeld dat we aan de mensen hebben gegeven, namelijk dat ze hier in eerste instantie op die projecten niets van merken. We zullen dat, net als de regering, via afschrijvingstermijnen gaan wegwerken als we weten om welk bedrag het gaat. Dat weten we waarschijnlijk niet eerder dan bij de voorjaarsnota.

De heer **ROETMAN** (CU/SGP): We zullen uw argumenten bij de overweging betrekken.

De heer **BRUYSTENS** (Ouderenpartij N-H/VSP): Ten aanzien van de informatie over deposito's neem ik het advies over van de Gedeputeerde. Wij zullen in de commissie overleg plegen met mevrouw Post over het vervolg. Ik trek de motie in.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Wij zullen een notitie voorbereiden en met u overleggen over de termijn.

Mevrouw **POST** (VVD): Ik wil de heer Bruystens bedanken voor het compliment dat hij mij zojuist geeft. Hij hoeft natuurlijk niet met mij te overleggen, ik ga ervan uit dat we gezamenlijk overleggen over wat we hierbij het beste kunnen doen. Ik dank het college voor de uitgebreide beantwoording. Ik concludeer dat er geen licht zit tussen datgene dat ik heb gevraagd over de meevallers en datgene dat door het college is toegezegd. Ik laat maar even in het midden of dat helemaal juist is verwoord. Wij zullen bij de stemming op de moties reageren, zo nodig via een stemverklaring.

De **VOORZITTER**: We zullen aan het eind stemmen over deze projecten.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Gezien de discussie tot op heden willen wij de motie religieus erfgoed aanhouden. De dekking daarvoor is op dit moment dus discutabel. Het is dezelfde dekking als bij TWIN-H. Daarom houden we die aan en willen bekijken of we een andere dekking kunnen vinden.

De **VOORZITTER**: Motie 6.9 is aangehouden en 6.10 is ingetrokken.

7. STATENVOORDRACHT BEGROTING 2009 – TWEDE TERMIJN

De heer **GERSTELING** (SP): Ik ben al een behoorlijke tijd geleden mijn eerste termijn begonnen met opmerkingen over de kredietcrisis, door de voorzitter genoemd de K-crisis. Een kredietcrisis die ook de economie kan raken. Dat zou tot meer reflectie moeten leiden, niet alleen bij banken, maar ook bij overheden. In ieder geval moet dit het einde van het fundamentalisme of kapitalisme gaan betekenen. Misschien komt er meer oog voor duurzaamheid, menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit. Dat gaat niet vanzelf. Daarvoor is een betrouwbare overheid nodig en investeringen die deze doelen nastreven. Juist in deze tijd van

regressie moet de overheid investeren in projecten die samenhang, betere opleiding en een betere omgeving bevorderen. Daaronder valt ook infrastructuur. Een injectie voor het openbaar vervoer is dan juist nodig.

Anders ligt het met conjunctuurgevoelige projecten. Als daarvoor uitgaven staan geraamd, waarbij niet wordt overgegaan tot uitgaven, investeren we dus niet. In de commissie gaf gedeputeerde Hooijmaijers antwoord dat hem nog geen signalen hebben bereikt van investeerders of bouwers die betrokken zijn bij projecten waar de provincie aan deelneemt en die zich willen terugtrekken. Dat is een mooi signaal. Ik denk wel dat wij hierbij goed de vinger aan de pols moeten houden, want we weten dat er bewegingen gaande zijn.

Dat geldt denk ik, in stevige mate voor de zuidas. Wij hebben daarvoor 75 miljoen euro gereserveerd. We zijn het er allemaal over eens dat op enige termijn duidelijk moet zijn of dit plan in die vorm nog doorgaat. We hebben daarover in de commissie gediscussieerd en ook de gedeputeerde vond dat er een termijn moet worden gesteld. Als SP stellen wij voor uiterlijk bij de begroting 2010 vast te stellen of de gereserveerde 25 miljoen euro terugvloeit naar de algemene middelen of niet. Ik wil daarop graag een reactie van GS. Als zij deze termijn – hier wordt gefluisterd voorjaarsnota – niet juist vinden, wil ik weten welke termijn zij wel willen hanteren. Immers voor die 25 miljoen euro zijn voldoende projecten voorhanden waarmee we wel snel tot investering kunnen overgaan. Ik heb het dan natuurlijk wel over doelmatige investeringen en denk bijvoorbeeld aan de West Frisiaweg. In eerste instantie alleen aan het aanleggen tot het WFO-terrein en dan de noordvariant, want dat kan nog 48 miljoen euro schelen. Natuurlijk zijn veel meer terreinen nodig waarvoor extra geld beschikbaar kan komen. Ik denk aan de ISV-gelden. We hebben daarover meerdere keren in de commissie gesproken.

Ik heb ook mijn hand gereikt naar de VVD om te kijken of we konden komen tot een gemeenschappelijke motie of amendement. Ik zal merken aan de bijdrage van de VVD of zij met een motie of amendement komen.

Een breed gedragen wens is het verhogen van de heremiddelen. Hierover zou een motie of amendement komen en die wachten wij af. Andere onderwerpen liggen op het terrein van cultuur en welzijn. Wij merken dat een aantal theaters tussen wal en schip geraakt. Althans, dat dreigt zo. Ik denk dat het goed is in de commissie SI nader in te gaan op de voor de theaters ontstane situatie. Concreet willen wij voorstellen een eenmalig bedrag te reserveren voor deze diverse tussen wal en schip geraakte theaters. Dit, om een mogelijkheid te scheppen dat andere financieringen mogelijk worden gemaakt. De termijn is nu heel kort. Onder andere financiering verstaan wij ook samenwerking met andere theaters. Wij stellen voor 500.000 euro in mindering te brengen op de una-reserve van 3,3 miljoen euro. Als die dekking niet deugt, kan het ten laste van de saldireserve van 2,9 miljoen euro. Wij dienen hiertoe een amendement in.

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

gehoord de discussie over de begroting 2009,

overwegende dat:

- *diverse theaters, zoals het Muztheater en Caspar Rapak dreigen tussen wal en schip te vallen;*
- *dat op korte termijn een andere financiering en wellicht het aangaan van samenwerkingsverbanden voor hun niet mogelijk is;*

besluiten:

- *met betrokken theaters, de wel voor subsidiering in aanmerking komende theaters met Noord-Hollandse gemeenten in gesprek te gaan en te onderzoeken of een andere structurele financiering voor de betrokken theaters mogelijk is;*

- voor de periode 2009 een overbruggingssubsidie vast te stellen van 500.000 euro en dit ten laste te brengen van de una-reserve van 3,3 miljoen euro, c.q. de saldireserve van 2,9 miljoen euro;

en gaan over tot de orde van de dag.

De SP heeft bijzondere aandacht voor de bibliobus. Ik zal aan het einde van de vergadering aan gedeputeerde Baggerman 1200 handtekeningen overhandigen van burgers die pleiten voor behoud van de bibliobus. Wij hebben meerdere keren gediscussieerd (in de commissie) over het nut actie te ondernemen nu deze voorziening in een aantal gemeenten wegvalt. Wij willen GS nogmaals vragen in gesprek te gaan met gemeenten waarin een witte vlek dreigt te ontstaan. Wij willen daartoe eveneens een beperkt aantal middelen vrijmaken, maar dat moet natuurlijk niet als vrijbrief gaan gelden richting de gemeenten in de trant van dat ze dit gratis krijgen. Beiden moeten over de brug komen. Wij komen daartoe met een amendement.

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

gehoord de discussie over de begroting 2009,

overwegende dat:

- vanaf 2009 de door de provincie financieel ondersteunde bibliobus verdwijnt;
- op dit moment nog niet voor alle standplaatsen van de huidige bibliobus een oplossing is gevonden;
- in Zaanstad, ondanks het inzetten van de biebboot, vele standplaatsen zullen verdwijnen, onder andere standplaatsen bij bejaardentehuizen en scholen;
- in Medemblik bijvoorbeeld voor de wijk Hauwert met ruim 1500 inwoners op dit moment geen alternatieve oplossing is;
- in de bibliobus ook veel informatie is te vinden van en over de provincie en het provinciebestuur;
- de provincie een belangrijke taak heeft op het gebied van het leefbaar houden van kernen;
- de provincie een belangrijke taak heeft op het gebied van goede informatievoorziening;
- voor het opvullen van de 'lege' standplaats 240.000 euro nodig is;

besluiten:

- GS te vragen in gesprek te treden met gemeenten waar in 2009 nog geen alternatief voor de voormalige standplaats van de bibliobus is getroffen;
- de medefinanciering van de bibliobus in 2009 of alternatieven, maximaal 240.000 euro te reserveren;
- dit ten laste te brengen van de saldireserve van 2,9 miljoen euro;
- bij de begroting van 2010 een voorstel te doen voor structurele financiering;

en gaan over tot de orde van de dag.

In de eerste termijn hadden wij al een motie ingediend om een tevredenheidsonderzoek uit te voeren onder bewoners van de provincie met betrekking tot de bibliotheekvoorziening en de bibliotheekspreiding. Het is belangrijk jongeren bij kunst en cultuur te betrekken. Dat moet een speerpunt van beleid zijn. Het is dan ook verheugend dat het Rijk voor kinderen tot 12 jaar gratis museumbezoek wil gaan bekostigen. Dit betekent voor de groep jongeren van 12 tot 21 jaar dat de entreprijzen wel een financiële belemmering kunnen zijn. Daarom zou het goed zijn als een museum in Noord-Holland, als experiment, gratis museumbezoek zou organiseren voor deze groep. Dat brengt allerlei extra kosten met zich mee,

zoals derving van inkomsten, meer toezicht en schoonmaakkosten voor dat museum. PS van Noord-Holland zou dit moeten financieren en daartoe hebben wij al een motie ingediend.

Er tekent zich een redelijk brede steun af voor de crossmediale plannen van RTV Noord-Holland. De financiering is nog niet rond. Er is aangekondigd dat hiervoor misschien een motie of amendement komt en wij wachten dat af. Wij zien ook een mogelijkheid om te kijken of we het restant van 29,9 miljoen euro van de najaarsnota 2008 daarvoor zouden kunnen gebruiken.

Wij vinden menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit van belang en dat is bij uitstek terug te vinden in de activiteiten van patiënten- en cliëntenorganisaties en ouderenbonden. Ondersteuning daarvan is nodig. Kaasschaafbezuinigingen en het niet-toekennen van accres zijn ons een doorn in het oog. De voorgenomen 8 à 10% bezuiniging is een aantasting voor genoemde instellingen. Wij dienen een amendement in om deze bezuiniging terug te draaien.

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

overwegende dat:

- *ouderen zo lang mogelijk zelfstandig moeten kunnen blijven wonen in de voor hun vertrouwde omgeving;*
- *het organiseren van burennetwerken en het realiseren van een maatschappelijk steunsysteem bijdraagt aan bovenstaande;*

besluiten:

- *de pilot maatschappelijk steunsystemen en burennetwerken van WonenPlus Noord-Holland, na inhoudelijke bespreking in de commissie SI mogelijk te maken en daarvoor 68.750 euro ten laste te brengen van de saldireserve;*

en gaan over tot de orde van de dag.

Ik vond een mooi stukje proza in de beantwoording door GS op vragen die in de commissie zijn gesteld, namelijk de conclusie van de heer Mooij over de indexering onderhoud wegen en vaarwegen. Hij zei het zeer treffend: "Het niet toekennen van indexering houdt feitelijk een verlaging in van de kwaliteitsniveaus."

Ik wil besluiten met te pleiten voor het idee van de pilot maatschappelijk steun- en burennetwerken. Ook daartoe dien ik een amendement in, waarbij het ons erom gaat eerst inhoudelijk de zaak te kunnen bespreken, maar nu al wel 68.750 euro beschikbaar te stellen. Hiervan geldt eveneens dat het ten laste wordt gebracht van de saldireserve.

Ik dien hierbij de moties en amendementen in.

De **VOORZITTER**: De moties worden vermenigvuldigd en uitgereikt en maken verder deel uit van de beraadslagingen.

De heer **VAN OEVEREN** (Partij voor de Dieren): De begroting is in eerste termijn in algemene termen besproken. De detailvragen zijn gesteld in de commissies en daar ook beantwoord. Ik zal me daarom beperken tot de concrete aanpassingen die wij de Staten willen voorstellen. Ik merk op dat veel nieuw beleid in de tweede investeringsimpuls Noord-Holland is terechtgekomen. Deze begroting is vooral een voortzetting van beleid dat al in uitvoering is. Bij dat beleid hebben wij in het verleden al kanttekeningen gezet die we niet allemaal gaan herhalen. Dat houdt overigens wel in dat als wij later op deze dag voor de begroting stemmen, wij dat doen met inachtneming van die eerdere kanttekeningen. U kunt dit beschouwen als een algemene stemverklaring.

Het stimuleren van viskwekerijen blijft ons een doorn in het oog. Viskwekerijen zijn namelijk niet duurzaam en ook niet diervriendelijk. Ook in

dieronvriendelijkheid bestaan gradaties. Tot de zwaarste graad van dierenkwelling behoort het opensnijden en verwijderen van de ingewanden van dieren die niet verdoofd of gedood zijn, maar zich ten volle bewust zijn van dit proces. Ze voelen alles! De dood treedt ook bij dieren in die situaties niet meteen in. Het dier lijdt op de ergst mogelijke manier. Dit is de standaard manier waarop met vissen wordt omgegaan bij viskwekerijen. De dieren worden in feite levend verwerkt. Het is voor ons onbestaanbaar dat de provincie dit toestaat, laat staan dat de provincie dit stimuleert. In de commissie WAMEN hebben wij al vragen gesteld over de manier waarop vissen in viskwekerijen worden gedood, maar wij hebben de gevraagde gegevens niet gekregen. We willen en kunnen niet anders dan u bij deze een minimumeis meegeven om in elk geval het ergste te voorkomen. We doen dat met de volgende motie:

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constaterende dat:

- *vissen pijn en stress kunnen ervaren;*
- *dierenwelzijn een aandachtspunt is bij het stimuleringsbeleid verduurzaming van de viskweek;*

overwegende dat:

- *het mogelijk is vissen te verdoven;*
- *vis op ijs leggen en onderkoelen slechts verlamvend, maar niet verdovend werkt;*

van mening dat:

- *dieren niet bij hun volle bewustzijn hoeven te worden geslacht;*
- *vissen verdoofd moeten worden alvorens zij worden geslacht;*

gehoord de discussie,

dragen het college van GS op:

- *op geen enkele wijze directe of indirecte ondersteuning of medewerking te verlenen aan producenten die vis niet verdoven voor de slacht;*

en gaan over tot de orde van de dag.

Alle partijen claimen dierenwelzijn belangrijk te vinden. Stimuleren van de grofste vorm van dierenmishandeling zou op basis daarvan door alle partijen moeten worden afgewezen. Wij verwachten dus veel steun voor deze motie.

Wij blijven bij dierenwelzijn, we zijn immers de Partij voor de Dieren. Miljoenen dieren in onze provincie, die niet behoren tot huisdieren of vee en dus niet vallen onder de verzamelterm gehouden dieren, zijn op zichzelf aangewezen. Deze in het wild levende dieren zijn afhankelijk van hun omgeving. Juist die omgeving is meestal buiten de bebouwde kom en daarin heeft de provincie een verantwoordelijkheid. De provincie dient zich als de meest aangewezen overheid te bekommeren om deze groep dieren met zaken als ruimtelijke ordening, natuur, milieubeleid, waterhuishouding en natuurlijk het flora- en faunabeleid. De dieren in het wild zijn erg afhankelijk van het provinciale beleid. Juist deze dieren komen niet aan bod met de huidige interpretatie met dierenwelzijn van GS. Dierenwelzijn is het welzijn van dieren, dus het welzijn van een specifieke groep. Het meest logische zou zijn dat dierenwelzijn valt binnen de portefeuille Zorg en Welzijn. Maar dat is niet het geval, want dierenwelzijn valt in onze provincie onder de landbouwbegroting. We hebben gevraagd naar de reden daarvoor, maar een antwoord hebben we op deze vraag nog niet gehad. Zolang binnen die begroting het geheel aan dierenwelzijn goed wordt behartigd, kunnen wij daar best mee leven. Uit antwoorden van de gedeputeerde van Landbouw maken wij echter op dat dit niet het geval is. Dierenwelzijn dat geen directe relatie heeft met de landbouwbegroting, komt niet in aanmerking voor de

aandacht van deze gedeputeerde. Hij zegt zijn handen vol te hebben aan de doelstelling van zijn portefeuille. Gelukkig hebben we meer dan een gedeputeerde, zodat er ook sprake kan zijn van een andere verdeling van taken. Immers, een gedeputeerde spreekt nooit voor zichzelf, maar voor en namens alle gedeputeerden tegelijk. Het kan toch niet zo zijn dat geen enkele gedeputeerde in Noord-Holland tijd heeft zich bezig te houden met het dierenwelzijn in het algemeen? Daarvoor kan dus een oplossing komen.

Wij willen het college van GS via een amendement in staat stellen dierenwelzijn dat niet direct gerelateerd is aan landbouw, te bevorderen.

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constaterende dat:

- *dierenwelzijn in het collegeprogramma staat en onder landbouw zal vallen;*
- *niet alle dieren onder landbouw vallen;*

overwegende dat:

- *GS hebben aangegeven zich te willen houden aan de doelstellingen van de portefeuille Landbouw;*

van mening dat:

- *hierdoor dierenwelzijn niet in de volle breedte wordt gefinancierd;*

gehoord de discussie,

besluiten:

- *500.000 euro te reserveren voor de uitgaven ten bate van dierenwelzijn en dit bedrag ten laste te brengen van de saldireserve;*

en gaan over tot de orde van de dag.

Misschien vraagt u zich af waar dat geld (500.000 euro) die wij in dit amendement voorstellen, aan moet worden besteed. Maakt u zich niet ongerust, wij hebben goede voorstellen op de plank liggen. We vinden dat we daarmee moeten wachten op het verschijnen van de Dierenwelzijnsnota van GS. Juist om te laten zien dat wij erop vertrouwen dat GS straks met goede plannen komen, willen wij daarvoor nu alvast een soort werkbudget reserveren, zodat de plannen niet alleen worden aangekondigd, maar ook worden uitgevoerd.

De **VOORZITTER**: Het amendement en de moties worden vermenigvuldigd en maken deel uit van de verdere beraadslaging.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): In de eerste termijn over de begroting 2009 heeft onze fractie naar voren gebracht dat het programma op hoofdlijnen onze instemming heeft. Er gebeuren goede dingen en dat mag ook wel eens worden gezegd. Onze fractie constateert dat de provincie op het gebied van zorg en welzijn, sociale infrastructuur, verkeer en vervoer, milieu en natuur een richting kiest waarmee we het eens zijn en waarover meestal in redelijke harmonie wordt gepraat. Helaas gebeurt dat niet altijd. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat we het overal over eens zijn, maar elkaar op een goede manier aanscherpen, levert uiteindelijk een beter resultaat op. We hebben wel een aantal punten.

Het eerste punt betreft de planning- en controlcyclus. In de eerste termijn hebben wij al aangegeven de begrotingscyclus niet altijd zo duidelijk te vinden en inzicht te missen in de voortgang van projecten in samenhang met financiën. Dat blijkt nu ook de reactie van de Randstedelijke Rekenkamer in zijn rapport van augustus. In dat rapport wordt Noord-Holland vergeleken met Utrecht en Flevoland en springt daar helaas in negatieve zin uit. Wij sluiten aan bij wat de Rekenkamer stelt dat het essentieel is de informatie uit de voortgangsrapportages op een eenvoudige

manier te koppelen aan de gevraagde prestaties uit de begroting. Bijsturen van die rapportages is echt wel nodig, waarbij extra papier natuurlijk moet worden vermeden. Dat hebben we al voldoende.

In de heel late nazending kregen we de nota over onderbesteding. Het was niet mogelijk dit uitgebreid te bespreken, maar we hebben in ieder geval een paar voorlopige conclusies en dat is dat de oorzaken van die onderbesteding divers zijn. Het samenwerken met derden en het meerjarig plannen springen eruit. Daarover is al iets gezegd door de gedeputeerde. Het zijn wel typische p- en c-punten. Die vragen flinke aandacht, ook in de toekomst. Het resultaat, dat is opvallend, is over 2007 niet gerealiseerd, maar terug naar de reserves. Het was 52%, ruim 20 miljoen euro van de onderzochte 40 miljoen euro. Een simpele extrapolatie door de Rekenkamer geconstateerd, levert dan 50 miljoen euro van de 100 miljoen euro dat terugvloeit naar de reserves. Dat wil niet zeggen dat dit niet is belegd, maar in ieder geval niet gerealiseerd. Onze eerste indruk is ook dat circa 5% van de projecten in de totale begroting terugvloeit naar de algemene middelen. Dat is dus de efficiencywinst en daarmee kun je wat doen.

Verder ga ik in op de traagheid van de besluitvorming en de realisatie daarvan. Daarover hebben we al eerder iets gehoord. Je kunt je afvragen wat de laatste anderhalf jaar is verbeterd aan openbaar vervoer. Hoeveel reizigers maken hier meer gebruik van? Openbaar vervoer is vaak niet echt een alternatief als straks het rekeningrijden wordt ingevoerd. Ik had vanochtend graag gebruikgemaakt van het openbaar vervoer, want we hebben twee uur gedaan over het rijden van een kleine 60 km. De vraag is of dit met het openbaar vervoer beter was geweest.

Ten aanzien van milieuverbetering, energie en onafhankelijkheid gaat de informatie onvoldoende snel. Denk bijvoorbeeld aan de vergunningverlening voor windmolens op de Noordzee. De bedoelingen zijn er wel, maar het duurt allemaal natuurlijk erg lang, te lang. Een van de punten die je daarbij kunt noemen, is dat PS zichzelf ook kan aantrekken. Het loopt nog wel eens lang uit en het duurt dan dus veel te lang. De wettelijke termijnen maken de procedures eveneens lang, dat is allemaal waar. De vraag is of er wel een project is dat de bestuurlijke druk probeert te verminderen. Zijn GS daar nu actief mee bezig?

Een voorbeeld van hoe lang iets kan duren. Vorig jaar rond deze tijd hebben deze Staten een beslissing genomen over isoleren van bestaande woningen. Het heeft tot medio oktober van dit jaar geduurd voordat dit in de gemeente Huizen (waar ik woon) werd geactiveerd. Per ongeluk – of toevallig – heb ik dat daar gezien. Dan blijkt dat als je iemand spreekt die er wat van weet – een lokale glaszetter bijvoorbeeld – die het idee heeft dat het absoluut niet effectief was. Bovendien is het ook niet gepromoot. Dat is geen voorbeeld van hoe iets moet.

De CU/SGP heeft tijdens de algemene beschouwingen van 29 september al aangegeven dat de vaart erin moet, zeker wat betreft de alternatieven voor het opwekken van energie en besparing. Wij hebben nu misschien even respijt door de lagere olieprijs, maar het fundamentele probleem blijft bestaan.

Een bericht van 30 oktober jl. is dat de olieproductie er wereldwijd, zonder tegenmaatregelen, met 9% op achteruitgaat. Het enige dat we kunnen doen, is dat met heel veel geld terugdringen naar 6% achteruitgang per jaar. Dat schrijft de Financial Times en die baseert zich weer op een uitgelekt rapport van het World Energy Outlook 2008. Dat moet woensdag verschijnen (komende). Het is het rapport van het nationale energieagentschap. De recessie helpt eraan mee het tekort wat te vertragen, maar als we echt serieus zijn, moeten we nu reageren. De uitgelekte gegevens van het rapport roepen in herinnering wat Coby van der Linden van het Clingendael Instituut vorig jaar schreef. Daarin voorspelde ze dat het olietijdperk in 2027 ten einde komt – nogal precies, maar goed – en dat de energiewedloop uitmondt in gewapende conflicten waarbij de Verenigde Staten en China betrokken zullen zijn. Hopelijk komt het niet zo ver. De vraag is of wij de boodschap voor ons allen wel voldoende begrijpen en daar snel op reageren. Er is nu wat meer tijd, we moeten daar met urgentie gebruik van maken met als doel energieonafhankelijkheid zo snel

mogelijk te vergroten, met maatregelen die effectief zijn voor de hele provincie en met name in bestaande situaties en niet alleen voor nieuwe situaties en niet alleen voor Texel.

Dan mobiliteit. Is er straks wel een goed en voldoende openbaarvervoeralternatief voor het wegverkeer als het rekeningrijden wordt ingevoerd? Wel, dat is onduidelijk. Er ontbreekt een goed overzicht. Het uitgangspunt van GS dat alleen de aanleg van infrastructuur een taak is van de provincie en niet het bevorderen van het gebruik van openbaar vervoer, is verbazingwekkend. Dit was wel een uitspraak van een gedeputeerde in de commissie WVG. Het is natuurlijk allebei nodig. Het bevorderen van mobiliteit is nodig om vanuit de reiziger te denken wat hij nodig heeft als hij gaat reizen. Onze fractie hoopt dat de uitspraak over gebruik niet zo is bedoeld en roept de gedeputeerde op nog eens goed te kijken naar het plan van de taskforce Mobiliteitsmanagement van De Waal. Die adviezen liggen tenslotte toch in het verlengde van wat de provincie doet met het zogenaamde verkeeradvies voor forensen en met de regionale mobiliteitsconvenanten die mede zijn ondertekend door de provincie.

Een punt over de mobiliteit dat met name de PvdA en GroenLinks betreft, is de discussie over de noord- en zuidvariant van het oostelijk deel van de West Frisiaweg. Zij hebben zich daarover niet helder uitgelaten. Het gaat daarbij mogelijk over een financieel voordeel, dat D66 eveneens noemde, tussen twee varianten van circa 60 miljoen euro. We hebben gezien hoe wij omgaan met 78 miljoen euro van Landsbankski. Het zou toch wel merkwaardig zijn als we in deze tijd van kredietproblemen zo gemakkelijk over zo'n verschil zouden heen lopen. Het zijn immers belastinggelden van de bevolking van Noord-Holland. De respons van GS ten aanzien van dit punt is op dit moment niet erg bevredigend.

Ten aanzien van de zorginfrastructuur sluiten wij aan bij moties die CDA straks zal indienen. Dat zijn moties op het gebied van zorgbelang, SBO en oude Hollandse kerken. Ten aanzien van zorgbelang en SBO gaat het om subsidie voor 2009. De motie voor de oude Hollandse kerken beoogt in kaart te brengen wat daarvoor de mogelijkheden zijn voor de toekomst.

Vervolgens willen wij voor zorginfrastructuur nog twee aanscherpingen maken. De eerste geldt dat per 1 januari 2009 gehandicapten met een matig regieverlies worden geconfronteerd met het wegvallen van de AWBZ-subsidie voor activerende en ondersteunende begeleiding van gehandicapten. Dat is per 1 juli van dit jaar na heftige discussies in de Tweede Kamer definitief besloten. Er is weliswaar een overgangperiode afgesproken, maar de begeleiding verdwijnt wel. De opstelling van de provincie is in dit soort gevallen dat de provincie het voor iedereen mogelijk wil maken – zo staat het ook bij de TWIN-H discussie te lezen – dicht bij huis voorzieningen te vinden die nodig zijn en dat dienstverlening beter op elkaar moet worden afgestemd. Ook wil de provincie een impuls geven voor nieuwe combinaties van wonen, zorg en welzijn. In dit soort gevallen, namelijk van gehandicapten met een beperkt regieverlies, heeft de Wonen Plusorganisatie een innovatief concept ontwikkeld om gehandicapten en ouderen hulp te geven door middel van het concept van het zogenaamde burennetwerken. Alleenstaande ouderen, verstandelijk gehandicapten en GGZ-cliënten worden geholpen om burens te werven die dan op hen gaan letten. In de buurt worden mensen gezocht die, ondersteund door Wonen Plus, contact onderhouden met een of meer buurtgenoten. Een maatschappelijk steunsysteem dat de sociale samenhang versterkt. Dit is een vernieuwende vorm die uitstraling kan hebben naar de hele provincie. Hiervoor wordt een eenmalige subsidie voor een jaar gevraagd van slechts 68.000 euro. Dit om de pilot uit te breiden. Wij dienen hiervoor een motie in.

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constaterende dat:

- de WonenPlus organisatie is geconfronteerd met het wegvallen van de AWBZ-subsidie voor activerende en ondersteunende begeleiding van gehandicapten met matig regieverlies;
- de organisatie werkt aan het concept van burennetwerken voor alleenstaande ouderen, verstandelijk gehandicapten en GGZ cliënten;
- daarbij door WonenPlus wordt geholpen om burens te werven;
- daardoor sociale samenhang wordt versterkt;
- dit een vernieuwende vorm van burennetwerken is die uitstraling kan hebben over de hele provincie (vliegwieleffect);

overwegende dat:

- de provincie het voor iedereen mogelijk wil maken om dicht bij huis voorzieningen te vinden die nodig zijn;
- dienstverlening beter op elkaar moet worden afgestemd;
- de provincie een impuls wil geven aan nieuwe combinaties van wonen, zorg en welzijn, waarbij de subsidie werkt als een vliegwiel;

besluiten:

- een subsidie van 68.000 euro te verstrekken aan de WonenPlus organisatie om de pilot buurtnetwerken ook in het jaar 2009 voort te kunnen zetten;
- te laten onderzoeken of in 2010 de gemeenten deze pilot verder kunnen uitrollen. Dit te financieren uit de financiële ruimte voor nieuw beleid in de begroting 2009, de saldireserve en, btw-compensatiefonds;

en gaan over tot de orde van de dag.

Verder ga ik in op de pleegzorg. Het aantal pleeggezinnen neemt af. De pleegzorg kent een vergoeding per kind per dag en dat is voor basiszorg redelijk dekkend, maar belangrijk is dat bij de pleegouders een andere vorm van motivatie is, namelijk liefde voor het kind. Het is echter ook niet goed als de pleegouders hier geld op moeten toelagen. Er blijkt uit onderzoek nogal wat kosten te zijn die pleegouders soms moeten maken die niet worden vergoed. Te denken valt aan kleding, zorgkosten, kosten voor vervoer (bijvoorbeeld aanschaf fiets) en de verwachting is dat in de toekomst meer pleegouders nodig zijn. De angst is dat, door genoemde problemen, het steeds moeilijker wordt om die pleegouders te vinden. Het probleem is urgent. Daarom is het plan om een Stichting Noodfonds Pleegouders op te richten. Een voorbeeld daarbij is zoals het in Noord-Brabant is gegaan en zij voeden het extern via middelen en fondsen. Daarbij zijn vooral bedrijven en ondernemingen betrokken. Om dit fonds een startsubsidie te geven, dienen wij hiertoe een motie in.

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constateren dat:

- de pleegzorg een vergoeding kent per kind per dag;
- die vergoeding voor de basiszorg redelijk dekkend is;
- er kosten zijn die pleegouders soms moeten maken die niet worden vergoed (kleding, zorgkosten, kosten voor transport, zoals een fiets);
- (potentiële) pleegouders omwille van pleegzorggerelateerde financiële problemen kunnen afhaken;
- verwacht wordt dat daardoor het aantal pleeggezinnen afneemt;

overwegende dat:

- als pleegouders afhaken dat een ongewenste ontwikkeling is;
- verhoging van het Rijk niet binnen korte tijd is te verwachten;
- er een plan bestaat (met Noord-Brabant als voorbeeld) om een stichting Noodfonds Pleegouders op te richten en die te voeden met

externe middelen en fondsen en daar vooral bedrijven en ondernemingen bij betrekken;

besluiten:

- *voor dit fonds voor een periode van twee jaar subsidie te verlenen en wel 40.000 euro per jaar, ten behoeve van het aanstellen van een functionaris (0,5 fte) om het project kans van slagen te geven*
- *20.000 euro per jaar voor pr-stichtingskosten, zoals reclame en drukwerk*
- *De provinciale bijdrage te bepalen op 100.000 euro per jaar en die te financieren uit de saldireserve, btw-compensatiefonds en vrije ruimte van de begroting;*

en gaan over tot de orde van de dag.

Tot slot. Barack Obama heeft de woorden "Yes, we can!" een bijna mythische betekenis gegeven die vergelijkbaar lijkt te zijn met "I have a dream" van Martin Luther King. Er hing afgelopen woensdagnacht bijna een religieuze sfeer in de Amerikaanse nacht, schreef een befaamde stukjesschrijver. Nu valt het niet moeilijk kritiek te uiten op het optimistische maakbaarheidsdenken waarvan de toespraken van Obama blijken geven. Voor een christen voelt dat wel eens ongemakkelijk, omdat we niet denken dat alles zomaar maakbaar is. En nog belangrijker: de mensen scheppen een wereld van recht en gerechtigheid, maar uiteindelijk doet God dat. Ook al hebben christenen de toekomstverwachting, hun geloof doet hen wel vasthoudend werken om de wereld te bewerken en te bewaren. Nu is de verwachting dat Obama het "Yes, we can!" zo interpreteert zoals de Amerikaanse Grondwet dat doet, namelijk in een natie die God erkent. Onze fractie neemt die interpretatie graag over en ziet de plannen van de provincie Noord-Holland dan ook in dat licht. Ja, we kunnen het! Maar wel in afhankelijkheid van God. En zo wensen we dat ieder van ons toe.

De **VOORZITTER**: De moties van de CU/SGP zullen worden vermenigvuldigd, uitgereikt en maken deel uit van de verdere beraadslaging.

De heer **BRUYSTENS** (Ouderenpartij N-H/VSP): Nog enkele aandachtspunten van onze kant met om te beginnen de kerntakendiscussie. In het verleden hebben we dit onderwerp al meerdere keren aan de orde gesteld en aangevuld met enkele nieuwe aspecten, doen wij dat nu opnieuw. Dat wij voor een kerntakendiscussie zijn, wil niet zeggen dat wij menen dat de provincie zich per definitie tot de kerntaken moet beperken. Dat is niet het geval. Wel achten wij een heroverweging van de niet-kerntaken noodzakelijk.

Waarom heroverwegen van kerntaken? Ten eerste zijn wij van mening dat de provincie niet tientallen miljoenen door middel van talloze subsidies versnipperd over heel Noord-Holland moet besteden om onderdelen van de samenleving te veranderen, waar de provincie geen kerntaken heeft. Voorbeelden:

- a. Wat is er per saldo bereikt met de miljoenen die de provincie in de loop der jaren in de onderwijssector heeft gestoken? Zelfs het Rijk die voor het onderwijs verantwoordelijk is, is nog steeds niet in staat geweest het verval in die sector te keren. Volgens de commissie-Dijzelhoen is de overheid juist de oorzaak van dit verval.
- b. Oud-gedeputeerde Moens weigerde terecht, zoals hem eens in de commissie werd verzocht, een notitie te schrijven over het onderwijs. De provincie heeft daar immers niets mee van doen.
- c. Wat is er bereikt met de tientallen miljoenen die de provincie heeft besteed aan de integratie van de minderheden nu wij kunnen vaststellen dat de desintegratie niet af-, maar juist toeneemt? Dat de provincie vele miljoenen aan niet-kerntaken besteedt, wil niet zeggen dat die miljoenen niet aan onze kerntaken worden besteed. Die taken worden dan ook tekort gedaan. Door zich niet met kerntaken bezig te houden, schroomt de provincie niet om tientallen miljoenen euro's weg te geven aan het

Rijk in Amsterdam. Alles bij elkaar de tweede zeesluis, de omlegging Badhoevedorp, A9-problematiek enzovoorts, gaat het hier om een bedrag van nagenoeg 200 miljoen euro. Wij hebben dit al meerdere keren onder de aandacht gebracht en gemeenten zijn hiervan de dupe.

- d. De zorgtaak is een kerntaak van de provincie, maar u laat de verschillende gemeenten voor meerdere miljoenen euro's bijdragen aan bijvoorbeeld de West Frisiaweg. Overigens houden wij ons vast aan de noordvariant van deze weg. Naar de mening van onze partij wordt het hoog tijd dat de taken van de provincie opnieuw worden gedefinieerd.

Ten aanzien van de door mij genoemde voorbeelden is het huidige beleid respectievelijk de besteding van de middelen naar de burger toe, niet goed te verantwoorden. Het afzien van niet-kerntaken zou wel eens een verlaging van de opcenten kunnen inhouden.

Dan wegen en vervoer. Opvallend vond ik dat in de tweede investeringsimpuls 36% van de gelden (140 miljoen euro) beschikbaar wordt gesteld voor de verbetering van het openbaar vervoer beneden het Noordzeekanaalgebied. Twee projecten (Gooi en Haarlemmermuiden) moeten hiermee worden gefinancierd. Overigens heeft het project Gooi alleen kans van slagen als Hilversum loyaal meewerkt om de bus in de bebouwde kom vrij baan te geven. De vraag die zich aan ons opdringt, is wanneer het openbaar vervoer Noord-Holland nu eens een grote financiële injectie krijgt om het platteland vitaal en leefbaar te houden. Dat moet toch prioriteit krijgen, want de nood is hoog.

Ik ga verder met het openbaar vervoer. Wij zijn van mening dat de provincie even moet stoppen met sussende woorden dat het allemaal wel meevalt. De koppen in de pers liegen er niet om: 'Goedkope taxi's bijna altijd te laat.' 'Gemeenten willen een betere kwaliteit openbaar vervoer en taxi's.' 'Connexion kent de weg niet' enzovoorts, enzovoorts. Wij hebben wel begrip voor de situaties waarin de gemeenten de neiging hebben naar de provincies te wijzen, terwijl zij zelf vaak veroorzakers zijn van de lange wachttijden van mensen die een ov-taxi hebben besteld. Zij gaan dan voorbij aan het gegeven dat in vele steden de hulpwerkzaamheden van openbaar vervoer worden bemoeilijkt door de openbare weg. Tegen die achtergrond willen wij de gedeputeerde in overweging geven een ov-interventiefonds in te stellen om knelpunten op te lossen daar waar die ontstaan, bijvoorbeeld door proeven met gratis openbaar vervoer.

Enige tijd geleden gaf de provincie in een evaluatie ten aanzien van de proef met openbaar vervoer aan, dat het gratis openbaar vervoer de burger niet uit zijn sociale isolement haalt. Met andere woorden: zie je wel, het haalt niets uit, dus stop er maar mee. De positieve resultaten werden niet vermeld en die waren voor de staatssecretaris Huizinga en vele gemeenten juist reden door te gaan met deze experimenten. Wanneer verlaat de provincie toch eens een keer haar negatieve grondhouding tegen geheel of gedeeltelijk gratis openbaar vervoer?

Dan de kilometerheffing. Zoals in de begroting aangegeven, wil de provincie in 2012 starten met de kilometerheffing voor personenauto's. Voorwaarde voor ons is daarbij dat bij invoering alternatieven voor het autorijden aanwezig zijn. Wil de kilometerheffing een succes worden, moet bij invoering een zodanige infrastructuur beschikbaar zijn dat ketenmobiliteit praktisch mogelijk en gewaarborgd is. Dat is nu nog niet het geval. Met betrekking tot de financiering achten wij het een absolute eis dat de infrastructurele aanpassingen met de invoering van de kilometerheffing door het Rijk worden betaald.

Vervolgens de bereikbaarheid van de kust. Het toeristisch en economisch belang van de bereikbaarheid van de kust is enorm groot, het gaat om miljoenen bezoekers per jaar. Wij zijn van mening dat dit belang niet zonder investering, aanpassing en uitbreiding van de infrastructuur voor gemotoriseerd verkeer is te waarborgen.

Dan de aanbestedingen openbaar vervoer. Achtereenvolgende aanbestedingen hebben ertoe geleid dat in de rurale gebieden meer, minder, minimaal of geheel geen openbaar vervoer is overgebleven. De Ouderenpartij vraagt met welke gerichte beleidsmaatregelen de provincie de

doelstellingen om de leefbaarheid op het platteland in stand te houden, in de toekomst praktisch denkt in te vullen.

Ik ga verder met de invoering van de ov-chipkaart. Het is te verwachten dat de invoering eerder tot kostenstijging dan tot kostendaling leidt. Van concrete of taakstellende kostenverlaging als gevolg van differentiatie naar tijd, plaats en doelgroep is vooralsnog geen sprake. Dit zijn naar onze mening zaken die voorafgaan aan invoering en inzichtelijk moeten worden gemaakt, alvorens bindende afspraken met vervoerders worden gemaakt.

Dan een opmerking ten aanzien van Nuon. Nutsbedrijven zijn opgericht met publiek geld en zij dienen hun product te leveren tegen redelijke tarieven. Recent onderzoek heeft aangetoond dat gebruikers gemiddeld 100 euro te veel aan energie betalen. Op grond van de grote winst en het royale dividend van Nuon, is de Ouderenpartij van mening dat het hoog tijd wordt dat de provincie ervoor zorgt dat de gebruiker daar eveneens van profiteert. Dan kan bijvoorbeeld door een eenmalige teruggave van ons Nuondividend en als Nuon zich als een niet-kapitalistisch bedrijf gedraagt. Kosten van energie zijn afhankelijk van een te beperkt aanbod aan energieleveranciers en een tekort aan energiebronnen maakt dat het gebruik van zonne- en kernenergie weer in beeld komt als oplossing voor de huidige energieschaarste. De Ouderenpartij is van mening dat een en ander weer bespreekbaar moet worden en wij roepen Nuon op hiervoor plannen te maken.

Afsluitend nog enkele opmerkingen ten aanzien van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening.

De heer **GERSTELING** (SP): Begrijp ik het goed dat u pleit voor kernenergiecentrales in Noord-Holland?

De heer **BRUYSTENS** (Ouderenpartij N-H/VSP): Nou, ik bepleit ze niet, maar ik wil wel eens een aanvullend onderzoek. We zitten toch altijd nog een beetje met het idee over kernenergie uit de jaren zestig, zeventig en tachtig. Ik denk – en u ook denk ik – dat er toch dergelijke ontwikkelingen zijn, ook op het gebied van kernenergie, die opnieuw aandacht vragen en of het nu wel haalbaar is. De ontwikkeling van kernenergie heeft nu en nooit stilgestaan. We moeten de oude gedachte laten en opnieuw kijken wat de mogelijkheden zijn. Ik denk dat er ontzettend veel is veranderd op dit gebied. Ik ben echter geen deskundige en daarom is een onderzoek nodig.

De heer **GERSTELING** (SP): Ja, er bestaat natuurlijk geen verbod op nadenken, dat wil ik niet bepleiten. Volgens mij zijn de problemen met kernenergie echter nog steeds levensgroot. Dus ik zou er voorzichtig in zijn.

De heer **BRUYSTENS** (Ouderenpartij N-H/VSP): Dan krijgen we een discussie tussen twee leken. Ik heb alleen gevraagd om nog een onderzoek, zodat er een goed rapport ligt.

Ik ga verder met de ruimtelijke ordening. Tijdens de commissiebehandelingen bleek van de zijde van de gedeputeerde Hooijmaijers een onverholven dadendrang te zijn om van de vermeende mogelijkheden in de nieuwe Wet ruimtelijke ordening tot provinciale sturing, maximaal gebruik te maken. Ook bij de commissie ROG constateerden wij een breed draagvlak voor die benadering. De Ouderenpartij is van mening dat wij de mogelijkheden van deze nieuwe wet in dit opzicht niet moeten overschatten. Slechts in gevallen van bovenlokaal belang die door de provincie moet worden aangetoond, heeft de provincie doorzettingsmacht. Het beleid dat uitgaat van het ruim gebruik van de doorzettingsmacht zal in gerechtelijke procedure leiden tot een beschadiging van het imago van de provincie en verstoring in de goede relaties tot de gemeenten. In plaats van dadendrang bepleiten wij in dit geval het betrachten van prudentie en een goed overleg met de gemeenten. Tot zover, ik verzoek toestemming deze vergadering te verlaten.

Mevrouw **BRAAM** (fractie Braam): Ik heb in de eerste termijn vragen gesteld over de kredietcrisis die op dat moment nog vrij onschuldig leek te beginnen. We zijn inmiddels een maand verder en weten nu wat meer. We hebben de extra vergadering gehad van de Staten en we zijn zover dat een onderzoekscommissie gaat kijken wat er allemaal is gebeurd. Ik hoop dat we in ieder geval lessen gaan leren voor de toekomst. Het gaat er niet alleen om te kijken naar de relatie die we hebben met andere overheden (dat gaat alle kanten op), maar we moeten vooral kijken naar de wijze van de financiering en de plaats van de reservering. We moeten ook intern vooral kritisch kijken naar de gevolgen voor de provincie.

Ik heb vragen gesteld in de eerste termijn over de projecten. Is al duidelijk wat de gevolgen zijn als we kijken naar onze partners in de pps-constructie en de financiering daarvan? Op dat moment kon u dat nog niet aangeven, ik wil u echter wel vragen ervoor te zorgen dat die informatie beschikbaar is als we gaan praten over de gevolgen van de kredietcrisis, namelijk als we het hebben over de lantenota in 2009. Dan is in elk geval voor ons volledig duidelijk wat de gevolgen zijn en wat we daarmee zouden kunnen gaan doen.

Ik hoop vooral dat we dan kritisch gaan kijken naar de projecten die op de rol staan. Het aanjagen, zoals aangegeven door D66, spreekt mij bijzonder aan. We moeten vooral kijken of we dingen kunnen gaan doen. Ik hoop dat we dan vooral kritisch naar projecten die op de rol staan, gaan kijken en die voorlopig nog niet plaatsvinden. We moeten er in elk geval voor kunnen zorgen dat we het geld dat we daarvoor op de plank hebben liggen op een andere wijze kunnen gaan besteden.

Op dit moment is hetgeen we zouden moeten doen, het investeren in ons Noord-Holland en omgeving. De vele voorstellen die op sociaal terrein zijn gedaan, zie ik met belangstelling tegemoet en zal ik met aandacht bestuderen.

Ten slotte bedank ik u voor de beantwoording.

De heer **BUTTER** (VVD): Ik verwijs graag naar hetgeen onze fractievoorzitter heeft gesteld in zijn eerste termijn van de begrotingsbehandeling op 29 september. Het college heeft daarop adequaat gereageerd, zo is mijn mening. Mijn fractie is content met de beantwoording van de door de VVD gestelde vragen als opgenomen in de memorie van antwoord. In de Statenvergadering van 30 oktober jl. is uitvoerig stilgestaan bij de financiële ontwikkelingen voortvloeiend uit de kredietcrisis ten aanzien van de provincie. Toen is besloten een onderzoekscommissie in te stellen en de financiële consequenties die daaruit voortvloeien in de lantebegroting te bewerken. De onderhavige programmabegroting wordt daardoor niet belast.

Het is van belang voor de inwoners van onze provincie dat de wijze van voortgaan op een goede manier wordt gecommuniceerd. Hetgeen zich in de afgelopen periode heeft voorgedaan, komt de beeldvorming ten aanzien van de provincie niet ten goede. Alles wat de provincie heeft opgebouwd, is weer terug op maaiveldhoogte.

Desondanks is de VVD van mening dat de provincie in het belang van de inwoners investeringen pleegt ten aanzien van diverse projecten. De TWIN-H waarover we eerder spraken, is een stap in de goede richting.

Mijn fractie kan zich in grote lijnen vinden in de door GS gepresenteerde programmabegroting, maar staat wel elf amendementen voor. Ik volsta op dit moment – als u daarmee geen problemen hebt – met het geven van een korte toelichting op deze amendementen en daarbij aan te geven dat deze amendementen onder andere ook door de coalitiepartners zijn ondertekend en dat het dekkingsvoorstel dat daarin is beschreven, resulteert in een restant overschot begroting 2009, een restant reserve btw-compensatie en uit de saldireserve.

Amendement 6.11 – Task Force Ruimte

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

overwegende dat:

- in de afgelopen jaren de werkgroep Taskforce Ruimte goed werk heeft verricht ten aanzien van het oplossen van (planologische) knelpunten op diverse locaties binnen de provincie;
- door initiatieven van de werkgroep Taskforce Ruimte op diverse locaties binnen de provincie een (aanzienlijke) ruimtewinst is behaald;
- de werkgroep Taskforce Ruimte oplossingsgericht heeft gewerkt;
- het nut en de noodzaak van deze werkgroep zijn bewezen;
- in de beleidstoelichting van de provinciale programmabegroting 2009 niets vermeld staat over het voortzetten van de werkzaamheden van de genoemde werkgroep;
- evenmin in de provinciale programmabegroting 2009 financiële middelen zijn vrijgemaakt voor het behoud van de werkgroep Taskforce Ruimte;
- het hebben van een dergelijke werkgroep wel degelijk een toegevoegde waarde kent;
- de werkgroep Taskforce Ruimte derhalve moet worden behouden;

besluiten:

- de werkgroep te behouden, zodat zij haar werkzaamheden kan voortzetten;
- een budget van 50.000 euro daarvoor beschikbaar te stellen en dit te dekken uit het dekkingsvoorstel van de collegepartijen;

en gaan over tot de orde van de dag.

Amendement 6.12 - Aanjaagteam

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

overwegende dat:

- het aanjaagteam Wonen een adequate bijdrage levert aan het vlottrekken van de stagnerende woningmarkt binnen de provincie;
- de capaciteit niet voldoende is gebleken om het succes voort te zetten en uit te breiden;
- het belang van het vlottrekken van de stagnerende woningmarkt in de komende jaren vooropstaat;
- in de beleidstoelichting van de provinciale programmabegroting 2009 niets vermeld staat over capaciteitsuitbreiding aanjaagteam Wonen;
- evenmin in de provinciale programmabegroting 2009 financiële middelen zijn vrijgemaakt voor de gewenste capaciteitsuitbreiding aanjaagteam Wonen;
- een capaciteitsuitbreiding aanjaagteam Wonen wel degelijk noodzakelijk is;

besluiten:

- de capaciteitsuitbreiding aanjaagteam Wonen mogelijk te maken;
- een budget van 250.000 euro daarvoor beschikbaar te stellen en dit te dekken uit het dekkingsvoorstel van de collegepartijen;

en gaan over tot de orde van de dag.

Amendement 6.13 – Terugloop onderhoud door achterblijven indexering

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

overwegende dat:

- gebleken is dat de provincie bij vaststelling van de jaarlijkse begroting niet of te weinig gelden opneemt voor prijsindexering;

- *dit geldt voor zowel de portefeuille wegen, verkeer en vervoer als voor de portefeuille natuur;*
- *dit met name negatieve invloed heeft op projecten met een meerjarenlooptijd;*
- *tevens heden ten dage sprake is van onverwachte kostenstijgingen, zoals onder andere prijzen van grondstoffen, staal en olie;*

van mening dat:

- *het noodzakelijk is in jaarlijkse begrotingen voldoende prijsindexering op te nemen;*
- *dit met name het geval is bij onverwachte kostenstijgingen;*

besluiten:

- *structureel aan de begroting 2009 toe te voegen een bedrag van 400.000 euro voor prijsindexering van onderhoud in de portefeuille wegen en natuur;*
- *dit bedrag te dekken uit het dekkingsvoorstel van de collegepartijen;*

en gaan over tot de orde van de dag.

Amendement 6.14 – Ontsluiten bedrijventerrein Assendelft

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constateren dat:

Bedrijventerrein Assendelft een belangrijke economische functie heeft en er een stijgende vraag naar vestiging op dit bedrijventerrein is. Wegens de verplaatsing van de spoorwegovergang dienen er aanpassingen plaats te vinden om het bedrijventerrein effectief te kunnen ontsluiten.

overwegende dat:

- *Bedrijventerrein Assendelft een belangrijke economische functie heeft in de regio;*
- *door de verplaatsing van het station Krommenie/Assendelft de nodige aanpassing dient te geschieden aan de overweg en ten behoeve van de toegankelijkheid van het aangrenzende bedrijventerrein;*

besluiten om:

- *bovengenoemde aanpassingen te ondersteunen voor 175.000 euro;*
- *dit bedrag te dekken uit het dekkingsvoorstel van de collegepartijen;*

en gaan over tot de orde van de dag.

Amendement 6.15 – Uitbreiden Van der Togtmuseum Amstelveen

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constaterende dat:

- *het Amstelveense museum Van der Togt een succesvol museum is voor moderne kunst met grote reputatie;*
- *het succes van dit museum niet alleen blijkt uit de grote aantallen bezoekers, maar ook uit het feit dat dit museum zonder enkele vorm van subsidie draait;*
- *dit museum door het succes te klein is geworden en uitbreidingsplannen heeft;*

overwegende dat:

- *de geplande verbouwing en uitbreiding is begroot op 1,1 miljoen euro;*
- *het museum, naast een financiële bijdrage van de gemeente Amstelveen van 500.000 euro, zelf 350.000 euro investeert;*

- *het museum voor het resterende bedrag van 250.000 euro op zoek is naar financiële steun;*

besluiten:

- *de investeringsplannen van het museum Van der Togt te ondersteunen en een bedrag van 150.000 euro beschikbaar te stellen;*
- *dit bedrag te dekken uit het dekkingsvoorstel van de collegepartijen.*

Amendement 6.16 – Omgangshuis voor kinderen met gescheiden ouders

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

overwegende dat:

- *mede door de bijdrage bij de begroting 2008 het Omgangshuis voor kinderen van gescheiden ouders een goed lopend geheel is geworden;*
- *dit Omgangshuis zeer duidelijk in een behoefte voorziet;*
- *om de groei in 2009 op te vangen nogmaals financiële ondersteuning nodig is;*

besluiten om:

- *bovengenoemde groei te ondersteunen met 100.000 euro;*
- *dit bedrag te dekken uit het dekkingsvoorstel van de collegepartijen;*

en gaan over tot de orde van de dag.

Amendement 6.17 – Beste idee voor de provincie

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constaterende dat:

- *er een brede wens is om de burger bij het beleid en de beleidsvorming te betrekken bij vrijwel alle politieke partijen;*
- *er inmiddels al veel ideeën hiervoor zijn ontwikkeld met wisselend succes;*
- *er hiervoor ruimte is voor een aanvulling door de burger bij beleidsontwikkeling te betrekken door middel van een prikkel;*
- *het beste idee van de provincie kan worden ingediend door burgers, bedrijven of instellingen die willen meedenken in de uitdagingen die de provincie heeft. De provincie stelt door middel van objectieve criteria de voorwaarden waaraan een idee dient te voldoen en toetst hierop;*

overwegende dat:

- *het idee breed in de provincie toepasbaar moet zijn;*
- *het idee nog niet mag bestaan en er mag geen patent op zijn gegeven dan wel aangevraagd;*
- *het binnen drie jaar moet worden terugverdiend;*
- *het niet kostenverhogend mag werken, tenzij daar verdieneffecten tegenoverstaan;*
- *het goed aansluit bij een nieuwe gedachte van burgerparticipatie;*

besluiten om:

- *het beste idee van de provincie te ondersteunen met 100.000 euro;*
- *het idee getoetst wordt op bovenstaande criteria;*
- *dit bedrag te dekken uit het dekkingsvoorstel van de collegepartijen;*

en gaan over tot de orde van de dag.

Amendement 6.18 – Veiligheid nieuw te bouwen joodse school Amsterdam

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

overwegende dat:

- *de provincie zich op het terrein van onderwijs flankerend opstelt;*
- *zich een school van een regionaal karakter in deze provincie bevindt, die om te kunnen openen teneinde haar taak uit te voeren, namelijk onderwijs te verstrekken, verregaande veiligheidsmaatregelen heeft te treffen;*
- *deze bijzondere veiligheidsmaatregelen niet bij gewone scholen, elders in de provincie, noodzakelijk zijn;*
- *deze namelijk in de sfeer van anti-terreurmaatregelen zijn;*
- *de school nieuwbouw pleegt, waarvoor Rijk en gemeente middelen beschikbaar stellen;*
- *de veiligheidsmaatregelen mede genomen worden na overleg met de Rijksoverheid;*
- *voor de plaatsing van al deze veiligheidsmaatregelen er weliswaar door Rijk en gemeente dekking wordt verstrekt, maar dat de kosten gemoeid met de plaatsing van speciaal veiligheidsglas niet door Rijk en gemeente worden betaald;*

besluit:

- *ten bate van de veiligheid van de joodse middelbare school Maimonides een bedrag van 100.000 euro te beschikking te stellen;*
- *dit bedrag te dekken uit het dekkingsvoorstel van de collegepartijen;*

en gaan over tot de orde van de dag.

Amendement 6.19 - educatief project joodse liberale gemeente Amsterdam

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

overwegende dat:

- *de joodse liberale gemeente in Amsterdam doende is een gebouwencomplex te realiseren waarin naast de eredienst ook allerlei projecten gerealiseerd gaan worden voor onderwijs, buurtontmoetingen, kinderopvang;*
- *zowel multifunctionele zaken als multiculturele projecten gedaan worden;*
- *het de bedoeling is een deel van de buurt te worden, om mensen van alle gezindten met elkaar in contact te brengen, elkaar te leren kennen en begrip voor elkaar op te brengen;*
- *er op het budget van 11,5 miljoen nog enkele tonnen ontbreken;*

van mening dat:

- *een dergelijk initiatief een kans verdient om daarmee onze samenleving harmonieuzer te laten worden;*

besluiten:

- *100.000 euro voor dit project beschikbaar te stellen en dit bedrag te dekken uit het dekkingsvoorstel van de collegepartijen.*

Amendement 6.20 - Het Muztheater

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

Constaterende dat:

Het Muztheater geeft al tientallen jaren voorstellingen in de provincie voor de leeftijdsgroep 12 tot 16 jaar. Ze zoeken de jongeren op in hun eigen omgeving, in de scholen en hebben verschillende thema's die jongeren interesseren. Dit in tegenstelling tot andere theatergezelschappen. Door

maatregelen van het Ministerie van OCW dreigt dit werk voor genoemde leeftijdsgroep te verdwijnen.

Met dit bedrag kan men doorgaan.

overwegende dat:

- *voor veel instellingen in de culturele sector gehoord hebbende de discussie in de commissie SI, gewerkt wordt aan een overgangperiode;*
- *het Muztheater ook de kansen verdient die de andere instellingen verdienen;*
- *het bedrag dat hiervoor benodigd is, is te groot om de begroting van de gedeputeerde mee te belasten;*
- *het Muztheater zich in het komend jaar committeert met het aanpassen van de bedrijfsvoering aan de gewijzigde omstandigheden en vanaf 2010 zichzelf kan bedruipen;*

besluiten om

- *het Muztheater voor 2008 eenmalig te ondersteunen met 308.000 euro;*
- *dit bedrag te dekken uit het dekkingsvoorstel van de collegepartijen;*

en gaan over tot de orde van de dag.

Amendement 6.21 - Foodvalley

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constaterende dat:

Er in de regio Zaanstree/Waterland een uniek initiatief is ontwikkeld door middel van een innovatieve tripartiete samenwerking tussen het onderwijs, bedrijfsleven en overheid, geheten First in Food. Het initiatief inmiddels van de grond is gekomen, maar over beperkte financiële middelen beschikt en het wenselijk zou zijn om aanvullend verdiepend onderzoek te verrichten.

overwegende dat:

- *bovengenoemd initiatief van provinciaal belang is;*
- *de partijen inclusief de provincie belang hebben bij gedegen en aanvullend onderzoek;*

besluiten om:

- *de Foodvalley-gedachte te ondersteunen met 50.000 euro;*
- *dit bedrag te dekken uit het dekkingsvoorstel van de collegepartijen;*

en gaan over tot de orde van de dag.

Ik overhandig u hierbij de amendementen waarover wij aan het eind van de vergadering kunnen stemmen.

De heer **VAN POELGEEST** (Partij voor de Dieren): Het was 17 december 2007 toen de Partij voor de Dieren acht moties en amendementen indiende. Ik heb toen vanuit de fractie VVD heel veel gemopper gehoord. Ik wil hierbij alleen aangeven dat wij alle elf de amendementen juridisch zullen beoordelen.

De **VOORZITTER**: Ik zal de amendementen laten vermenigvuldigen en verspreiden. Ze maken deel uit van de beraadslagingen.

De heer **TALSMA** (PvdA): De tweede termijn van de algemene beschouwingen. Ik zeg dit met zoveel nadruk, omdat ik een beetje de indruk krijg dat we twee keer de eerste termijn aan het doen zijn. We willen deze tweede termijn echt beperken, omdat we in eerste termijn in september al hebben aangegeven wat onze algemene ideeën zijn over 2009 en hoe we met de financiën moeten omgaan.

Nu naar aanleiding van de beantwoording van het college en wat in de commissies aan discussie is geweest, willen wij proberen in deze tweede termijn alleen wat punten op de i te zetten. Het is, denk ik, wel verstandig om deze wat langgerekte behandeling van de algemene beschouwingen weer eens onder de loep te leggen, te evalueren en te bekijken of het echt wel zo zinvol is en of we de spanningsboog van de discussie over de algemene beschouwingen wel vasthouden. Natuurlijk konden wij toen we dit bedachten, niet weten dat tussen twee beschouwingen in een complete kredietcrisis zou ontstaan. De discussie wordt nu voor mensen die het nog proberen te volgen, wel erg verwarrend. Zeker, omdat we vorige week donderdag een discussie hadden over een heel ander punt. Dan krijg je het gevoel dat we de discussie over de algemene beschouwingen drie of vier keer doen. Dat verhoogt de concentratie en de discussie volgens mij niet. Daarom vraag ik of we toch nog maar eens moeten kijken of dit de juiste weg is.

Deze tweede termijn staat sterk in de schaduw van de kredietcrisis. Het is nog niet te overzien wat de gevolgen hiervan zullen zijn in 2009. Er gaan nu al geluiden over een arbeidsduurverkorting in verschillende sectoren. Ik heb gelezen dat een van de hoogovens van Corus wordt stilgezet. Het is dus toch wel een beetje boekhouden en begrotingen maken, zonder dat je kunt aangeven wat de gevolgen voor 2009 voor de provincie zullen zijn.

Wij hebben in de fractie langdurig gediscussieerd over onze houding ten opzichte van deze begroting. Natuurlijk ook in het bijzonder van de TWIN-H-gelden waarover bij het vorige agendapunt al is gesproken. Moeten we nu in deze tijd de opcenten nog wel verhogen? Moeten we niet veel soberder boekhouden? Moeten we onze begroting niet aanpassen? Moeten we onze wensen niet aanpassen ten aanzien van die begroting? Daarover is lang gediscussieerd en daarover zijn voors en tegens, dat begrijpt iedereen. Onze conclusie was: toch doen. Toch investeren, juist nu het slecht gaat. Toch investeren in een tijd waarin teruggang aanwezig lijkt te zijn. Het zou een heel verkeerd signaal voor de economie zijn om nu maar te gaan knijpen en geld niet te gaan uitgeven en geen projecten te doen. Dat is nu juist wat alle economen – met een voorop – sterk afraden. Dus geen struisvogelpolitiek mevrouw Geldhof, maar blijven investeren om verder te gaan met de provincie.

Het is wel belangrijk prioriteiten te stellen. Ik denk dat we ten aanzien van die TWIN-H-gelden juist de prioriteiten hebben aangegeven die zo belangrijk zijn voor Noord-Holland, namelijk wegen, openbaar vervoer, sociale infrastructuur en verduurzaming. Laten we niet door deze economische crisis die punten niet gaan doen. Dan spannen we het paard achter de wagen en raken we alleen maar verder in het slop.

In de eerste termijn hebben we al aangegeven wat we vinden van de verschillende punten. Ik heb tijdens het agendapunt TWIN-H het woord gevoerd, omdat wij, afwegende deze TWIN-H-gelden hebben besloten ermee verder te gaan. Wij vinden wel dat op een aantal punten de TWIN-H-punten te algemeen in de begroting staan en nog wat verder moeten worden aangescherpt. Daarvoor hebben wij een aantal moties en amendementen ingediend. Sommigen betreffen alleen een verzoek aan het college om dingen te doen en anderen betreffen het besteden van de financiën en een ander wordt gedekt in een dekkingsvoorstel zoals eerder is uitgelegd. Ik heb de moties gegroepeerd per onderwerp. Ik ga eerst in op openbaar vervoer, omdat we denken dat dit wel wat kan veranderen. Deze moties zijn overigens ook ondertekend door de andere coalitiepartijen.

Motie 6.18 - Openbaar vervoer

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constaterende dat:

- *de stoptrein tussen Schiphol en Leiden via Hoofddorp en Nieuw Vennep vaak overvol is in de spitsuren;*

- de frequentie van twee stoptreinen per uur voor een gebied met ruim 80.000 mensen in Hoofddorp en 40.000 mensen in Nieuw Vennep gering is;

overwegende dat:

- de wegen in de regio Schiphol ook overvol zijn in de spitsuren en dat reizen per trein maatschappelijk de voorkeur geniet boven reizen met de auto;
- in de loop van het jaar extra spoorcapaciteit vrij zal komen op de lijn Schiphol-Leiden na het gebruik van de HSL door de Thalys;
- in de Haarlemmermeer meer woningbouw gerealiseerd zal worden in de komende periode;
- het noodzakelijk is de frequentie van de stoptrein in Hoofddorp en Nieuw Vennep op korte termijn te verhogen;

verzoeken het college van GS:

- de lage frequentie van de stoptrein Hoofddorp en Nieuw Vennep bij de minister van Verkeer en Waterstaat aan te kaarten en te pleiten voor verhoging van de frequentie van de stoptrein van twee keer per uur naar drie of vier keer per uur;

en gaan over tot de orde van de dag.

Motie 6.17 - Openbaar vervoer

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

Constaterende dat:

- de gemeente Hoorn bij het bespreken van de concessie Noord-Holland-Noord heeft aangegeven niet tevreden te zijn;
- de gemeente Hoorn van de provincie toen te horen kreeg dat haar eigen infrastructuur niet geheel op orde is voor de gevraagde wijzigingen;
- tijdens de laatste gemeenteraad een raadsbrede motie aangenomen is om in samenwerking met de provincie te komen tot een onderzoek naar de mogelijkheden om de doorstroming van de bus in Hoorn te verbeteren;
- tevens in die motie verzocht is om voorafgaand aan dat onderzoek in de dienstregeling 2009 de frequenties en de stadsbusdiensten in Hoorn te handhaven op het huidige niveau (Risdamlijn een kwartierdienst doordeweeks overdag en minimaal halfuurdienst op de overige tijden, en minimaal halfuursdiensten voor de overige stadsbuslijnen)'

overwegende dat:

- hoogwaardig openbaar vervoer overal in de provincie wordt nagestreefd;
- een gemeente als Hoorn bij uurdiensten in haar stad niet kan spreken van hoogwaardig openbaar vervoer;
- de N23 inzet op verbetering van weginfrastructuur van Noord-Holland naar Flevoland, maar dat ov hier buiten gelaten wordt;

verzoekt GS:

- over te gaan tot een onderzoek in samenwerking met de gemeente Hoorn om de doorstroming in die stad te verbeteren;
- voorafgaande aan het onderzoek in de dienstregeling 2009 de frequenties en de stadsbusdiensten te handhaven op het huidige niveau (Risdamlijn een kwartierdienst doordeweeks overdag en minimaal halfuurdienst op de overige tijden, en minimaal halfuursdiensten voor de overige stadsbuslijnen);
- in het onderzoek mee te nemen de mogelijkheid tot een snelheidsdienst van Hoorn over de N506 naar Lelystad, zoals die ook rijdt tussen Alkmaar en Leeuwarden;

besluiten om:

voor dit onderzoek 30.000 euro te reserveren en dat bedrag te dekken uit het dekkingsvoorstel zoals gedaan door de collegepartijen.

Motie 6.16 - Openbaar vervoer

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constaterende dat:

- *treinreizigers van Haarlem en omgeving naar Schiphol en andersom genoodzaakt worden in NS Station Sloterdijk over te stappen; hierdoor ontstaat een reistijdverlies van gemiddeld tien minuten; veel reizigers ervaren overstappen niet als comfortabel en kiezen voor de auto;*
- *de noodzaak van een rechtstreekse hov-verbinding tussen Haarlem en Schiphol in de studie naar ZT tunnel Haarlem naar voren is gekomen;*
- *het door de realisatie van de Hemboog in 2004 met een relatief kleine investering mogelijk is geworden de spoorlijn Amsterdam-Haarlem rechtstreeks te verbinden met de spoorlijn Zaandam-Schiphol en andersom;*

overwegende dat:

- *de wegen in het zuidelijk deel van Noord-Holland overbelast zijn en dat reizen met openbaar vervoer goed voor het milieu en de luchtkwaliteit is;*
- *in het kader van de invoering van kilometerheffing voor personenvervoer in 2012, de capaciteit van het openbaar vervoer dient te worden vergroot;*
- *de langetermijnvisie Randstad 2040 als onderdeel van het programma Randstad Urgent voor meer investeringen in het openbaar vervoer pleit;*
- *de kansen van de Hemboog optimaal moeten worden benut;*

verzoeken het college van GS:

de noodzaak van een rechtstreekse treinverbinding tussen Haarlem en Schiphol aan te kaarten bij de minister van Verkeer en Waterstaat.

De heer **PUTTERS** (SP): Ik ben zeer verwonderd over de zaken die u aankondigt in uw moties. Wij hebben al een paar keer voorgesteld het spoor in Noord-Holland te verdubbelen en om dat bij de minister aan te kaarten. Nu komt u met een voorstel dat volgens mij helemaal niet haalbaar is, namelijk het verdubbelen van de treindienst van Nieuw-Vennep. Dat spoor is overvol. dus is het niet eens mogelijk. Ik begrijp niet waarom u ons dan niet steunt als wij de minister via de gedeputeerde vragen om verdubbeling van het spoor. U komt nu met voorstellen die eigenlijk gelijk zijn aan die van ons. Dat begrijp ik niet.

De heer **TALSMA** (PvdA): Ik kan me niet herinneren dat u een motie hebt ingediend over verdubbeling van het spoor tussen Enkhuizen en Hoorn. We hebben ideeën over het openbaar vervoer en die hebben wij al regelmatig met u in de commissie gewisseld. Wij komen tot andere afwegingen.

De heer **PUTTERS** (SP): Nee, u hebt constant gezegd dat u dat niet steunt en dat het voor u geen prioriteit is. Nu komt u met dingen die niet eens kunnen, want het spoor tussen Schiphol en Leiden is overvol en het is dus niet mogelijk de frequentie van een treindienst te verhogen. Onze manier was simpel om toch een goed openbaar vervoer te krijgen van Noord-Holland-Noord naar Amsterdam, dus door verdubbeling van het spoor. Als het nat regent op de lijn Hoorn en Enkhuizen dan hoost het in Amsterdam. Zo is dat aan elkaar verweven en dat is het probleem. ProRail zegt met de handen in het haar te zitten. De vervoerder kan de frequentie daardoor niet

verhogen en nu gaat u opeens met droge ogen vragen om een hogere frequentie op de lijn Schiphol – Leiden, terwijl wij daarvoor al een heel goed voorstel hadden voor verdubbeling van het spoor Noord-Holland-Noord. Ik begrijp dit niet van de PvdA, sorry!

De heer **TALSMA** (PvdA): Ik leg het u nogmaals uit. In de afweging van het openbaar vervoer, waarvan we misschien net als u, willen dat het wordt versterkt en verbeterd. Verder willen we de frequentie verhogen. We beseffen dat je met het openbaar vervoer niet eindeloos om meer treinen en spoorlijnen kunt vragen. Je maakt dus een afweging van wat je aan de minister kunt vragen en waar je de prioriteiten legt. In onze motie en onze afweging leggen wij de prioriteit bij een verhoging van de frequentie van de stoptrein tussen Hoofddorp en Nieuw-Vennep en niet voor een verdubbeling van het spoor tussen Enkhuizen en Hoorn. U kunt het blijven vragen, u zegt terecht dat u daarom al meerdere keren hebt gevraagd en iedere keer maken wij weer die afweging over wat we wel en niet vragen aan openbaar vervoer. Dan leggen we de prioriteit dus toch bij het wat drukker stukje in de Randstad, dan tussen Enkhuizen en Hoorn waar u die verdubbeling wilt hebben. De vraag is niet in de motie aan u gesteld, maar u hebt er wel een antwoord op. De vraag is aan de gedeputeerde en we vragen of hij het wil onderzoeken bij de minister om nog eens aan te kaarten of het niet wat meer en wat frequenter kan. We denken dat we daarmee recht doen aan het aantal passagiers.

Het is belangrijk dat we, juist in de tijd van recessie, blijven investeren in een leefbare samenleving, ook voor de jongeren. Daarop mag niet worden afgedongen. Daarom hebben we voor de jongeren twee moties opgesteld.

Motie 6.15 - Jongeren

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constaterende dat:

- *onderkend wordt dat Noord-Holland een probleem heeft in de woningmarkt als het gaat om het aanbod van betaalbare koopwoningen voor onder andere starters;*
- *ons als provincie een beperkt aantal middelen ter beschikking staat om hierop te sturen en in het coalitieakkoord hieromtrent een enigszins zacht instrument staat beschreven, namelijk dat we aandringen op prestatieafspraken om een gedifferentieerd woningaanbod op de markt te zetten;*
- *het van belang is dat we in Noord-Holland oog houden en ons inzetten voor voldoende en gedifferentieerd aanbod van woningen;*
- *de financiële onzekerheid in Nederland directe gevolgen heeft voor de woningmarkt, in het bijzonder voor de mogelijkheid voor starters om een koopwoning te verwerven;*

overwegende dat:

- *er diverse instrumenten bestaan, waaronder startersleningen die op de meer korte termijn doelgroepenbeleid binnen de woningmarkt ondersteunen;*
- *de starterslening het verschil overbruggt tussen de aankoopkosten van de woning en het bedrag dat de starter maximaal kan lenen volgens de normen van de Nationale Hypotheek Garantie en de starterslening wordt aangeboden als een aanvulling op de eerste hypotheek van de koopstarter;*
- *de in 1996 (destijds door het Bouwfonds Nederlandse Gemeente) opgerichte Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVN) namens veel gemeentelijke en twee provinciale startersfondsen beheert volgens het principe van een 'revolving fund';*

- vanuit het Rijk startersleningen en koopsubsidies in het kader van de Wet bevordering eigen woningbezit worden gezien als een waardevol instrument;
- met behulp van de provincie een grotere groep starters kan worden geholpen;
- de provincie Limburg in 2006 en provincie Overijssel naar aanleiding van een motie van de CDA in 2008 een provinciaal startersfonds bij SVN hebben geopend;
- startersleningen ook kunnen worden ingezet voor andere doelgroepen in de woningmarkt, bijvoorbeeld als het gaat om woningaanpassingen.

verzoeken het college:

- te onderzoeken op welke wijze de provincie Noord-Holland de startersleningen of mogelijk andere instrumenten, het meest effectief kan inzetten ter beïnvloeding van de woningmarkt;
- hierbij aan te sluiten bij de al lopende projecten met startersleningen van een groot aantal van de Noord-Hollandse gemeenten.
- de Staten binnen drie maanden een concreet voorstel neer te leggen en de financiële gevolgen hiervan mee te nemen in de lentenota;

en gaan over tot de orde van de dag.

Wij maken ons zorgen – dat heb ik in de eerste termijn ook al gezegd – over overgewicht. Zeker in bepaalde groepen van de jeugd is overgewicht een steeds terugkomend verschijnsel. Wij zouden graag willen, in aansluiting op hetgeen Paul Rosemöller doet namens de rijksoverheid, dat we daar als provincie bij aansluiten. Wij hebben daarom een motie opgesteld, waarvan het dictum is:

Motie A6.26 - Jongeren

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constaterende dat:

- in het coalitieakkoord Krachtig in balans gesteld wordt dat een van de grootste gezondheidsbedreigingen overgewicht is en dat sport en beweging daarom belangrijk zijn naast een gezonde levensstijl;
- een van de doelen op het gebied van Zorg en Welzijn in de begroting 2009 is: kinderen kunnen 'gezond' opgroeien;
- het Ministerie van VWS in het recent verschenen beleidskader Sport, Bewegen en Onderwijs als een van de prioriteiten aanmerkt de focus op de grootste risicogroepen in termen van bewegingsarmoede, overgewicht en schooluitval;

overwegende dat:

- in de kadernota Zorg en welzijn staat dat de provincie zich de komende jaren onder ander wil richten op sport ter bestrijding en tegengaan van overgewicht;
- sport een bewezen positieve invloed op de leerprestaties heeft en dat op scholen met een aantrekkelijk sportaanbod ook veel minder schooluitval plaatsvindt;
- door preventie en het voorkomen van problemen een bijdrage wordt geleverd aan een vitale Noord-Hollandse samenleving;

verzoeken het college van GS:

een project op te laten zetten op het gebied van sport, bewegen en het tegengaan van overgewicht in Noord-Holland;

besluiten om:

een bedrag van 750.000 euro uit het saldo meerjarenbegroting beschikbaar stellen. Dit bedrag te dekken uit het dekkingsvoorstel van de collegepartijen;

en gaan over tot de orde van de dag.

Een andere motie waarvan we hopen dat hij bij de jeugd zal aanspreken, is de motie met betrekking tot het Henry Hudsonjaar in 2009. Het is bekend dat het dan vierhonderd jaar geleden is dat Henry Hudson naar Amerika voer en daar ontdekkingen deed. Dat is een mooi moment om daarmee iets te doen.

Motie A6.25 - Jongeren

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constaterende dat:

- *2009 Henry Hudsonjaar is;*
- *de provincie Noord-Holland een van de partners is van de Stichting Henry Hudson 400;*
- *de projecten in het kader van het Hudsonjaar zijn gericht op uitwisseling en de kracht van overeenkomsten tussen beide landen/steden en hun inwoners;*

overwegende dat:

- *op de website van de provincie Noord-Holland valt te lezen dat sport niet alleen competitie is, maar ook goed voor de gezondheid en meer plezier geeft samen met anderen;*
- *de provincie Noord-Holland extra accent wil leggen op jeugdige sporttalenten;*
- *topsporters, met name uit de Verenigde Staten, jongeren enthousiast kunnen maken voor de (top)sport;*
- *Noord-Holland grote sportevenementen kent zoals de Amsterdam Haarlem Honkbalweek, de Amsterdam marathon en de Haarlemse honkbalweek;*
- *New York verschillende topclubs en sporters kent op bovenstaande sportdisciplines (The New York Yankees, The New York Mets, The New York Knicks et cetera);*

tevens overwegende dat:

- *innovatie en ondernemerschap van met name kennisintensieve middelen – en kleinbedrijf een van de belangrijkste thema's van de economische agenda 2008-2011 is;*
- *creatieve industrie een van de sterke regionale clusters is waar door de provincie Noord-Holland op wordt ingezet in de economische agenda;*
- *de provincie Noord-Holland een verbeterde aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt wil stimuleren;*
- *de creatieve industrie in New York (State) een belangrijke innovatieve economische cluster is;*
- *er een uitwisselingsprogramma is tussen State University New York (locaties in onder andere New York, Albany, New Palz) en Hogeschool INHolland (locaties in Alkmaar, Amsterdam/Diemen, Haarlem) voor studenten in de creatieve industrie;*

verzoeken het college:

- *te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om in samenwerking met het bedrijfsleven tijdens het Hudsonjaar topsporters uit New York naar Nederland te halen om tijdens evenementen clinics te geven;*
- *te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om in samenwerking met hogescholen tijdens het Hudsonjaar jong talent in Noord-Holland en in de States gezamenlijk een innovatief onderwijsproject te laten volgen. Daarbij moet de historische verbinding tussen New York en Noord-Holland en de rol van innovatie en ondernemerschap centraal staan;*

en besluiten:

- hiervoor een onderzoeksbudget van tweemaal 15.000 euro te reserveren.
- dit bedrag kan worden gedekt uit het dekkingsvoorstel van de collegepartijen;

en gaan over tot de orde van de dag.

Ten aanzien van de ruimtelijke ordening hebben we ook nog wat ideeën die de begroting van 2009 kunnen versterken. Zo is er het idee om de PARK verder uit te breiden en voort te zetten. We hebben daarvoor een motie opgesteld en het dictum daarvan luidt:

Motie A6.24 – Ruimtelijke ordening

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constaterende dat:

- in maart 2007 de Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit (PARK) is aangesteld;
- de functie PARK – volgens afspraak – voor de duur van twee jaar wordt vervuld;
- de PARK met het organiseren van salons, het doen van onderzoek en met adviezen een positieve bijdrage heeft geleverd aan het denken in de provincie over diversiteit en identiteit van Noord-Holland;

overwegende dat:

- medio 2009 de aanstellingsduur van de PARK afloopt;
- voor de begroting 2009 nog geen gelden zijn gereserveerd voor een nieuwe periode en ook in de begrotingstekst geen verwijzing wordt gegeven naar een nieuwe aanstelling dan wel verlenging van de PARK;

verzoeken het college van GS:

- voor de begroting van 2009 en verder opnieuw voor de duur van twee jaar gelden te reserveren voor de aanstelling van een PARK;
- voor de werving van een PARK tijds een procedure te starten en de continuïteit te waarborgen;
- hiervoor in 2009 en 2010 150.000 euro te reserveren;
- dit bedrag te dekken uit het dekkingsvoorstel van de collegepartijen;

en gaan over tot de orde van de dag.

In de begeleidende tekst van TWIN-H-gelden staat dat er een bedrag van 160 miljoen euro (netto) wordt gereserveerd voor het thema wegen en infrastructuur. We hebben al eens eerder gevraagd of wij het woord wegen moeten lezen voor zowel wegen als vaarwegen.

Motie A6.23 – Wegen en infrastructuur

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constaterende dat:

- de Westfriese sluis een kolk lengte heeft van 50 m en een breedte van 7,50 m. Over de sluis kolk ligt een brug, waardoor de effectieve kolk lengte 40 m bedraagt. Hierdoor is de sluis alleen te passeren door het type schip spits met een lengte van 39 m, breedte 5 m en een laadvermogen van 300 ton;
- er jaarlijks 20.000 ton kunstmest wordt aangevoerd per schip en 30.000 ton graan afgevoerd per schip via de Westfriese sluis;

- door het afsluiten van de DSM-fabriek in IJmuiden in 2010 het vervoer over water alleen rendabel kan wanneer de Westfriese sluis wordt aangepast voor het passeren van grotere schepen (type kempenaar, lengte 50 m, breedte 6,60 m, 500 ton);
- door het aanbrengen van een beweegbare balk voor de sluisdeur de sluis geschikt gemaakt kan worden voor een 50 m-schip (500 ton);

overwegende dat:

- het bevorderen van openbaar vervoer op water geheel past binnen het streven van de provincie Noord-Holland in de beleidsnota's: 'Netwerkstrategie en binnenhavens' en 'Water als economisch drager';
- de huidige capaciteit van de vaarwegen nog sterk onderbenut is, zo zijn files en congestie op het water onbekende grootheden;
- vanuit maatschappelijk oogpunt het wenselijk is dit potentieel aan te spreken, omdat daarmee het toch al zeer overbelaste wegennet in Noord-Holland kan worden ontlast;

besluiten:

- de Westfriese sluis te Kolhoorn geschikt te maken voor 50 ton schepen, kosten 150.000 euro;
- de vaarweg tussen Kolhoorn en Middenmeer te baggeren voor 200.000 euro;
- dit bedrag te dekken uit het voorstel van de collegepartijen;

en gaan over tot de orde van de dag.

Als de crisis werkelijk zo voortgaat, wordt de natuur ofwel het milieu de dupe daarvan. Je ziet in een tijd van crisis dat men zich terugtrekt in vervoer, economie en de bijna primaire levensbehoeften. We moeten ervoor zorgen dat het milieu en de natuur niet de dupe worden van het feit dat mensen minder te besteden hebben. Wij hebben daarom twee moties opgesteld voor projecten waarvan wij hopen dat die kunnen doorgaan, zeker in het belang van de natuur. Het gaat hierbij om project de Zwimmen. Dat is een project ten noorden van Anna Paulowna. Het dictum van deze motie luidt:

Motie A6.22 – Natuur en milieu

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constaterende dat:

- ten noorden van Anna Paulowna tussen de Kruiszwijn en de Kleiweg een stukje van de Noordboog kan worden verwezenlijkt;
- het project Zwinnen Anna Paulowna de realisatie van circa 36 ha met natuur- en recreatiedoeleinden en waterberging beoogt. Wat neerkomt op het versterken van de bijzondere (zilte) natuurwaarde van het gebied rond Kruiszwinsloot met aanvullende wandel- en fietsroutes;
- de projectpartijen die met elkaar willen samenwerken om een en ander te bereiken de gemeente Anna Paulowna, Landschap Noord-Holland en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier zijn;
- de stichting Erfgoed Gelders Huisje op zoek is naar een geschikte locatie en de beste keuze voor het historisch erfgoed een plek in het deelproject Kruiszwijn is;

overwegende dat:

- in het coalitieakkoord Krachtig, in balans wordt aangegeven dat de Noordboog als robuuste ecologische zone verder zal worden ingevuld;
- dat het beheer van het in te richten natuurgebied "Zwinnen" zal worden uitgevoerd door Landschap Noord-Holland en de bewoners van Molenvaart-Noord;

- *delen van het fietspad in het kader van Hollandse Bloementuin reeds zijn gerealiseerd maar nog niet geschikt zijn voor gebruik (sluiten niet aan op bestaande fietspaden);*

besluiten:

- *een stukje van de Noordboog te realiseren door een eenmalige bijdrage voor het natuur- en recreatieproject de Zwimmen;*
- *met een bedrag van 200.000 euro de gemeente Anna Paulowna dit project te ondersteunen;*
- *dit bedrag eveneens te dekken uit het eerder genoemde voorstel;*

en gaan over tot de orde van de dag.

Motie 6.14 – Natuur en milieu

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constaterende dat:

- *in Wormerland het plan bestaat om de ‘beschuitstoren’ naar historisch voorbeeld te herbouwen;*
- *er in het verleden in Wormer diverse beschuitbakkerijen (scheepsbeschuit) waren, die kenmerkend waren voor het historisch stadsgezicht van de Zaanstreek;*
- *de beschuitstoren een onderdeel vormt van ons cultureel erfgoed;*
- *de ontwikkelaar de plaatselijke woningbouwcorporatie is, maar dat de financiering van de toren nog niet helemaal rond is;*

overwegende dat:

- *de provincie op alle manieren zich wil inzetten voor het cultureel erfgoed;*
- *het terugbrengen van op zijn minst een van deze torens herstel is van historisch stadsgezicht en voor een klein deel herleving is van de rijke geschiedenis van die regio;*

besluiten:

- *het herbouwen van de beschuitstoren mogelijk te maken door een bijdrage van 200.000 euro aan de gemeente Wormerland voor dit project;*
- *dit bedrag te dekken uit het dekkingsvoorstel van de collegepartijen;*

en gaan over tot de orde van de dag.

Tot zover onze moties. Wij horen graag uw advies daarover. We hebben nog wel een vraag over eerder ingediende moties, bijvoorbeeld die over openbaar vervoerskosten van 16 juni. In die motie is gevraagd of eigenlijk gezegd, dat vervoerskosten geen argument mogen zijn bij het maken van de keuze voor onderwijs. Daarom hebben wij een motie ingediend die als onderwerp had te onderzoeken hoe groot de problematiek is van reiskosten van vmbo-studenten en jongeren van 18 jaar in Noord-Holland. Het resultaat van dit onderzoek wilden wij behandelen bij de begroting van 2009 en aan PS laten weten. Inmiddels behandelen we die begroting, maar helaas heeft de gedeputeerde nog geen resultaten van het onderzoek aangeboden. Wij vragen hierop nogmaals een reactie en het niet alleen te laten afhangen over wat de Tweede Kamer hiervan vindt. Wij hebben daarin immers zelf een verantwoordelijkheid.

De tweede motie betreft pmi. Bij pmi hebben we gevraagd om voor het geschikt maken van de oost- en noordtak van de zuidtangent, geen geld te reserveren voor pmi, ondanks de aangenomen motie. Graag roepen wij GS op om deze breed aangenomen motie uit te voeren binnen deze begroting.

De **VOORZITTER**: Ik zal de amendementen laten vermenigvuldigen en verspreiden. Ze maken deel uit van de beraadslagingen.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Ter voorkoming van herhalingen, verwijs ik opnieuw naar mijn inbreng in de eerste termijn en vervolgens naar de bijdrage die ik heb gegeven bij het vorige agendapunt.

Ik heb maar vier moties en degene die de heer Van Poelgeest indertijd heeft terechtgewezen, houdt zich nu dus redelijk bescheiden. Zo bescheiden ben ik niet altijd, maar alvorens daarmee te starten, wil ik toch een heel indringende vraag stellen aan gedeputeerde Mooij. Wij hebben de laatste tijd moeten constateren dat een aantal van de betreffende gemeenten rondom het cameratoezicht fietstunnel N242 in de buurt van Alkmaar, niet in beweging komt als het gaat om het onderhoud van de camera's die toezicht houden in die tunnel. Zou u als gedeputeerde, omdat wij weten dat het onderhoud om en nabij de 100.000 euro per jaar is, toch kunnen kijken om te proberen wat te geven en te nemen? Wij denken dat er een mogelijkheid zou moeten zijn om, aansluitend op de motie die we ooit hebben aangenomen met betrekking tot deze fietstunnel en het daar aanwezige cameratoezicht, te kijken of, door een wat flexibelere opstelling, de gemeenten zover kunnen komen om een forse bijdrage te gaan leveren in het onderhoud. Dan hebben we achteraf met elkaar het gevoel dat we een veilige fietstunnel hebben kunnen afleveren. Dat vraag ik indringend en ik wil graag van u vernemen of u de uitkomsten in de commissie kenbaar wilt maken.

Ik ga naar de amendementen. Waar geld wordt gepresenteerd, spreken we toch over amendementen. Maar als ik een keer een motie roep, bedoel ik in deze bijdrage een amendement.

Amendement 6.28 RTV Noord-Holland

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constaterende dat:

- *RTV Noord-Holland een belangrijke rol speelt in de informatievoorziening van onze provincie en voor de inwoners;*
- *de wereld van de media constant technische veranderingen ondergaat, waardoor het voor RTV Noord-Holland noodzakelijk is om mee te gaan met deze veranderingen;*

overwegende dat:

- *het onontbeerlijk is dat RTV Noord Holland crossmediaal gaat om de inwoners van Noord-Holland blijvend goed te informeren;*
- *RTV Noord-Holland zich een vaste plaats heeft verworven in de samenleving in Noord-Holland;*
- *RTV Noord-Holland niet over de middelen beschikt om de investering die gepaard gaat met dat crossmediaal gaan uitsluitend zelf te financieren;*

besluiten:

- *in totaal 1.093.000 euro als investeringsbijdrage beschikbaar te stellen voor RTV Noord-Holland om in de komende jaren vijf jaar crossmediaal te gaan;*
- *dit bedrag ten laste te brengen van de saldireserve en/of restant begroting 2009 of reserve btw-compensatie;*
- *overigens met dien verstande dat wij vinden dat het bedrag niet in eens zou moeten worden uitbetaald, maar in het eerste deel 533.000 euro in 2009 en het restant in 2010.*

Dit amendement is ondertekend door de collegepartijen.

Amendement 6.29 – Zorgvragersbeleid

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constaterende dat:

- het college, de PS en de participatie van zorgvragers wil versterken;
- zorgbelang, APCP en SBO de positie van zorgvragers versterken en naar tevredenheid hun taken uitoefenen;
- bij de begrotingsbehandeling van 2007 is aangegeven dat bij de vaststelling van de begroting 2009 een definitieve afweging wordt gemaakt aangaande het budget zorgvragersbeleid;
- het argument voor een mogelijke bezuiniging was dat een efficiëntieslag na de fusie van de RPCP's kon worden behaald;
- de SBO uiteraard niet betrokken is geweest bij de herstructurering van de RPCP's;

overwegende dat:

- de taken van zorgbelang en APCP zijn toegenomen;
- dat voor de SBO als vrijwilligersorganisatie ondersteuning door enkele professionals van groot belang is;
- dat het programma Zorg en Welzijn 2009-2013 gewag maakt van het belang van de countervailing power van zorgvragersorganisaties in het veld tussen zorgaanbieders, zorgverzekeraars en overheden;
- de kwaliteit en de uitvoering van het zorgvragersbeleid in gevaar komen als een bezuiniging in de begroting van 2009 wordt doorgevoerd;

besluiten:

- per 2009 de bezuiniging van 170.000 euro ten behoeve van zorgbelang, APCP en SBO ongedaan te maken;
- dit bedrag ten laste te brengen van de saldireserve en/of restant overschot begroting 2009 en reserve btw-compensatie.

De coalitiepartijen hebben dit amendement ondertekend, alsmede de ChristenUnie/SGP.

Amendement 6.30 – Oudhollandse kerken

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

constaterende dat:

- het jaar 2009 landelijk is uitgeroepen tot het 'Jaar van het religieus erfgoed', waarbij aandacht wordt gevraagd voor zowel het belang van de rijke historie voor toerisme en recreatie als voor de vraagstukken die samengaan met het verlies van de religieuze functie van de gebouwen;
- het 'Jaar van het religieus erfgoed' zeer positief is ontvangen, maar waarbij vervolgstappen onontbeerlijk zijn;

overwegende dat:

- de Stichting Oude Hollandse Kerken een plan heeft opgesteld om een haalbaarheidsonderzoek te doen, gericht op het verkrijgen van inzicht in de gebruiksmogelijkheden van kerken, waarbij alle aspecten, zoals nevenbestemming, eventueel herbestemmen, historische context van het gebouw, financieel en maatschappelijk draagvlak van het monument in de lokale samenleving en in de regionale samenleving, relatief met de gemeente en de huidige gebruiker aan de orde moeten komen;
- de Stichting Oude Hollandse Kerken niet bij machte is om dit haalbaarheidsonderzoek te financieren;

Besluiten dat:

- zo spoedig mogelijk in 2009 200.000 euro (exclusief btw) beschikbaar te stellen ten behoeve van de Stichting Oude Hollandse Kerken voor een haalbaarheidsonderzoek om toekomstige exploitatiemogelijkheden afgezet tegen de investeringskosten voor haar negen kerken in Noord-Holland in kaart te brengen, onder de voorwaarde dat de opzet van het onderzoek het mogelijk maakt dat

de uitkomsten ook bruikbaar zijn voor andere monumentale kerken in de provincie Noord-Holland en dit bedrag ten laste te brengen van de saldireserve en/of restant van de begroting 2009 en reserve btw-compensatie.

De coalitiepartijen hebben dit amendement ondertekend, alsmede de ChristenUnie/SGP.

Amendement A6-27 – Boerderijeducatie

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 10 november 2008,

overwegende dat:

- *de relatie stad – platteland op diverse manieren kan worden versterkt;*
- *de basisschooljeugd uit de steden veelal zeer beperkte kennis hebben van hun nabije omgeving;*
- *er zeer professionele educatieve programma's zijn ontwikkeld om de schooljeugd met het platteland te laten kennismaken;*
- *daarbij ook een bezoek aan een in werking zijnd agrarisch bedrijf een grote toegevoegde waarde heeft voor kinderen;*
- *er bij die bezoeken ook daadwerkelijk kennis kan worden gemaakt met de streekeigen producten;*
- *er daarnaast ook aandacht wordt besteed aan kennis van natuur en landschap en cultuur historie;*
- *de taskforce Multifunctionele landbouw van het Ministerie van LNV serieuze ondersteuning geeft aan een provincie die investeert in een pilot om te komen tot een duurzame inbedding van een boerderijeducatie en de lesprogramma's van de stadsbasisscholen van deze provincie;*
- *het platform boerderijeducatie hierbij een rol kan spelen;*

overwegend dat de Staten bij bespreking van de landbouwagonderwerpen van provincie Noord-Holland ook hebben aangegeven dat de relatie stad – platteland verder versterkt dient te worden. En dat er projecten boerderijeducatie zijn die met ondersteuning verder over de provincie kunnen uitwaaiëren (onder andere Boerenstadswens als onderdeel van proeftuin Amsterdam);

besluiten dat:

- *het thema boerderijeducatie van de agenda van 250.000 euro extra middelen te voorzien en dit bedrag ten laste te brengen van de saldireserve en/of restant begroting 2009 en een reserve btw-compensatie;*
- *in gezamenlijkheid met de voornoemde taskforce te komen tot uitvoering van een pilot waarbij minimaal driehonderd basisschoolklassen het programma boerderijeducatie kunnen doorlopen;*
- *daarmee een serieuze aanzet wordt gemaakt om dit onderwerp duurzaam in de lesprogramma's te laten opnemen.*

De coalitiepartijen hebben dit amendement ondertekend.

Tot zover mijn bijdrage.

De **VOORZITTER**: De ingediende amendementen worden vermenigvuldigd en uitgereikt en maken deel uit van de verdere beraadslaging.

De heer **BINNEMA** (GroenLinks): De naam Obama is vandaag al een aantal keer gevallen. Ik geloof niet dat ik hier in mijn bijdrage ook maar in de buurt kan komen van het niveau van afgelopen dinsdagavond en woensdagochtend. Ik verwacht ook niet dat u in dezelfde ontroering zult uitbarsten die ik zelf voelde toen hij zijn speech uitsprak. Ik dacht eigenlijk

dat ik misschien een groot scherm kon plaatsen om gezamenlijk naar Obama te kijken, maar u zult het vanavond toch maar even met mij moeten doen.

Om te beginnen dank ik het college voor de beantwoording in de eerste termijn en in onze bespreking in de vakcommissies. Net als vorig jaar kan ik zeggen dat het in feite heel lang geleden lijkt – hoewel dat ook zo is – dat we voor de eerste keer over die begroting spraken. Net als vorig jaar zou ik opnieuw kunnen zeggen dat we ons afvragen of deze wijze van behandelen wel optimaal is, maar daarover zijn al duidelijke woorden gesproken.

Eind september spraken we hier voor het eerst over de begroting 2009. Van verschillende kanten werd toen gevraagd wat de gevolgen zijn van de kredietcrisis voor de provincie Noord-Holland. Inmiddels beginnen de contouren zich daarvan af te tekenen. Dat is onvermijdelijk, als we vandaag spreken over de TWIN-H en over de begroting en die waarschijnlijk ook straks zullen vaststellen. Het is dan logisch dat de schaduw van die kredietcrisis boven onze besprekingen hangt, met alles wat daarbij komt. De perikelen van de laatste weken bevestigen ons nadrukkelijk in de overtuiging dat het nodig is het financiële beleid in de richting van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen bij te stellen. Ik zal daarbij niet de woorden van de heer Gersteling gebruiken, maar goed. Iedereen doet dat op zijn eigen manier, maar de boodschap is duidelijk. We hebben dat ook verwoord in de motie en opnieuw in het debat van 30 oktober. De tijd lijkt wat ons betreft meer dan rijp om daaraan concrete invulling te gaan geven.

In mijn eerste termijn en in de bespreking van de lenenota heb ik drie hoofdthema's naar voren gebracht. Dat waren natuur, jeugdzorg en duurzame energie. Ik begin met natuur en dan in het bijzonder de ecologische hoofdstructuur. Wij hebben geconstateerd dat het onduidelijk is hoe we ervoor staan op weg naar die gewenste voltooiing in 2018. Gaat het lukken, dat is de grote vraag. Wij zijn blij met de toezegging van de gedeputeerde om voor het eind van dit kalenderjaar daarin inzicht te geven. Onze ambitie – en niet alleen van GroenLinks, maar wat mij betreft van de Staten in het geheel – staat immers nog fier overeind.

Ik wil twee amendementen indienen die betrekking hebben op de thema's natuur en de eerste betreft het landschap Noord-Holland. We zien dat het landschap een aantal belangrijke taken uitvoert, die nauw aansluiten bij provinciale doeleinden, zoals het beheer van natuurgebieden, onderzoek naar de weidevogels en beleidsadvies. Het bedrag dat in de begroting staat, is echter niet aangepast naar de toenemende kosten van deze activiteiten. Om die reden stellen wij voor de begrotingskosten voor landschap Noord-Holland te verhogen met 400.000 euro. Het amendement dat dit uitspreekt, zal ik zo direct indienen.

Voor de kwaliteit van de natuur en de leefmogelijkheden van dieren, is verbinding van natuurgebieden van groot belang. Daar waar wegen barrières zijn tussen natuurgebieden, kunnen ecoducten helpen die te slechten. Een voorbeeld hiervan is de Zandvoortselaan die de Amsterdamse waterleiding en het nationaal park Zuid-Kennemerland scheidt. Al enige tijd zijn er plannen hier een ecoduct aan te leggen en als steun in de rug stellen wij voor een bedrag van 250.000 euro beschikbaar te stellen. Ook daarvoor dien ik zo direct een amendement in.

Dan de jeugdzorg. We hebben specifiek gewezen op de rol van pleeggezinnen en de financiële obstakels waar zij tegenaan lopen. Wij zijn blij te horen dat ons initiatief, soms zelfs woordelijk, wordt overgenomen door een aantal andere partijen. Daarmee wordt de zorg voor de pleeggezinnen en de pleegouders dus breed gedragen. In de week van de jeugdzorg is bijzondere aandacht gegeven aan die ouders, ondermeer door de pluim die zij kregen als waardering voor hun werk. Bovendien is naar aanleiding van onze motie een start gemaakt voor een fonds ter ondersteuning van pleegouders, waarvoor gelobbyd wordt bij bedrijven, particulieren en andere fondsen. Wij vinden dat de provincie hieraan eveneens moet bijdragen en daarvoor hebben wij een amendement opgesteld, waarin wij een storting van 80.000 euro als startkapitaal voor dit

fonds voorstellen, met als doel zo snel mogelijk concreet aan de slag te kunnen gaan.

Ik ga verder met duurzame energie. Een thema dat inmiddels door heel veel partijen in deze Staten wordt gedragen. Naast windenergie en verschillende andere vormen van energie, in diverse stadia van ontwikkeling waar we als provincie nauw bij zijn betrokken, zodat Noord-Holland in die kopgroep blijft.

Ik ga even specifiek in op windenergie. Het valt op dat de nadruk de laatste tijd erg sterk verschuift naar offshore windmolenparken, terwijl op het land juist nog veel is te bereiken. Wij hebben niet voor niets een windkansenkaart waarop de locaties zijn aangegeven. Het zou toch zonde zijn die kansen te laten liggen.

Naast het vergroten van het aanbod duurzame energie, blijft ook besparing van energie essentieel. Vanuit deze Staten (we gaan er volgende week ook weer over spreken) zijn verschillende initiatieven in die richting genomen. Het voorstel dat wij vandaag doen, in aansluiting op de eerder door ons ingediende motie, is te komen tot een kenniscentrum duurzaam bouwen. In zo'n kenniscentrum kan de ruim aanwezige kennis van deze provincie worden gebundeld en wij denken goed te kunnen aansluiten bij de taskforce Ruimtwinst en het aanjaagteam Groen. Ook daarvoor dienen wij een amendement in.

Tot slot dienen wij een amendement in dat niet valt onder deze drie hoofdthema's, maar wel te maken heeft met een belangrijk onderwerp, namelijk openbaar vervoer. De provincie stimuleert ketenmobiliteit, waaronder ook het voor- en natransport per fiets. In Amsterdam is het mogelijk de fiets mee te nemen in de metro of in de sneltram. Ons eigen hoogwaardig openbaar vervoer kent deze mogelijkheid niet (of nog niet). In ieder geval lijkt het ons de moeite waard te onderzoeken of hier fietsen mee kunnen worden genomen en na te gaan wat dat betekent voor de inrichting van de bussen en de haltes. Hiervoor dienen we eveneens een amendement in.

De vier coalitiepartijen hebben gezamenlijk voorstellen ingediend voor een totaalbedrag van 6,6 miljoen euro. Het gaat hierbij om het voortzetten van succesrijke initiatieven, zoals de taskforce Ruimte, inrichting wonen of de provinciaal adviseur ruimtelijke kwaliteit, nu dus ook aangevuld met het initiatief duurzaam bouwen. We ondersteunen cultuur en educatie, theater en religieus erfgoed. RTV Noord-Holland krijgt de mogelijkheid zich crossmediaal te ontwikkelen. Verder hebben we aandacht voor de natuur, ondermeer door met de aanleg van een ecoduct bij te dragen en een deel van de ontwikkeling van de Noordpool mede te ondersteunen.

Wij zetten ons bovendien in voor het openbaar vervoer, zowel voor het noorden als voor het zuiden van de provincie. Kortom, voorstellen die krachtig in balans zijn. We zijn ons wel terdege bewust van de bijzondere situatie waarin wij nu verkeren. Met een dreigend miljoenenverlies kan het misschien vreemd overkomen nieuwe voorstellen te nemen. Denk aan de discussie over de TWIN-H, initiatieven die financiële consequenties hebben. Daarover is het volgende te zeggen. U hebt aan de dekking kunnen zien dat wij gebruikmaken van een overschot op de begroting 2009 en daarnaast putten uit bestaande reserves. Met andere woorden, er is sprake van verschuiven van geld en niet van verzwaring. De bedragen zijn bewust gescheiden gehouden en we denken bovendien dat het noodzakelijk blijft te benadrukken juist in moeilijke tijden als provincie te blijven investeren in het belang van de bewoners van Noord-Holland.

Ik wil nog even ingaan op het dekkingsvoorstel. We hebben een bedrag van 6,6 miljoen euro in totaal. Een van de andere partijen heeft al toegelicht welke voorstellen daaruit zouden moeten worden gedekt, maar het is belangrijk te zeggen dat we ook een bedrag van 2,9 miljoen euro, de vrije ruimte van de begroting 2009, vinden. Daarnaast stellen wij voor een efficiëncykorting van 0,5% in te voeren en daarmee een bedrag van 3,7 miljoen euro te krijgen. Totaal dus 6,6 miljoen euro.

Ik sluit af. Misschien herinnert u zich mijn verwijzing uit de eerste termijn naar het fluiten van Mozart. Zo af en toe zou je willen dat je op de toverfluit kon blazen en dat ineens de miljoenen terug zouden zijn. Het is in

ieder geval duidelijk dat wij de komende tijd de nodige beproevingen moeten doorstaan, terwijl de uitkomst van die beproeving nog onzeker is. In die wetenschap hebben wij vandaag gesproken over de begroting 2009. Een begroting die naar de mening van GroenLinks evenwichtig is en een begroting waarin, zeker als onze amendementen zijn aangenomen, de GroenLinks-thema's herkenbaar en zichtbaar zijn.

De **VOORZITTER**: De ingediende amendementen worden vermenigvuldigd en uitgereikt en maken deel uit van de verdere beraadslaging.

Gedeputeerde **HOIJMAIJERS**: Ik kan eigenlijk kort zijn. De SP stelt terecht dat er nog geen signalen van ontwikkelaars zijn ontvangen. Integendeel eigenlijk, je kunt zien dat juist daar waar de overheid is betrokken bij projecten, ontwikkelaars nog graag wel willen ontwikkelen. Het zijn juist de projecten waarbij ze alleen zijn of met soortgenoten, waar het op dit moment dreigt mis te gaan. Dat heeft vooral te maken met de aard en wijze van financieren.

De heer Van Oeveren en anderen gingen in op het rapport van de Rekenkamer en het koppelen van informatie uit de voortgangsrapportage. Het college heeft daar geen enkel probleem mee.

Voor de motie Onderbesteding is aangegeven dat de redenen daarvan divers zijn. Dat zou dan vooral liggen of moeten komen uit de planning en controlcyclus. Dat is niet waar. Wij hebben het zo geregeld dat iedere gedeputeerde in zijn eigen commissie verantwoording aflegt aan de vakspecialisten over de oorzaken van de onderbesteding. Dat gaat niet op de financiële wijze. Er is dus geen enkele mogelijkheid om tijdens dat proces op de financiën in te grijpen. Men moet u in de desbetreffende commissie overtuigen en u sanctioneert dat later naar de Staten. Zo zit dat systeem in elkaar. U hebt geen mogelijkheid gegeven aan Financiën om op enigerlei wijze in de onderbesteding te kunnen ingrijpen.

Dan is er gesproken over efficiencywinst die terugvloeit naar de algemene middelen, dat klopt. Dan is het waar het zou moeten zijn. Dat betekent dat u het daarna opnieuw uitgeeft. Dat is ondersteuning van het beleid en ik zou het niet anders willen. Doe je het anders, betekent het dat je efficiencywinst gaat toevoegen aan het onderdeel, ja aan wie? We zijn het dus eens met die constatering.

Ik ga verder met de Ouderenpartij. Misschien moet ik toch even iets rechtzetten. De heer Bruystens gaf aan dat het college maximaal gebruik wenst te maken van de Wro. Dat is niet waar. Het college heeft aangegeven dat wij, in het kader van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening, het provinciaal belang nauwkeuriger moeten definiëren. Dat houdt in dat als je als Staten het provinciaal belang wil definiëren, je dan voor het eerst moet uitvoeren wat je zegt. Dat is misschien even wennen. Vroeger konden we veel zeggen en daarop was niet of nauwelijks af te dwingen en niemand kon ons daaraan houden. Nu zegt de wet precies andersom. Als u en ik wensen dat iets moet worden gerealiseerd, dient u aan te geven hoe, op welke wijze en wat er gebeurt als de anderen niet luisteren. Doet u dat niet, dan is dat uw goed recht. U kunt dan dezelfde gang maken als iedere gewone burger, namelijk bij een rechter bezwaar maken. Die zal dan vervolgens aan u vragen waarom u zoiets belangrijks niet hebt geregeld met instrumenten waarvoor u de gelegenheid had. Dus daarom is die structuurvisie voor RO zo van belang.

Verder is aangegeven hoe het zat en wanneer we precies weten wanneer we wat kwijt zijn in de richting van de Landsbankski. We gokken erop dat we dat ongeveer weten bij de voorjaarsnota. Dan hopen we tenminste een beter inzicht te hebben op dat terrein. Mocht dat dan leiden tot een deel van het bedrag dat niet terugkomt, zullen wij u op dat moment voorzien van voorstellen. Ik heb al aangegeven dat het dan waarschijnlijk zo is dat het college zal tenderen naar dezelfde oplossing als die waartoe het Rijk is gekomen. Dat betekent dat je het uitsmeert naar het totaal. Dan praat je over effecten op de begroting onder 0,5%. Op zoiets zal het neerkomen.

We hebben veel voorstellen gehoord van de collegepartijen. Over sommige dekkingsvoorstellen, bijvoorbeeld die van de heer Binnema, willen

wij ons als college nog beraden, evenals over de voorstellen. Voor diegenen die het woord saldireserve nog een keer aanklaarten, toch nog even dit. Het is blijkbaar toch onduidelijk. Saldireserve is een door u ingesteld instrumentarium op basis van de wet. Het is dus niet verzonnen. In het kader van de bbv is het verplicht een saldireserve te hebben. Dat is één. Punt twee is dat u dat hebt vastgesteld op het bedrag van 25%. Daar kunt u van afwijken. U mag het ook hoger zetten, maar u hebt gekozen voor dat getal en dat beredeneerd. U hebt ook gezien waarom dat als het ware nodig is. Op dit moment zitten we ongeveer op dat getal. Het varieert per dag, de ene dag heb je net iets meer dan de andere dag. Je kunt dus niet zomaar zeggen iets te dekken uit de saldireserve. Dan zou het een niet te voorzien element moeten zijn. De saldireserve gebruik je alleen maar ten behoeve van dingen die plotseling opkomen. Zoals wat ons is overkomen. Ten aanzien van dat mag je dat wel inzetten. Je mag het echter niet zomaar inzetten. Als je vandaag een bepaalde motie hebt, hebt u dus al voorzien wat u wilt. Dan moet u uw eigen verordening op dat terrein aanpassen.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Dat is natuurlijk niet waar. In de begroting stelt u voor 2,9 miljoen euro te storten in de saldireserve. Vervolgens hebben we ook al in de commissie aangegeven dat wij dat geld niet in de versnelde afschrijving willen wegzetten, althans het CDA wil dat niet. Wij willen het eerst maar eens storten in de saldireserve en dan kun je nog eens roepen dat het wellicht positieve gevolgen heeft. Bij een versnelde afschrijving heb je ook middelen die vrij zijn of komen in de exploitatie en niet in de investeringen. Daarom heb ik het liever in de saldireserve, dan kunnen dit soort dingen worden gedekt. Het verhaal klopt dus niet helemaal. U kunt wel zeggen dat u er op dit moment redelijk voldoende in hebt zitten met betrekking tot die 25%, maar ook daarin ziet u hoe snel er geld in die saldireserve terechtkomt. Dat is de opmerking van mij. Ik vind dat daar waar wij aangeven dat we het op die manier zouden moeten kunnen dekken, dat een haalbare kaart moet zijn.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Tegen dat laatste heb ik uiteraard geen bezwaar, want dat zou u als Staten zelf moeten beslissen. Daar gaan wij niet over, maar daarover mogen we als college alleen maar een mening deponeren. Het gaat er nog steeds van uit dat er meer in de saldireserve zou zitten dan de door u verplicht gestelde 25%. Dat is dus niet het geval. De 2,9 miljoen euro zou inderdaad wel boven de 25% uitkomen. Dat komt, omdat u ons een opdracht hebt meegegeven – vorig jaar voor het eerst – waarin u hebt gezegd dat u als Staten ook bedragen wilt kunnen wegzetten zonder zelf dekkingen te moeten aanwijzen. U hebt daarbij een getal genoemd en dat was 3 miljoen euro. Wij hebben daartoe 2,9 miljoen euro als het ware boven de markt gehouden. Bestemt u die 2,9 miljoen euro niet, dan valt het toe aan de saldireserve. Bestemt u het wel, dan vervalt de saldireserve. Dat is de verklaring daarvoor. Buiten die 2,9 miljoen euro is het dus niet zo dat we plotsklaps nog een bedrag hebben dat boven die 25% uitkomt. Hoe de dekking in elkaar zit, heb ik al eerder uitgelegd, maar ik zal met liefde de afdeling vragen daarover een heel duidelijk A4'tje te produceren, zodat u ook vanuit de afdeling weet hoe het in elkaar zit.

De heer **YURKADUL** (D66): Wij hebben bij de bespreking van de lentenota een motie ingediend, wellicht herinnert u zich dat nog, om een flink bedrag uit de saldireserve te halen en toen hebt u als een leeuw gevochten voor de saldireserve en de hoogte daarvan. Nu maakt u een heel tamme indruk. Wat is er ondertussen gebeurd?

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Ik maak geen tamme indruk. Als de tijden wat ernstiger zijn dan normaal – dat heb ik de vorige keer ook al gezegd – dan word ik wat rustiger in de beantwoording, om de doodeenvoudige reden dat het dan wat minder frivol is. We moeten daaruit niet afleiden dat ik me niet zou verdedigen of zo. Ik geef alleen heel zakelijk weer hoe het systeem in elkaar zit. Het systeem dat u zelf hebt afgesproken. Als u daarin verschil wilt aanbrengen, dient u eerst het systeem te veranderen.

Gedeputeerde **BOND**: We hebben een aparte commissievergadering belegd met betrekking tot de dieren. U stelt een aantal zaken aan de orde waarvan u ook weet – u hebt dat gezien op de ochtend toen u de nota kreeg – dat dit zaken zijn van Europa en het Rijk. Als het gaat om wet- en regelgeving, dan gaan wij daar als provincie niet over. Dat is toen ook al aan de orde geweest. U constateert nu een aantal zaken die met vissen gebeuren, maar nogmaals, daarover gaan wij niet.

De heer **VAN OEVEREN** (Partij voor de Dieren): Ik denk dat de gedeputeerde zich wat te bescheiden opstelt. Wij vragen de provincie/GS om niet de aquacultuur te stimuleren waar deze praktijken met vissen gebeuren, dag in, dag uit. Het enige dat wij vragen, is dat niet te doen. Dat zou misschien een stimulans kunnen zijn voor bedrijven die zich op dit terrein begeven en om meteen te zorgen dat ze op een behoorlijke manier zorgen voor het verdoven of slachten van vissen.

Gedeputeerde **BOND**: Er is een aantal viskwekerijen, ook in Noord-Holland, die al jaren opereert. Zij doen dat inderdaad zonder stimulans van de provincie. Wij hebben in ons collegeprogramma staan dat wij in ieder geval twee nieuwe duurzame kwekerijen willen stimuleren. Het lijkt erop dat de animo daarvoor vele malen groter is. Daarbij is duurzaamheid wel een uitgangspunt, maar daarbij gewoon de geldende regelgeving die er is voor dat soort kwekerijen. Ik heb u in een eerdere vergadering al gezegd, maar ook in commissieverband, dat wij dan vooral kijken naar de prachtige combinatie van de rest van kassen, het aanwezige brakwater en al dat soort zaken. We kunnen dus volledig duurzame viskwekerijen opzetten.

De heer **VAN OEVEREN** (Partij voor de Dieren): Prachtig dat u allemaal op die zaken let, maar waarom let u niet op het meest essentiële, namelijk het op een behoorlijke manier omgaan met levende beesten? U stelt geen eisen aan de manier waarop de dieren worden gedood of verdoofd voordat ze worden geslacht. Dat is het enige dat we vragen, dat is de minimumeis. Zorg ervoor dat die dieren niet bij bewustzijn zijn als de ingewanden eruit worden getrokken. Is dat zo'n bijzondere vraag?

Gedeputeerde **BOND**: Het enige dat ik u kan zeggen, is dat dit in viskwekerijen die door ons zijn gestimuleerd, niet gebeurt, want die zijn er nog niet.

De heer **VAN OEVEREN** (Partij voor de Dieren): Wat zegt u nu?

Gedeputeerde **BOND**: Het enige dat ik daarop kan antwoorden, is dat dit in de viskwekerijen die door de provincie zijn gestimuleerd, niet gebeurt, want die zijn er nog niet. Wij hebben nog geen viskwekerijen die zijn ontstaan door stimuleren vanuit de provincie.

De heer **VAN OEVEREN** (Partij voor de Dieren): Nee, maar u stelt toch van tevoren, voor uw stimulerende beleid, vast dat ervoor wordt gezorgd dat de industrie van een behoorlijke verdoving gebruik gaat maken. Dat is toch een heel normaal verlangen?

Gedeputeerde **BOND**: Dat is vanuit uw partij een heel normaal verlangen. Ik zeg dat we ons hierbij gewoon houden aan de geldende regelgeving als het gaat om uitvoering en controle, want meer kunnen we niet.

De heer **VAN OEVEREN** (Partij voor de Dieren): U kunt nadere regels stellen, u kunt gewoon zeggen dat u niet bereid bent te stimuleren, als ze niet bereid zijn behoorlijk te verdoven. Dat is een kwestie van willen en geen kwestie van kunnen. U wilt gewoon niet meegaan in de diervriendelijkheid.

Gedeputeerde **BOND**: Zover zijn we nog niet in het proces en dat hoort u mij niet zeggen. Ik antwoord dat ik op dit moment nog geen zicht heb op hoe die

viskwekerijen eruit gaan zien en welke soorten vissen er zullen zijn. Ik kan u ook nog niet zeggen welke mogelijkheden er zijn om op een andere manier te verdoven, voordat ze gereed worden gemaakt voor het productieproces. Laat ik het maar voorzichtig zeggen. Ik heb daar nog geen zicht op, omdat nog niet duidelijk is welke vissoorten hier zouden komen.

De heer **VAN OEVEREN** (Partij voor de Dieren): U hebt kennelijk ook nog geen zicht op de eisen die u zou willen stellen. Dat vind ik veel kwalijker.

Gedeputeerde **BOND**: Ik heb nog niet eens zicht op welke kwekerijen er gaan komen vanuit onze stimulans.

De **VOORZITTER**: Het is genoeg zo.

De heer **VAN OEVEREN** (Partij voor de Dieren): Met alle respect....

De **VOORZITTER**: Het is nu genoeg. U hebt voldoende geïnterrupteerd op dit punt.

De heer **VAN OEVEREN** (Partij voor de Dieren): Dan wil ik u even wat voorhouden. Ik wilde vanochtend terugkomen naar aanleiding van de notulen. Dat mocht niet, omdat de discussie was afgelopen, maar ik mocht de discussie hier niet verder voeren, terwijl ik de vorige keer wel werd afgekap. Hetzelfde gebeurt nu weer en daar maak ik ernstig bezwaar tegen.

De **VOORZITTER**: Maar u kent de regels. U mag twee keer interrumpen, ik heb het u meerdere keren toegestaan. U overtuigt elkaar niet. Ik zou dan adviseren in de commissie verder te praten of de nota Dierenwelzijn af te wachten. Dat is de gelegenheid voor u.

De heer **GERSTELING** (SP): Begrijp ik het goed dat als er duidelijkheid is over de viskwekerijen, dan ook dit verhaal aan bod kan komen en wellicht terugkomt? Dan is dat wellicht het moment om daarover verder te praten.

Gedeputeerde **BOND**: Dat zit in mijn antwoord verweven, ja. Ik kan op dit moment niet verder antwoorden, omdat ik ten eerste nog niet weet hoe de nota er definitief uit gaat zien en ik weet niet om welke vissoort het gaat. Daar zijn verschillende manieren voor. Het enige antwoord dat ik op dit moment kan geven, is dat wat op dit moment in Noord-Holland gebeurt, gebeurt volgens de geldende regelgeving. Als dat regelgeving is waarmee de Partij voor de Dieren niet blij is, snap ik dat en dat is nu een aantal keer gezegd.

Gedeputeerde **HELLER**: Een aantal zaken die vanuit de Staten naar voren zijn gebracht, betreffen mijn portefeuille. Dat betreft met name de duurzame energie en de ecologische hoofdstructuur.

ChristenUnie/SGP heeft terecht opnieuw gewezen op de noodzaak te komen tot een energietransitie. Ik heb hier tijdens de eerste termijn (ruim een maand geleden) al aangegeven dat ik op korte termijn hoop te komen met een doorlichting over de activiteiten die wij als provincie allemaal laten gebeuren op het gebied van duurzame energie. De stijging van de olieprijs is niet alleen negatief, maar kan positief zijn voor de rentabiliteit van alternatieve energievormen, dus wellicht scheelt dat. Ik hoop daar binnen afzienbare termijn op terug te komen. Dan is duidelijk wat we allemaal doen en daarbij wil ik niet alleen kijken naar vormen van duurzame energie, maar ook naar welke fasen van ontwikkeling, implementatie en productie op dit gebied een rol kunnen spelen. Ik hoop daarover begin volgend jaar met u te kunnen discussiëren. U kunt daar wat mij betreft als Staten uw eigen accenten en voorkeuren in aangeven.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Misschien toch even een vraag. Bent u het met mij eens dat het heel belangrijk is om in die inventarisatie goed te kijken naar die dingen en naar de effectiviteit van maatregelen ook met name in

bestaande situaties? Alleen nieuwe dingen tellen natuurlijk minder hard mee dan bestaande situaties.

Gedeputeerde **HELLER**: Wat mij betreft, blijven we doen wat we nu ook doen, namelijk en/en. We kennen nu al een aantal maatregelen, met name in de subsidiesfeer over wat er is aan bestaande bouw en de regeling duurzame energiepakketten die onder collega Visser valt.

U hebt het vandaag eerder gehad over de TWIN-H, waarin u een vijftal bedragen van 5 miljoen euro ieder tegenkomt op het gebied van duurzame energie, waaronder een impuls voor zowel bestaande als nieuwbouw. Wat mij betreft, maar ik voer de discussie graag met u als Staten over een paar maanden, blijven we beiden doen. De effectiviteit is om naar beiden te kijken, maar wel met de kanttekening dat wij niet altijd zondermeer de effectiviteit van zaken kunnen aangeven, omdat wij in feite indirect stimuleren en zelf geen energievormen en dergelijke ontwikkelen. Ik kom er graag op terug.

In dat licht past tevens het verzoek van D66 om dat verhaal als een ruimtelijke inpassing op de kaart van Noord-Holland te voorzien, als ik de motie even kort door de bocht vertaal.

U hebt ook gevraagd naar de stand van zaken op het gebied van kernenergie. Dat is gevraagd door niet het minste lid van deze Staten, die zichzelf echter als leek bestempelde. Dat zijn wij op dit gebied wellicht allemaal wel. Ik herinner mij een aantal weken geleden iets te hebben gelezen over een instituut dat alle actuele argumenten pro en contra op het gebied van kernenergie weer eens op een rij heeft gezet. Ik kan daar achteraan, ik weet even niet meer waar ik dat las, maar ik wil u dat als commissie WAMEN doen toekomen, zodat u daarmee uw voordeel kunt doen.

Over de ecologische hoofdstructuur heb ik in de eerste termijn al aangegeven dat ik ook hiermee op korte termijn hoop te komen met een stuk waarin in feite de stand van zaken staat. Alle aspecten moeten daarin aan bod komen. Zo moeten we de doelstellingen in 2018 tegen het licht houden en kijken of en hoe we op schema liggen. Daar waar niet, moeten we kijken wat we kunnen bijsturen of aanpassen om uiteindelijk wel aan de doelstellingen te voldoen. Ik weet niet of het mij lukt – dat zeg ik even heel eerlijk richting GroenLinks – daarover nog dit kalenderjaar met u in discussie te gaan. Ik hoop voor mezelf in ieder geval duidelijkheid te hebben aan het eind van dit kalenderjaar, maar dan wil ik er wel eerst even met de collega's van GS over praten en daarna zal ik ermee naar buiten komen en er met u en andere betrokken partijen over praten. Word niet boos als dat januari wordt! Het is tenslotte over minder dan zes weken alweer kerstvakantie.

We moeten het intern nog even hebben over de moties, dus daarop ga ik niet verder in. Tot zover dus voor dit moment.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Ik begin maar even met de zuidas, waar de heer Gersteling naar vroeg. Is er duidelijkheid in 2010 over het dokmodel waarop wij hebben ingezet, is het dan vast? Ik hoop dat wel. U sprak over uiterlijk 2010 als ik me niet vergis. Dat zou een mooi jaartal zijn om het vast te stellen. Dat is op dit moment nog steeds het uitgangspunt, zo blijkt uit recent overleg dat ik daarover heb gevoerd met de Amsterdamse wethouders die daarmee bezig zijn. Dat is voor ons ook zo. Tegelijkertijd wordt natuurlijk wel nagedacht, gezien alle ontwikkelingen, of het is vol te houden. Een ding blijft recht overeind staan en dat is dat daar een groot NS-station komt. Als dat NS-station boven de grond moet komen, dus als wordt overgeschakeld op een dijkmodel, dan zal de hele configuratie van het openbaar vervoer daar veranderen. Dat zou kunnen betekenen dat met name de bus- en tramlijnen uit de regio op een andere manier moeten worden verbonden aan het spoor. Dat is nu juist precies wat wij niet zouden willen. Nogmaals, mochten veel partijen afhaken en het dokmodel niet doorgaan, dan stel ik mij voor dat overleg plaatsvindt met provincie en stadsregio over hoe verder. Dan ontstaat een nieuwe situatie. Als daaruit zou blijken dat er een goede oplossing is te vinden die voldoet aan de uitgangspunten die wij destijds hebben vastgesteld, zou je kunnen overwegen aan een dergelijk model mee

te werken. Daarop kan ik niet vooruitlopen, omdat we dat nog niet weten. Ik houd u in ieder geval op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen als die zich voordoen.

Mevrouw Geldhof en anderen hebben gevraagd naar de West-Frisiaweg. U maakte eerst een opmerking over de snelheid van projecten en zei dat we de dag na het Statendebat hadden kunnen beginnen. Ik denk dat u, gezien de situatie, dat zelf ook wel iets te snel zult vinden. We hebben nog niet eens een realisatieovereenkomst. Er is alleen een bestuurlijke overeenkomst en er moet nog veel worden uitgezocht. We zijn bezig om de begroting zo betrouwbaar mogelijk te maken. Het zou tegen alle regels en uw eigen uitgangspunten zijn als je dan al zou beginnen. Ik ben het met u eens dat snelheid is geboden – dat roep ik zelf altijd – en dat doen we ook in onze projecten, vind ik. Voor een aantal zaken moet je echter gewoon tijd nemen.

Dan de kosten. Als het werkelijk zo zou zijn (de heer Kardol sprak daar eveneens over) dat er 60 miljoen euro te verdienen was, zou ik de eerste zijn om vooraan te staan om dat te innen. Er is genoeg te doen als het gaat om bereikbaarheid. De kosten zijn over het algemeen hoog. Ik heb u schriftelijk laten weten dat een vergelijking tussen het onderzoek dat de actiegroep heeft laten doen en het stadium waarin wij ons bevinden, wat betreft de begroting van de weg, onvergelijkbaar met elkaar is. De bedragen zijn derhalve ook onvergelijkbaar met elkaar. Ik kan me voorstellen dat u zich niet te veel wilt verdiepen in de hele techniek van het vaststellen van de hoogte van de bedragen van de aanleg van wegen. Omdat dit nu ter tafel ligt en de verkeerde denkwijze wordt gemaakt door te zeggen dat de noordvariant 60 miljoen euro goedkoper is, bied ik u aan en stel ik u voor toch maar eens uitgebreid van gedachten te wisselen met het projectbureau. Zij kunnen uitleg geven over hoe de kostenberekeningen worden gemaakt, in welk stadium zij zich bevinden. Nogmaals, wij doen dat voor alle wegen. Het is absoluut onverantwoord – ik zou er niet voor staan – te zeggen dat die weg kan worden aangelegd voor 60 miljoen euro minder. Dat wil ik u ook graag nog eens een keer via het projectbureau duidelijk maken. Dat aanbod staat. Los van deze kosten is het nog altijd zo dat, als we kiezen voor de noordelijke variant, dat een ernstige bedreiging van de zuidbedrijven betekent, die juist in deze tijd hebben besloten te investeren en uit te breiden en dat voor de werkgelegenheid een enorme stimulans zou zijn.

Het derde punt dat is genoemd, is dat de aansluiting op de dijk niet goed zou zijn naar Flevoland. Wij denken dat dit niet het geval is.

De heer Kardol heeft een aantal aspecten van openbaar vervoer naar voren gebracht. Een van de opmerkingen die hij maakte, was dat wij van mening zouden verschillen. Dat zou blijken uit mijn woorden, namelijk over het stimuleren van het openbaar vervoer. Ik herinner me dat we daarover in de commissie hebben gesproken. Mijn stelling is dat wij ervoor zijn om de infrastructuur van het openbaar vervoer primair te verbeteren. Daarvoor zijn we verantwoordelijk. Verder zijn we verantwoordelijk voor de aanbesteding en dus ook voor de voorwaarden die we daaraan stellen. Wat betreft het stimuleren van het openbaar vervoer, geloof ik niet in algemene campagnes en het uitvinden van grappige dingen als croissantjes en kranten, zoals we dat zo'n tien jaar geleden wel eens hebben gezien. Het gaat uiteindelijk primair om de harde infrastructuur, het filevrij kunnen rijden, zonder te worden gehinderd en het gaat om de aankleding van het openbaar vervoer. Daarover zijn we het volstrekt eens. We investeren in alles wat daarbij hoort en in de informatie die je moet bieden, het moderniseren daarvan. Daarmee moeten we een doel bereiken, namelijk dat de druk op de wegen afneemt. Wat De Waal doet – het bedenken van allerlei arrangementen – daarvan zijn we als provincie groot voorstander en dat doen wij dan ook. Dat bedoelen we met stimuleren.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Ik begrijp precies wat u bedoelt. Je kunt dat echter toch niet los zien van het gebruik en de behoefte die de reiziger daarvoor heeft. Dat betekent dat je zou kunnen uitgaan van onderzoek en vanuit de reiziger kijken naar waar de interesses en behoeften liggen. Dat is de relatie. Dat betekent dat gebruik en het aanleggen van infrastructuur een

vertaling van een op een is naar elkaar toe. Het begint dat met daar waar de mogelijkheden, althans de behoeften, liggen van de reiziger. Die aansluiting moet er meer zijn en dat blijkt vaak niet uit de voorstellen. Daar haak ik op in. Ik ben het met u eens dat als je spreekt over de taskforce Mobiliteitsmanagement, dat dit dingen zijn die in de marge van 5% liggen. Ze zijn echter niet onbelangrijk, omdat ze aandacht vragen van het vervoer.

U – de provincie – doet daar zelf aan mee. U ondertekent een mobiliteitsconvenant, maar doet dan vervolgens nogal laconiek over dat convenant. Ik begrijp dat niet zo goed.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Ik doe altijd laconiek over alle convenanten. Dat is niet specifiek over dit convenant. Dat is primair het uitgangspunt van mijn beleid. Je moet de voorzieningen daar treffen, waar de vraag is. De vraag die meten wij en kennen wij. Wij zijn zelf eveneens groot voorstander van openbaar vervoer. Dat ik wel eens met u van mening verschil, komt omdat op sommige plekken de vraag gering is en op andere plekken, vooral ten zuiden van het Noordzeekanaal en in de grotere steden (woonconcentraties boven het Noordzeekanaal) enorm groot. Daar investeren wij vooral. Ik denk dat we dat nu juist wel doen en dat ik daaruit de consequentie trek dat we niet overal evenveel doen, maar op die plaatsen waar meer nodig is, moeten we meer investeren.

Mevrouw **GELDHOF** (D66): Ik wil nog even terugkomen op het verhaal van de West Frisiaweg. Het is heel gemakkelijk te zeggen, we missen 78 miljoen euro en dan laten we die 60 miljoen euro weg bij de West Frisiaweg. Dat is heel snel gerekend. Het zou super zijn als dat kon. U zei dat dit in de commissie is behandeld en dat er nog een brief over is gekomen. We hebben die inderdaad gelezen, maar die voegt niets toe aan wat in de commissie al is gezegd. Het vervelende is dat wij als Staten – tenminste D66 niet – in het welles/nietes spelletje tussen een onderzoeksrapport van DHB of de begroting van het projectbureau willen komen. Wat ons nu zo stoort, is dat u nog onvoldoende aannemelijk hebt gemaakt dat of de een of de ander gelijk zou hebben. Wat zijn nu de mogelijkheden waarop ze zover kunnen komen dat we eruit zijn en dat we als Staten kunnen zeggen waarom we voor dat of dat tracé moeten kiezen? Ik heb gelezen dat het niet alleen D66 of de ChristenUnie is die daarbij vragen stelt. Ik heb hier een artikel uit een dagblad en daar staat dat er nog steeds twijfels in de Staten zijn over de West Frisiaweg. Daarin wordt zowel GroenLinks als de PvdA genoemd, die zeggen nog steeds niet zover te zijn en nog steeds niet te zijn overtuigd. D66 staat daar dus niet alleen in. Ook binnen de collegepartijen leven deze vragen. Wat kunt u doen? Bent u bereid verder te kijken of een bemiddeling of wat dan ook te zoeken om te komen tot eensluidende cijfers?

Gedeputeerde **MOOIJ**: U hebt tijdens de Statenvergadering een keuze gemaakt. Die is door de meerderheid van de Staten uitgesproken. U hebt toen aan mij gevraagd of ik eventuele nieuwe feiten onder ogen wilde zien. Ik heb daarop bevestigend geantwoord, want dat doe ik altijd. Ten aanzien van de tracékeuze is op zich geen nieuw feit gekomen. Er is een rapport van een actiegroep verschenen. Ik heb dat in de commissie gezegd. Er is inderdaad geen verschil tussen wat ik in de commissie heb gezegd en de brieven die ik schrijf. Dat zou heel raar zijn. Dat rapport is gebaseerd op een voorlopige schets, terwijl wij ons baseren op een veel verdergaande mogelijkheid. Dat is een verschil in systematiek. Het bedrag dat het onderzoeksbureau (in opdracht van de actiegroep) heeft aangegeven, is gericht op een voorlopige schets. Wij zijn bezig met een uitgewerkt plan en daaraan zijn veel meer kosten gebonden. Dat gaat namelijk dieper in op bijvoorbeeld gronden, te treffen voorzieningen enzovoorts. Het is dus een kwestie van systematiek. De begroting die wij maken, is in dit stadium vele malen betrouwbaarder en ik denk dat de actiegroep, als die zich zou baseren op dezelfde accenten – ik heb ze daartoe uitgedaagd – tot dezelfde conclusie zouden moeten komen. Ik heb het dus met name over de systematiek.

De heer **DE GRAAF** (SP): Het standpunt van de SP omtrent de West Frisiaweg is duidelijk. Ik wil even reageren op de gemaakte opmerking over het openbaar vervoer: daar investeren waar het nodig is. De heer Talsma van de PvdA sprak daar al over, met name over de frequentie van de treinen tussen Nieuw-Vennep en de Haarlemmermeer. Ik ben even snel achter de computer gaan zitten om te kijken hoe het zit met de inwonersaantallen. Als je bijvoorbeeld in de kop van Noord-Holland kijkt naar gemeenten als Anna Paulowna, Heerhugowaard, Den Helder, Schagen en Zijpen, zouden allemaal gebaat zijn bij dat dubbelspoor. Als ik de inwonersaantallen bij elkaar optel, kom ik op ruim 145.000 mensen die daar baat bij zouden hebben. In de Haarlemmermeer wonen 138.000 mensen. Dan denk ik toch echt dat je over dezelfde orde van grootte praat. Tel Alkmaar daar nog eens bij op en dan praat je in de kop van Noord-Holland bijna over 240.000 mensen. Veel meer dan alleen maar tussen Nieuw-Vennep en Hoofddorp. Als het gaat om Hoorn en Enkhuizen, praat je over respectievelijk 68.000 inwoners en 17.000 inwoners. Dan nog Stedebroek en Drechterland, bij elkaar 125.000 inwoners. Ik had het eigenlijk aan de heer Talsma willen vragen, maar die was alweer terug naar zijn plaats, maar wat vindt u ervan? Dan heb je in Enkhuizen, in de kop van Noord-Holland toch te maken met vergelijkbare aantallen mensen die gebaat zouden zijn met dubbel spoor?

De heer **TALSMA** (PvdA): Ik kan me geen voorstel van de SP herinneren om ook Schagen en Den Helder ter verdubbelen. Ik weet alleen dat er een aantal keer is aangegeven bij Hoorn te willen verdubbelen. Als je dan toch over getallen praat, moet je geen appels met peren vergelijken. Als u praat over een verdubbeling van Hoorn en Den Helder en u rekent Schagen daarbij, denk ik eigenlijk dat de bewoners van die stad niet zitten te springen om verdubbeling van het spoor. Dan moet u ook Texel, Denemarken enzovoorts erbij nemen.

De heer **DE GRAAF** (SP): U had het kunnen lezen in het voorstel in ons verkiezingsprogramma lang daarvoor. Het gaat om het verhogen van de frequentie die daarbij is gebaat. Meer treinen, meer reismogelijkheden.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Ik was nog niet toe aan de beantwoording van de heer Talsma. In ieder geval heeft hij niet voorgesteld het spoor daar te verdubbelen, voor zover ik me kan herinneren. Hij wil meer stoptreinen inzetten. Het voorstel van de SP ging verder met verdubbeling van het spoor. Dat zijn behoorlijke investeringen, niet alleen het laten rijden van meer treinen.

De heer Bruystens bracht heel veel punten naar voren, onder andere over de A6 en A9. Hij vindt het juist als gemeenten daaraan meebetalen. Daarover is nu overeenstemming. Ik vind het wel redelijk dat gemeenten daaraan meebetalen en wel omdat heel veel maatregelen bovenwettelijk worden getroffen om de inpassing van de A6 en de A9 in het landschap en in de bebouwde omgeving gestalte te geven. Dan is het niet onredelijk als het bovenwettelijk is, nogmaals er zitten heel veel bovenwettelijke bepalingen in, dat behalve het Rijk, anderen die om die maatregel vragen, daaraan meebetalen. Ik heb de indruk, gezien de reacties van de gemeentebesturen, dat daarvoor brede steun is.

De heer **DE GRAAF** (SP): Even voor alle duidelijkheid. Natuurlijk heeft het verdubbelen van spoor maar een doel en dat is het verhogen van de frequentie van het aantal treinen, juist op die trajecten kan er vanwege enkel spoor nu vaak geen doorgang vinden.

Gedeputeerde **MOOIJ**: U brengt mij op een idee.

U vond de invoering van de ov-chipkaart een gevaarlijke zaak, de heer Bruystens, omdat dit kostenverhoging voor de reiziger ten gevolge zou hebben. Dat is niet juist. Wij hebben een afspraak gemaakt over het basistarief. Die is buitengewoon laag, zoals u weet, namelijk € 0,10, terwijl velen daar een, twee of meer cent boven zitten. Wij hebben nooit gezegd, omdat we overgaan van een zonesysteem naar een kilometersysteem, dat

iedereen er voor- of achteruit door gaat. Het zal een gemengd beeld geven. Maar, volgens de berekeningen, blijven de prijzen ongeveer op hetzelfde niveau. Dat betekent dat een aantal reizigers erop vooruitgaat en er zullen er ongetwijfeld zijn die erop achteruitgaan en voor een groot aantal zal het op zich niet zoveel uitmaken. Ik vind het een uitstekend systeem, het gebruiksgemak zal enorm toenemen voor reizigers. Je hoeft niet meer te knoeien met kartonnen kaartjes. Mits, dat zijn de brieven die ik aan de staatssecretaris heb geschreven, er wel een duidelijke afspraak komt over de zogenaamde retours en natuurlijk – mijn stokpaardje – over de privacybescherming. De zorgen van de heer Bruystens gaan mij echter te ver.

Dan de heer Butter die een aantal amendementen heeft ingediend. Een daarvan ging over de indexering van het onderhoud. Dat is een van de belangrijke punten in de portefeuille Wegen en verkeer. Er staan grote bedragen op de begroting voor het onderhoud. Die zijn niet geïndexeerd en dat betekent dat sluipenderwijs, zonder dat hierover enig debat is gevoerd, de uitgangspunten van het onderhoud voor een aantal onderdelen moet worden verlaten, omdat er heel eenvoudig onvoldoende geld voor is. De aanzet die u daartoe geeft, dat geldt overigens niet alleen voor verkeer, maar is veel breder, zou zeer welkom zijn.

De heer **PUTTERS** (SP): De conducteur is al een paar keer aan het woord geweest, nu komt de machinist weer. Ik ga even in op de ov-chipkaart en het enkel/enkel. Weet u of de staatssecretaris een overeenstemming heeft bereikt met de NS? We hebben ongeveer dezelfde gedachten, maar is nu duidelijkheid over enkel/enkel of is er toch reductie voor een retour?

Gedeputeerde **MOOIJ**: Ik moet de uitwerking nog zien, maar het antwoord is dat men het probleem heeft onderkend en dat het niet zo simpel is op te lossen. Men zoekt de oplossing in het geven van een reductie als je een retour boekt op een dag. Hoe dat er precies uitziet en hoe dat technisch wordt verwerkt, weet ik nog niet, maar wil ik wel weten. Dat is een van de kwetsbaarheden van het systeem, dat er fouten kunnen worden gemaakt bij het bepalen van wat een reiziger heeft gedaan. Dat merken wij nu ook al. We zijn in gesprek met Connexion over de apparatuur en het meten van die apparatuur op basis van het aantal kilometers en waar wordt gestopt en de invloed daarvan. De prijs is nog niet in alle opzichten ideaal, maar moet dat wel worden. Dat moet een betrouwbaar systeem zijn, wil het vertrouwen wekken van de gebruiker. Ik kan u het antwoord daarop nog niet geven, omdat dat nog niet helder is.

De heer Talsma heeft moties aangekondigd. Hij zegt steeds dat ik overleg moet plegen met de minister. Het lijkt me beter, als die moties worden aangenomen, om te overleggen met de NS. Het is niet zo handig met de minister over een stoptrein te praten. Ik heb periodiek overleg met de NS, juist over dit soort zaken. U pleit voor een aantal specifieke dingen, als ik me goed herinner, op de lijn Leiden – Amsterdam meer stoptreinen en een rechtstreekse verbinding Haarlem – Schiphol. Daarvoor moeten technische voorzieningen op Amsterdam Sloterdijk komen, de huidige situatie is daarvoor niet geschikt. De vraag is, als je dit soort dingen naar voren brengt, of ze zo zwaarwegend zijn binnen het aangeboden pakket dat je hiervoor extra geld zou willen uittrekken of extra maatregelen zou moeten nemen. Het lijkt me beter, maar ik ken de precieze tekst van de moties niet, om je dat eerst af te vragen en dan pas met die moties te komen. Als ik dit bij de onderhandelingen met de NS inbreng, zal de tegenvraag natuurlijk zijn, bijvoorbeeld als het gaat om een rechtstreekse trein van Haarlem naar Schiphol, wie die voorzieningen gaat betalen. Ik vind dat wij dat als provincie niet moeten doen, maar dat de NS dat moet doen, aangezien de NS die lijnen exploiteert en daarmee geld verdient. Ik steek het geld liever in bestaande perrons, waar bijvoorbeeld geen kachel in zit en waar iedereen drijfmat wordt als het regent. Daar zijn we al jaren mee bezig en ik vind het een belachelijke zaak dat daaraan nog steeds niets is gedaan. Dat doe ik liever dan geld uit te trekken waarvan het belang er natuurlijk wel is, maar ik vind het persoonlijk geen ramp als reizigers moeten overstappen.

De heer **PUTTERS** (SP): Twee dingen, ten eerste de NS. Die gaat over de treinen en die rijden over een spoor. Dat is infrastructuur. Infrastructuur wordt verzorgd door de minister. Dan geef ik de heer Talsma gelijk, want als je iets wilt vragen over infrastructuur, dan moet je bij de minister zijn. Dat is de man die daarover gaat, niet de NS.

Dan over het rechtstreekse verkeer van Haarlem naar Schiphol. Daarvoor zou een wissel moeten komen bij Sloterdijk. Die bestaat niet. Met een wissel zou je rechtsreeks van Haarlem over de boog naar Schiphol kunnen. Dat is niet aan de NS, maar aan de minister. Daarover heeft de heer Talsma volkomen gelijk. Het is dan de minister aan wie u dat moeten vragen en de minister moet betalen. Het is voor u alleen maar een kwestie van lobbyen, net zoals wij al eerder voorstelden in ons initiatiefvoorstel om de kop van Noord-Holland te verdubbelen. Dat moet u gewoon vragen aan de minister, om ervoor te zorgen dat het in orde komt, zodat de treinfrequentie kan worden verhoogd. Dat is de hele zaak. De NS rijdt alleen maar treinen. De infrastructuur is de minister.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Ik begrijp dat ik de afgelopen vijf jaar voortdurend op het verkeerde adres ben geweest. Toch waag ik van mening te verschillen met de heer Putters. Als het gaat over de dienstregeling en de inrichting van de dienstregeling, praat ik erover met de NS. Als dat consequenties heeft van de harde infrastructuur moet uiteindelijk misschien wel geld uit Den Haag komen. Maar de aanvraag daartoe en de onderbouwing daarvan begint bij de NS en bij ProRail. Dat gaat als advies naar het ministerie. Al was het maar omdat bij het ministerie kennis over het spoornet nagenoeg afwezig is. Er wordt altijd een goede voorbereiding gevraagd. Een succesvolle lobby begint de NS en bij ProRail.

Ik mag niet over de moties praten, maar ik ga even in op de onderwerpen die in de moties zijn behandeld. Ik hoop dat dit is toegestaan. Ik heb uit de woorden van de heer Talsma begrepen dat binnen de PvdA een overweging heerst om scheepvaartverkeer door de Westfriese sluis te bevorderen. Aangezien de heer Talsma denkt dat dit consequenties heeft, is het logisch dat ik daarop inga. Het is goed om dat te bevorderen. Ik zou me kunnen voorstellen, omdat deze sluis niet direct het eerste object is waar je aan denkt bij de hoofdvaarwegen van de provincie, voordat we daarin zouden gaan investeren – onderschat u de kosten van het baggeren niet – laten we daar eerst in beeld brengen waar we het over hebben. Hoeveel bedrijven zijn erin geïnteresseerd en hoeveel scheepvaartbewegingen zijn er. Welke ontwikkelingen zijn er en dan kun je altijd nog zien of je dat in het programma moet inpassen. Ik ben bereid daarnaar te kijken en ik bied u dat bij dezen aan.

Er is een indringende vraag gesteld over het cameratoezicht. Dat overleg heb ik gehad met drie gemeenten. Dat heeft anderhalve week geleden plaatsgevonden. Zij voelen zich niet geroepen bij te dragen in de exploitatiekosten, dat hebben zij duidelijk gemaakt om verschillende redenen. Een van de gemeenten is erg klein en het zou een zwaar beroep op de begroting doen. Anderen zien het belang er niet direct van in. Dus van die kant komt geen financiële steun.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Hebt u in dat overleg ook wat lengte gegeven zo van als wij nou eens 25% zouden bijdragen in die exploitatiekosten, bent u dan bereid dat verschil op te hoesten of bent u niet zover gekomen, omdat u vond dat u vastzat aan de motie?

Gedeputeerde **MOOIJ**: Ja, ik heb de motie van de Staten als uitgangspunt genomen en ik heb niet gezegd dat ik tot iets bereid ben in dezen. Ik heb overigens ook niet de indruk dat zoiets veel had uitgemaakt.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Dat zou mijn volgende vraag geweest zijn, ja. Als zij geen lengte bieden, kun je een tussenvoorstel doen, maar dat is niet gedaan, begrijp ik.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Nee.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Ik heb nog een brandende vraag. De 75 miljoen euro van het zuidasblok valt vrij per 1 januari (als ik me dat goed herinner) als er voor die tijd geen catalogus is die is goedgekeurd. Bent u het daarmee eens? Het betekent dat als dat geld vrijkomt, opnieuw een beslissing moet worden genomen over wat daarmee gebeurt. Dus in principe zou die 75 miljoen euro vrijkomen. Bent u het daarmee eens?

Gedeputeerde **MOOIJ**: De catalogus is er. Die moet door de stad en door de Staten worden goedgekeurd. Inderdaad hebben wij die afspraak gemaakt, dus na 1 januari vindt de discussie plaats over de vraag of we wachten – in de lijn van de heer Gersteling – of niet.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Of niet, dat is een duidelijke constatering.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Ja.

De **VOORZITTER**: We gaan verder. Alle moties en amendementen worden straks in de schorsing bekeken.

8. PROVINCIAAL MEERJARENPROGRAMMA INFRASTRUCTUUR 2008-2012

De heer **PUTTERS** (SP): Ik heb een ordevoorstel. Dat is om de voordracht voorlopig in te trekken en terug te verwijzen naar de commissievergadering van 24 november. Dan kan behandeling in de Staten volgen op 15 december. Wij hebben zaterdag namelijk pas de juiste versie gekregen, maar daarin stond niet wat is veranderd vergeleken met de vorige versie. Een van de Statenleden van onze fractie heeft het stuk niet eens ontvangen. Ik stel daarom voor het voorstel in te trekken.

De **VOORZITTER**: Geeft dit verzoek om uitstel onherstelbare financiële schade?

Gedeputeerde **MOOIJ**: De Staten hebben destijds gevraagd om gelijktijdige behandeling van het pmi met de begroting, dus ik moet u eerlijk zeggen dat ik ook niet wist dat er een herziene versie kwam. Ik weet niet wat is herzien. Uw vraag of uitstel onherstelbare financiële schade heeft, kan ik niet zo direct beantwoorden. Ik neem aan dat het pmi in ieder geval dit jaar moet worden vastgesteld, dat lijkt me belangrijk. Ik ga niet over de agenda van de Staten. Ik ken het verschil tussen de oude en de nieuwe versie niet.

De **VOORZITTER**: Ik hoor net dat het pmi opnieuw is uitgezet, in verband met een verkeerde kopie. Dat zou inhouden dat het dezelfde inhoud heeft.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Ik had niet de indruk dat de nieuwe versie heel erg afwijkt van hetgeen in de commissie is besproken. Ik vind uitstel niet zo'n bezwaar als dat per se nodig is, maar dan geen nieuwe commissiebehandeling, omdat er inhoudelijk niets is veranderd.

De **VOORZITTER**: Er is inhoudelijk niets gewijzigd.

De heer **PUTTERS** (SP): Dan kan het rechtstreeks worden doorgeschoven naar 15 december en hoeft het niet in de commissie. Kan dat niet, dan vraag ik een half uur schorsing.

De **VOORZITTER**: Dat zit er niet in. U hebt enige moeilijkheden binnen de fractie begrijp ik. Ik kan u tien minuten geven.

De heer **BOS** (SP): Nog even een korte vraag aan de gedeputeerde. U zegt dat er een nieuwe versie is, omdat er een foute kopie was. Dat betekent dat in de foute kopie toch iets anders staat, dan in de nieuwe versie. Op het

moment dat wij niet weten wat is veranderd en waarom of dat er niets is veranderd, maar dat we wel een gewijzigde versie hebben, kunnen wij niet beoordelen of de nieuwe versie wel goed is. Het is dan lastig – zo niet ondoenlijk – om als je op een goede manier besluiten wilt nemen, daarover nu te besluiten. Zeker als de gedeputeerde aangeeft niets te weten van een nieuwe versie.

De **VOORZITTER**: Hij weet er niets van, omdat er niets is gewijzigd in de inhoud. Het stuk dat u in de commissie hebt behandeld, staat hier ter discussie. Maar omdat er bij het kopiëren iets is misgegaan, dus niet met de inhoud, hebt u een nieuwe kopie gekregen. U hebt er inhoudelijk in de commissie over gesproken en dat stuk wordt hier besloten of niet, maar in ieder geval wordt erover gediscussieerd. Ik kan u tien minuten schorsing geven.

SCHORSING

Mevrouw **KLOMP** (PvdA): Vandaag wordt aan PS gevraagd akkoord te gaan met pmi 2009-2013, terwijl de gevolgen van mogelijk verlies van tientallen miljoenen euro's voor gereserveerde pmi-projecten nog niet bekend zijn. Houdt de gedeputeerde hier al rekening mee? Bij dit pmi stelt de gedeputeerde voor projecten eerst te onderzoeken en te kunnen bepalen of ze al dan niet in het pmi komen, naar aanleiding van tijd, geld en deel. Hierin kunnen wij ons vinden, dit dient echter wel in goed overleg met de Statencommissie te gebeuren.

Als PvdA betreuren wij verder de onderbesteding. Veel projecten werden en worden uitgesteld door vertraging, bezwaren of capaciteitstekort. Over de motie hebben wij een uitleg ontvangen. Wij vertrouwen erop dat de geselecteerde projecten voldoen aan de nieuwe criteria en dus tijdig zullen worden uitgevoerd.

De N242 was een geslaagd project. Zelfs zo geslaagd dat er een meevaller van 2 miljoen euro is. Er is inmiddels al een discussie geweest over een motie, dus dat laat ik verder zitten.

Voor de N23, waarvoor bij dit pmi een voorbereidingskrediet wordt beschikbaar gesteld, heeft de gedeputeerde aangeboden nogmaals bij het projectbureau langs te gaan. Daarop wil ik bij deze ingaan. Ik wil nog wel de opmerking maken dat voor het projectbeleid 2009 op de website van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat onder andere de N9 is genoemd. Echter, de N23 wordt daar niet genoemd en ik vroeg me af hoe dat precies zit.

Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat komt binnenkort naar ons toe met de resultaten van het onderzoek naar het gebruik van de spitsstrook op de A9 en de aftakking bij Heiloo. Dit project ontbreekt in de pmi. De gemeente Heiloo heeft de woningbouw van de samsam aan deze vertakking verbonden. In dit kader willen wij nogmaals aanvragen voor het gelijk opgaan van ro-projecten met de aanvraag van infrastructuur, zowel voor verkeer over de weg als het openbaar vervoer.

Verkeersveiligheid staat bij het pmi voor ons centraal en daarom willen wij bij de gedeputeerde aandacht vragen voor oplossingen rond de N402 die bij de volgende commissievergadering uitvoerig worden besproken. Kan de gedeputeerde nu al melden of er zicht is op verbeteringen op korte termijn?

Op dit moment is de provincie verder bezig met een aantal hov-projecten, waaronder de tunnelstudie Haarlem, hov Haarlem – Velsen, hov Hilversum – Huizen, de onvermijdelijke stremming van de zuidtangente en uitbreiding van de zuidtangente naar de oost- en noordtak. Voor deze projecten zijn miljarden nodig. Is er al zicht op financiering van dergelijke projecten? Is er, wanneer de financiering niet toereikend is, een prioriteitsstelling bij de gedeputeerde om alle projecten goed tot uitvoering te kunnen brengen?

Hierbij willen wij nogmaals vragen naar de motie die is aangenomen voor de planning oost- en noordtak voor de zuidtangente. Daarvoor is geen geld opgenomen in de begroting, ook niet in de pmi. Wij vroegen ons af of

de gedeputeerde dat op een andere manier wil financieren of is hij dat wellicht vergeten?

Met betrekking tot de omlegging van de N201 ter hoogte van Schiphol-Rijk werd gesproken over de boerenlandvariant in overleg met de gemeenten. Is daarover al meer bekend?

Tijdens de bespreking van de voorjaarsnota gaf de gedeputeerde aan in overleg te zijn met Zuid-Holland over een mogelijk vrijliggende busbaan langs de N207. Graag zouden wij zien dat deze wordt meegenomen met de verdubbeling van de N207 die in 2009 zou worden gerealiseerd.

Tot slot vragen wij aandacht voor de verbetering van de bereikbaarheid in het grensgebied. De gedeputeerde heeft bij een van de vorige agendapunten gemeld dat er een stuurgroep Noord- en Zuid-Holland is op het gebied van infrastructuur. Wij vroegen ons af of zij ook over de hov-projecten spreken en of daarover al nieuwe ontwikkelingen zijn te melden.

De heer **PUTTERS** (SP): In algemene zin is ons standpunt over verkeer en vervoer niet veranderd. Dat betekent dat wij voor fietspaden zijn, voor vrije busbanen en voor het verbeteren van veiligheid op rotondes voor fietsers en voetgangers en natuurlijk ook voor gemotoriseerd verkeer.

Wij zijn tegen aanleg van nieuwe wegen ter verbreding van bestaande wegen, met uitzondering van de noordvariant van de West Frisiaweg. Wij zijn tegen onnodig luxe en dure bushokjes voor haltes van de zuidtangent. Dat geld kan beter worden besteed aan extra buslijnen in Noord-Holland. Wij zijn ook tegen een overbodig ov-knelpunt aan de Karmellaan in Amstelveen.

De heer **BINNEMA** (GroenLinks): Even een paar korte opmerkingen, want we hebben dit onderwerp uitgebreid in de commissie besproken. Ik begin met het feit dat we enige tijd geleden hebben besloten kritischer en strenger te zijn met het opnemen van projecten in de studiefase. Het lijkt me goed als we op korte termijn inzicht krijgen of dat effect en de gewenste doorstroming van die studiefase naar de planfase tot het uiteindelijke realiseren met zich heeft meegebracht. Sowieso hebben wij dan een indruk van hoe lang het duurt voordat zo'n project is bedacht in de studiefase en het daadwerkelijk wordt uitgevoerd.

Verder ga ik in op een wens die in de vorige Statenperiode al is geuit, namelijk over de Amstelpassage. Daarvoor hebben we destijds een bedrag beschikbaar gesteld dat nu, nadat alles in de ontwerpfase is, een stuk duurder blijkt te zijn. De wenselijkheid daarvan staat niet ter discussie en het is goed dat we inclusief bijdragen van andere betrokken overheden nu ook kunnen overgaan tot aanleg daarvan en dat het financieel goed is geregeld.

We zijn blij met zowel de aandacht voor locaties alternatieve verlichting als het netwerkmanagement. Bij het laatste blijft echter wel de vraag, omdat het een bedrag is van 15 miljoen euro, wat daar precies onder wordt verstaan en welke invulling het concreet krijgt. Ik neem aan dat de commissie daarover verder wordt geïnformeerd.

De gedeputeerde heeft zojuist, in antwoord op een aantal vragen, bij de begroting gezegd dat het goed is nog eens te kijken naar de manier waarop de kosten voor wegen worden berekend en welke uitgangspunten we daarbij hanteren. Wij denken daarbij concreet natuurlijk aan de discussie over de West Frisiaweg en het rapport dat in opdracht van de stichting is geschreven en onduidelijkheden die zijn ontstaan over het verschil in kosten tussen het noord- en zuidtracé. We gaan graag in op de uitnodiging om daar nog eens een keer over te praten met het projectbureau. Niet alleen over dit project, maar ook wat andere projecten betreft.

Het laatste is het zogenaamde investeringsprogramma van het pmi Noord-Holland-Noord. Dat is destijds voortgekomen uit het vorige collegeprogramma en betaald uit een verhoging van de opcenten, een bedrag van 5,25 miljoen euro jaarlijks. Dat is een programma dat loopt tot en met 2009. Voor een deel is het uitgevoerd en een deel moet nog worden uitgevoerd. Het lijkt ons goed om als dit jaar is afgelopen en als het

investeringsprogramma afloopt, te kijken of met behoud van diezelfde opcenten die daarvoor zijn gereserveerd, nieuwe mogelijkheden zijn om te investeren in de bereikbaarheid van Noord-Holland-Noord als vervolg op de kosten die we tot nu toe daarvoor hebben gemaakt in het bestaande programma.

Wij gaan als fractie akkoord met het pmi.

De heer **BOS** (SP): Ik zou graag de heer Binnema vragen willen stellen. Is GroenLinks Noord-Holland akkoord met de tendens dat er bepaalde overheden zijn die ernaar streven om bij de zojuist door hem genoemde passage onder de Amstel (nabij Amstelhoek) twee keer twee rijstroken te maken? Er is besloten dat de om te leggen N201 door de Bovenkerkenpolder twee keer een rijstrook zou worden. Er verschijnen hoe langer hoe meer berichten in de media over verbreden en dergelijke, dus dat het daar twee keer twee rijstroken moeten zijn. Het nieuwe college van de provincie Utrecht vindt zelfs dat de weg op het grondgebied van de provincie Utrecht daar moeten worden verbreed. In dat kader wordt gepleit voor een Amstelpassage die geschikt is voor twee keer twee rijstroken. Ik wil graag van de heer Binnema weten of hij in het kader van dit pmi of anderszins, daarvoor een voorstel heeft of dat hij zegt dat zijn partij binnen dit college voor een aquaduct blijft, maximaal twee keer een rijstrook.

De heer **BINNEMA** (GroenLinks): Overheden kunnen van alles zeggen in de media. Ik heb niet de gewoonte om op basis van krantenberichten of anderszins aan te nemen in actie te moeten komen. Ik wacht dan een officieel verzoek af van een overheid.

Verder gaan wij ervan uit dat de N201 wordt uitgevoerd, zoals in de realisatieovereenkomst is vastgesteld. Ik heb op dit moment geen enkele aanwijzing dat het college daarvan wil afwijken.

De heer **BOS** (SP): Betitelt u het nieuwe collegeprogramma van CDA, VVD, ChristenUnie en SP in de provincie dan ook af als krantenbericht dat u zo gemakkelijk aan de kant kunt schuiven?

De heer **BINNEMA** (GroenLinks): Nee, maar u sprak over krantenberichten van de overheid. Daarvan zeg ik dat op het moment dat er bij ons een concreet verzoek ligt, hetzij via het college, hetzij direct, om aan bepaalde ontwikkelingen mee te werken, wij ons daarover zullen beraden. Zodra het gaat over een collegeprogramma heeft dat een andere status dan een krantenbericht, dat ben ik helemaal met u eens. Ik heb ook nog geen verzoek gezien als commissie van het college Utrecht aan het college van Noord-Holland om een en ander op die manier uit te voeren. Ik ga dus uit van de gemaakte afspraken. Verder ga ik niet over ontwikkelingen op Utrechts grondgebied.

De heer **BOS** (SP): Dat klopt. Alleen de aanloop naar de onderdoorgang van het aquaduct ligt wel degelijk op Noord-Hollands grondgebied. Waarom is het voor u zo moeilijk nu al te zeggen dat u tegen elke verbreding van die weg bent? De slogan van uw partij tijdens de verkiezingen was toch: 'Groen op één'? Dat is toch moeilijk te rijmen met het verdubbelen van wegen terwijl dat niet was afgesproken.

De heer **BINNEMA** (GroenLinks): Daarom zeg ik ook dat wij uitgaan van de gemaakte afspraken. Volgens mij kan ik daarover niet duidelijker zijn dan ik nu ben.

De heer **BOS** (SP): Dat betekent dat elke verbreding niet aan de orde is wat GroenLinks betreft.

De heer **BINNEMA** (GroenLinks): Nou, ik ga niet zeggen dat wij geen enkele verbreding willen in de provincie. Ik zeg dat wij uitgaan van de afspraken die zijn gemaakt. Daar staat volgens mij twee keer een in.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Ik wil even inhaken op de discussie die juist is gevoerd. Ook het college gaat uit van de afspraken die zijn gemaakt. Het is inderdaad waar dat het nieuwe college van Utrecht iets nieuws heeft opgenomen in het collegeprogramma, maar daarvoor is de financiering nog niet geregeld, laat staan de ruimtelijke ordeningsprocedures. Het is overigens wel interessant, we moeten er wel met elkaar over spreken, maar wij gaan nog steeds uit van de realisatieovereenkomst, zoals we die met elkaar hebben vastgesteld.

Mevrouw Klomp vroeg waar de meevaller van 2 miljoen euro naar toe gaat. Dat is gewoon een voordeel dat wegvalt binnen met pnu, dat gaat naar de algemene middelen.

U hebt gevraagd naar de besprekingen met betrekking tot de N9 en de informatie op de website van het ministerie daarover en naar de stand ten aanzien van de West Frisiaweg. Het heeft op de agenda gestaan, we hebben erover gesproken en de minister erkent het belang van deze weg en wil daaraan een bijdrage leveren. We hebben met elkaar afgesproken dat we binnen zeer korte tijd met elkaar gaan overleggen hoe gefaseerd die bijdrage zal plaatsvinden. Dus de uitwerking van die afspraken moet nog plaatsvinden. Het ziet er wel goed uit, dacht ik.

De spitsstrook A9 bij Heiloo is een beetje een ingewikkeld verhaal. Wij hoopten dat met de aanleg van de spitsstrook tegelijk die afslag naar Heiloo zou kunnen worden aangelegd. Hiertegen verzetten zich echter allerlei geheimzinnige regels. Als je dat gezamenlijk wilt doen, houdt het op. Dat willen we ook niet. Wat gaat er dan gebeuren? Het Rijk gaat spitsstroken aanleggen en daarna wordt de afslag naar Heiloo aangelegd. Die staat niet in het pmi. Dat kan, want die wordt niet betaald vanuit verkeer, maar vanuit gebiedsontwikkeling. Overigens denk ik niet dat wij die aanleggen, maar dat anderen dat doen.

U vraagt naar de stand van zaken op de N241. Dat is de weg die door Schermer loopt, daarop duidt u, neem ik aan. Daarover is druk gesproken en u vindt hierover veel artikelen in de krant. Het is een vrij gecompliceerde situatie. Je kunt een ideaalbeeld schetsen van die weg en dan heb je het over een rigoureuze ingreep. Ik ben zelf van mening dat we dat niet moeten doen, maar dat we wel naar de veiligheid moeten kijken, dat we afwegingen zullen maken over hoe we omgaan met het verkeer op de weg, met het fietsverkeer en met het landbouwbestemmingsverkeer. Dat komt allemaal nog in de commissie. We moeten dit namelijk wel uit elkaar halen, maar wordt waarschijnlijk niet rigoureuze uit elkaar gehaald. Dan moet je namelijk heel veel extra ruimte creëren en dat betekent een behoorlijke greep in het landschap en dat lijkt me niet verantwoord. Het is te merken dat de bevolking daar niet zoveel oren naar heeft. Hiervoor komt binnen afzienbare tijd een voorstel naar u toe, dan kunt u het beoordelen en moet het in de begroting worden opgenomen. Alles bij elkaar gaat het wel om een behoorlijk bedrag.

U wijst op een aantal infrastructurele projecten ten aanzien van openbaar vervoer en vraagt naar de prioriteitsstelling daarvan. Ik zou zeggen dat het college het buitengewoon op prijs zou stellen als u onze voorstellen overneemt om geld beschikbaar te stellen voor de hov-lijn in het Gooi en in Zuid-Kennemerland, eind Haarlem. De stand van zaken is dat we in het Gooi nu de laatste hand leggen aan de discussie over het tracé. We moeten op enkele punten nog wat bekijken, zoals in Huizen, waar het tracé dicht langs bebouwing loopt. We moeten kijken hoe we dat kunnen inpassen.

Het tweede belangrijke punt is Hilversum, waar en hoe de bus bij het station in Hilversum komt. Hierover bestaat in grote lijnen overeenstemming, maar dat vraagt een behoorlijke investering om de bus over het spoor te krijgen en aan te landen bij het busstation. Dat kost geld en die afweging moeten we maken. Als stuurgroep zijn we daar druk mee bezig en we zien daartoe mogelijkheden. Als dat allemaal achter de rug is, moeten we ook een oplossing vinden voor het tracé over de Sint Anna's Hoeve. Daar zijn twee of drie mogelijkheden en daarin moet nog een keuze worden gemaakt. Dat heeft te maken met het Goois Natuurreservaat, want of we gaan door een stukje bos van dit reservaat langs de weg of we gaan over Anna's

Hoeve en daar moeten we dan dure voorzieningen treffen. Dat moet je afwegen in het totale geld dat hiervoor beschikbaar is, maar ik verwacht dat we daaruit zullen komen. Als het tracé is vastgesteld, moeten we de kosten bij elkaar optellen. We zijn op dit moment in gesprek met de provincie Utrecht die ook geld heeft gekregen voor openbaar vervoer en dit is mede een oplossing voor de Utrechtse problemen om een bijdrage te leveren aan het totaal. Op die manier moet de 160 miljoen euro waarvan we nu uitgaan, worden vol gemaakt. De provincie Noord-Holland zou dan de helft betalen, de andere helft moet komen van het Rijk. Het Rijk heeft overigens – dat kan ik u wel meedelen – een bijdrage toegezegd van 12,5 miljoen euro. Die is binnen. De gemeenten/regio's zullen daaraan moeten bijdragen, alsmede de provincie Utrecht en zo moeten we tot het totale bedrag komen. Het kan zijn dat dit niet helemaal lukt en dan zullen we moeten kijken of we hier en daar versobering kunnen aanbrengen.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): U bent er ongetwijfeld van op de hoogte dat Almere op dit moment nadenkt over de ontsluiting richting het oosten. De Stichtse Brug is daar bijvoorbeeld een mogelijkheid voor. Gaat u ook met Flevoland praten over bijdragen aan dit project?

Gedeputeerde **MOOIJ**: Ja. Alleen daar zijn geen financiële middelen voorhanden om hieraan een substantiële bijdrage te leveren. Dus dat is weinig kansrijk en dat ligt in Utrecht totaal anders.

Dan wat betreft de hov-lijn IJmuiden. Daarvoor geldt hetzelfde. U weet dat de raad een besluit heeft genomen over het tracé. We zijn nu in het stadium dat de stuurgroep met twee wethouders van Velsen bezig is dit nauwkeurig nader in te vullen. Ook daar moeten keuzes worden gemaakt. Ik heb tegen de wethouders van Velsen gezegd dat je met dit soort dingen niet van tevoren alles direct moet dichttimmeren. Er kan discussie plaatsvinden, weliswaar niet meer over de algemene lijn van het tracé (dat staat vast), maar natuurlijk wel over waar het nu precies moet lopen en hoe we problemen gaan oplossen. Ik zal binnenkort met ProRail praten over het gebruik van de spoorlijn, want die moet dan worden opgeheven, althans voor een deel waar de baan moet worden aangelegd. Een belangrijk punt hierbij is natuurlijk de aansluiting op het Delfplein in Haarlem naar het station in Haarlem. Daar zullen we met de gemeente Haarlem verder over praten en horen welke verbetermaatregelen zij mogelijk achten op de Rijksstraatweg. Die twee staan voor mij op dit moment bovenaan.

Een project van grotere omvang is de tunnel onder Haarlem. Ja, zo zijn we begonnen. Die is langzamerhand uitgebreid tot een discussie over of je vanuit Schalkwijk helemaal om de stad door naar het station kunt. Dat kan, maar kost veel geld. Ik heb me vervolgens afgevraagd of als dat niet zou kunnen, en je daarvoor onvoldoende financiële dragers vindt, wat je dan kunt gaan doen. Welke problemen wil je dan als eerste oplossen en hoe verhoudt zich dat tot de hele regio? Daarover hebben wij verder nagedacht en ik kom daar binnenkort mee naar buiten. Op die manier proberen wij, behalve het geld dat we zelf ter beschikking hebben gesteld (dat is vaak een lange weg en vergt veel praten en voorbereiding), vanuit de andere kant eveneens geld binnen te krijgen. U duidde daarop en daar hebt u gelijk in. We komen er niet mee als we alleen uitgaan van ons eigen geld. Je zult naar andere kostendragers moeten kijken, met name naar het Rijk. Mijn stelling is dat deze verbinding, als u die wat groter in ogenschouw neemt dan alleen het stuk in Haarlem, belangrijk onderdeel is van het regionale openbaar vervoer in de noordvleugel. Ik doel dan op het gebied van Schiphol, Amsterdam, Haarlem en IJmuiden. Daarvoor is dit een heel belangrijk schakel en het Rijk moet dat ook gaan inzien. Het Rijk maakt tekeningen over de Randstad en wijst op punten waar de verbinding moet komen. Dit is de meest noordelijke en zeer kansrijke verbinding, want er zitten zeer succesvolle elementen in. Op die manier probeer ik op termijn bij het Rijk geld los te krijgen. Daarvoor zou het kunnen zijn deels gedwongen door de realiteit van de enorme hoge kosten, deels omdat je meer het accent moet leggen op het regionale karakter ervan, dat je zoals het begonnen is (breder), maar ook op sommige punten simpeler moet worden

om het haalbaar te maken. Die hele discussie krijgt u nog en die zie ik met genoeg tegemoet. Het is namelijk een buitengewoon interessant onderwerp en het gaat echt om de toekomst op het gebied van openbaar vervoer van dit gebied. Wij zijn daar als provincie duidelijk de trekker van. Het verband met Amsterdam waar binnen de stad steeds meer aandacht en interesse is voor die gedachten die wij daarover hebben (dus ook die verknoping waarover u het vaak hebt), zie je hier echt groeien en gestalte krijgen. Dat zal naar het Rijk toe een belangrijk argument zijn. Binnenkort mag u dat verwachten, ik denk begin volgend jaar.

Dan over de motie van de vertramming van die takken. Vertramming is een buitengewoon actueel onderwerp en tegelijkertijd weet bijna iedereen dat het buitengewoon kostbaar is. Als ik het heb over verantwoord inzetten van geld, vind ik dat je eerst moet kijken naar waar je vooral moet investeren om de infrastructuur te verbeteren. Als dat vertrammen een succes is, moet je dat gewoon doen. Er zijn honderden en honderden miljoenen mee gemoeid en ik moet u heel eerlijk zeggen – dat heb ik al eerder gedaan – dat dit niet zo makkelijk is te vinden. Die omslagpunten zijn er niet direct. Het geschikt maken van die lijnen is soms redelijk simpel, dan kun je het doen. Soms is dat niet zo en moet je grote investeringen doen. Als er tunnels in zitten en dat is hier het geval, zullen we heel veel geld moeten uittrekken om die ervoor geschikt te maken. Het is de vraag of dat nu verantwoord is. Dat zul je misschien later moeten doen.

De heer **PUTTERS** (SP): Ik denk dat dit toch een soort kapitaalvernietiging is. Er is toch al een heel groot traject geschikt gemaakt voor vertramming.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Ja, dit ging over de zijtakken. De hoofdlijn is inderdaad op veel plaatsen geschikt voor vertramming. Ik heb op uw verzoek al eens uitgerekend wat dat ongeveer gaat kosten en in 2005 is daarover een rapport gekomen. Toen werd het al geschat op 600 miljoen euro.

U vroeg ook naar een busbaan voor de N207. We hebben in de stuurgroep overlegd over de weg voor zowel openbaar vervoer tussen Noord- en Zuid-Holland. Openbaar vervoer zit er nu in. Ik was een paar maanden geleden nogal ontstemd dat in de studie tot dan toe daarvoor nauwelijks aandacht was. Dat is nu hersteld. Daar ziet u inderdaad dat er mogelijkheden zijn en een potentiële vervoersmogelijkheid om de zuidtangente van Nieuw-Vennep door te trekken naar Sassenheim en wat mij betreft naar Leiden. We zijn daarover nog niet uitgesproken. Zuid-Holland denkt vooral aan Sassenheim, omdat die lijn dan aansluit op het spoor. Dat spoor zou dan overal moeten stoppen. Ik vind dat op het eerste gezicht niet zo'n logische gedachte. Er zit wel het een en ander in, maar ik heb liever de doortrek naar Leiden. Goed, daar moeten we nog over praten en kunnen we wat mij betreft gelijk aan de gang om langs de N207 de aanzet voor de busbaan te geven. Ik zal er zeker naar kijken.

Vervolgens vraagt u naar de stand van zaken van de N201, de zogenaamde boerenlandvariant. Dat wordt nu uitgewerkt. Tussen de gemeente Haarlemmermeer en de provincie vindt overleg plaats over wat een boerenlandvariant zou betekenen. Wij hebben onze condities geformuleerd. Volgens die condities moeten schetsen en berekeningen worden gemaakt. We zullen verder naar de kostenkant kijken. Als dat klaar is – ik neem aan over een paar maanden – komt het uw richting uit, zodat u het kunt beoordelen. Het is een afwijking van de scope van het N201-project en die moet ik u altijd voorleggen en zal ik in dit geval zeker doen, omdat het vergaande consequenties heeft. Een voorwaarde is nog steeds dat wij financiële overeenstemming krijgen. Ik waarschuw iedereen steeds maar om zichzelf niet rijk te rekenen. Verder moet het Rijk hiermee kunnen instemmen.

De heer Putters heeft een hele lijst met onderwerpen genoemd waar hij voor of tegen is. Waarschijnlijk om mij uit te lokken. Ik kan zeggen dat ik eenzelfde lijst kan opnoemen en dan omgekeerd, maar ik zal dat niet doen. U hebt namelijk dingen genoemd waar ik het wel mee eens ben. Dat weet u

waarschijnlijk ook wel. Soms zijn er echter details waarover je net kunt verschillen en waardoor het lijkt alsof we voor verschillende dingen strijden.

De heer Binnema vroeg naar de Amstelpassage. Ik heb daar al even iets over gezegd. De provincie Utrecht heeft een nieuw akkoord en ik ben niet van plan onze scoop te wijzigen. Dat is volgens mij niet nodig. Als het nodig zou zijn, betekent dat ten eerste dat Utrecht voldoende geld moet hebben om op zijn grondgebied maatregelen te nemen om de N201 te verbreden. Dat zal nog flink wat voeten in de aarde hebben, ook wat betreft milieu en landschap. Ten tweede, als dat aan de orde is en je inderdaad een bredere tunnel moet aanleggen, kun je daar een buis naast schuiven. Dat kost natuurlijk wel weer wat, maar dat moet je dan maar doen. Dat kan fysiek ook. Als we het nu zouden doen, zouden we meer geld moeten verteren en zou het oponthoud groter worden. Dat wil ik allebei niet. Bovendien is het onduidelijk wanneer Utrecht het geld heeft, laat staan de procedures gereed heeft.

Verder zijn vragen gesteld die ik in de commissie laat terugkomen, zoals over het netwerkmanagement.

Ik vind het interessant dat u het programma Noord-Holland-Noord openbaar vervoer wilt voortzetten. U weet dat ik me vooral richt op de grotere concentraties. Daar hebben we geïnventariseerd en in Noord-Holland-Noord zijn we een heel eind op dreef als het gaat om infrastructuur. Ik denk echt dat het accent zou moeten komen liggen op Noord-Holland Zuid. Ik stel voor dat als u daarover spreekt, ik dat element zeker zal inbrengen.

U hebt gevraagd of de strengere studie-eisen al aanwijsbare resultaten hebben opgeleverd. In ieder geval dat we nu af zijn van de wirwar van plannen. Dat is aanzienlijk teruggebracht. Voor de snelheid van de uitvoering kan ik het u nog niet zeggen, daarvoor is het nog te kort (nu een jaar geleden). Ik wil er wel op letten en wil er te zijner tijd op terugkomen. Een studiefase is overigens de mogelijkheid om gedachten die enige vorm hebben en opkomen, nader uit te werken. Daarmee moet je accepteren dat sommige dingen bij nader inzien niet kunnen doorgaan of langer duren. Daarvoor is het een studiefase.

De **VOORZITTER**: Is er behoefte aan een tweede termijn?

Mevrouw **KLOMP** (PvdA): Allereerst hartelijk dank voor de beantwoording. Ik heb nog een vraag open naar aanleiding van de kredietcrisis en in hoeverre nu al zicht is op wijzigingen in het komende pmi. Dat was mijn openingsvraag en daar bent u aan voorbijgegaan.

Verder de niet-uitgevoerde moties. Die zijn nu rechtstreeks naar de Staten gestuurd en ik was ervan overtuigd dat de systematiek was dat dergelijke moties dan met onderbouwing in de vakcommissies moesten worden besproken. Ik vraag me af in hoeverre dat dan nog gaat gebeuren voor de moties zoals ik die heb gemeld en zoals de heer Talsma die in zijn bijdrage bij de begroting heeft genoemd.

Gedeputeerde **MOOIJ**: De invloed van dé crisis op het pmi. Ik zal er niet lacherig over doen. Ik heb een tijd geleden gezegd dat we een aantal meevallers hebben gehad bij de aanbesteding, met name van wegen en dat de teneur van de laatste maanden was dat het omgekeerde zou gebeuren. De prijzen gingen in ieder geval omhoog. Grondstofprijzen ook. We zijn zwaar getroffen door de stijging van de staalprijzen. U hebt een week geleden in de kranten kunnen lezen dat Corus zich zorgen maakt over de productie en constateert dat de prijzen sterk naar beneden gaan. Een gevolg zou kunnen zijn dat ons aanbestedingsbeleid baat heeft bij – laat ik het even niet de crisis noemen – de huidige tijdsomstandigheden. Wij hebben er baat bij als de prijzen van grondstoffen dalen. Dat wil zeggen dat we dan weer op een niveau terugkomen dat we een half jaar geleden hadden. Dat klinkt een beetje cynisch, maar dat zou niet slecht zijn voor onze investeringen. Verder hebben we ons programma met daarbij de financiering. We hebben cofinanciering nodig, maar bij het Rijk merk ik niet, zeker niet bij wegen, dat dit soort investeringen op de tocht staan. Het zijn investeringen voor de

toekomst. Als je Keniaanse politiek wilt voeren, moet je dit soort dingen doen en daar trek ik me een beetje aan op. We hebben net de stuurgroep West Frisiaweg achter de rug en daar staat iedereen nog steeds achter de financiering, de Kamer van Koophandel, het bedrijfsleven en gemeenten. Natuurlijk is er soms wel enige vrees als het is gekoppeld aan het uitgeven van bedrijventerreinen. Noch in de regio zuid, noch bij de West Frisiaweg heb ik eigenlijk een gemeente gehoord die het helemaal niet meer ziet zitten, nee.

De heer **PUTTERS** (SP): Ik ben heel blij dat we meevallers hebben bij de aanbesteding van wegen, zoals bij de N242. Dan komt er een verzoek van een aantal gemeenten over tunnelbewaking met camera's en dan vraag ik me af of die meevallers van toen niet kunnen worden gebruikt voor het bekostigen van die camerabewaking in die tunnel. We hebben dat in de commissie al voorgesteld. U ging net weer ontwijken op een vraag van het CDA. Ik vind dat toch niet netjes. Ik bedoel, u kunt toch zeggen dat daar eventueel geld voor is en daarmee de drie gemeenten tegemoetkomen in verband met die camerabewaking die echt nodig is.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Wat niet netjes zou zijn, is als ik zou doen wat u nu voorstelt. Dat zou in strijd zijn met het beleid dat u zelf hebt geformuleerd. Geld dat voor een bepaald doel door u is bestemd, kan door het college van GS niet voor een ander doel worden besteed. Dat moet eerst terug naar de algemene middelen en dan stelt u de bestemming vast. Ik zou niet netjes handelen als ik zou doen wat u zegt.

De heer **PUTTERS** (SP): De vraag is al gesteld in de commissie en toen zou u de mogelijkheden overwegen. Zo is dat gesteld. Er was nog een inspreker, wethouder Schermer. We hebben het toen besproken en u zou erop terugkomen. Ik heb er daarna nooit meer wat van gelezen.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Nee. Dat kan ik nauwelijks hebben gezegd, want het is uw eigen financiële systematiek die ik dan zou omzeilen. Dat wil ik niet. U bent het die als Staten – dat staat in de motie die u zelf hebt aangenomen – met voorstellen moet komen. U gaat over het budget en de besteding daarvan.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Klomp heeft nog een vraag gesteld over de niet-uitgevoerde moties.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Ja, volgens mij had de heer Talsma het over een motie over het mbo.

Mevrouw **KLOMP** (PvdA): Ja en over de motie van de zuidtangent die in de eerste termijn is uitgesproken. U bent daar schriftelijk mee naar de Staten gegaan en ik vroeg me af of we dat nog terugkrijgen in de commissie.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Als u dat wilt, moet het op de agenda, maar daarover ga ik niet. Dat is aan u. Dan wil ik er graag met u over praten.

De mbo-motie is in feite uitgevoerd, maar dat wist u al, doordat de rijksregering 30 miljoen euro ter beschikking heeft gesteld om het probleem op te lossen. Er wordt nu met het IPO gesproken over de verdeling daarvan. Wij vragen ons af of het voldoende is. Daarmee zou het probleem zijn opgelost en hoeven we niets te betalen, omdat het Rijk 30 miljoen euro ter beschikking heeft gesteld.

Mevrouw **KLOMP** (PvdA): Bij de motie die in de Tweede Kamer is aangenomen, is juist gezegd dat hierbij een rol van de provincies wordt verlangd. Dat ze in samenwerking met provincies die ov-abonnementen willen bekostigen. Er ligt dus nog steeds een taak voor onze provincie.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Ja en daarom is het bij het IPO terechtgekomen en de provincies zijn, zoals u weet, soms wat kritisch op de rijksregering. Dat is

nodig, want dit is wel gemakkelijk gezegd. Het IPO zal namens ons echter een aantal argumenten naar voren brengen en aangeven dat het Rijk het niet zomaar op ons kan afschuiven. Er wordt over onderhandeld en ik zal u daarvan op de hoogte houden. Dat heeft rechtstreeks te maken met de motie die u hebt aangenomen. Ik weet niet precies waar het IPO mee komt.

De heer **BOS** (SP): Ik wil toch nog een vraag stellen aan de gedeputeerde. Hij gaf net namelijk aan dat het niet netjes zou zijn als camera's in die tunnel zouden worden gefinancierd met het geld van die weg. Ik kan me vergissen – maar ik dacht het niet – dat in het kader van de begroting het college vrij is met middelen te schuiven, mits het maar in hetzelfde programma blijft. Nu is het zo dat kunstwerken, bruggen, viaducten en dergelijke infrastructurele voorzieningen, binnen een programma vallen. Ik wil vragen of de precieze inrichting van die kunstwerken en de eventuele voorzieningen daarin, bijvoorbeeld dynamische reisinformatie over het afsluiten van rijstroken, maximumsnelheden en camerasystemen ten behoeve van de veiligheid, of die in een ander hoofdstuk van de begroting vallen dan de kunstwerken als zodanig. Als dat namelijk zo is, wil ik weten in welk hoofdstuk, want dan heeft de gedeputeerde gelijk. Als dat niet zo is, kunt u die camera's wel uit het budget van die tunnel halen.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Nee, dat is niet zo. Het zit niet in dezelfde begrotingspost. Daarvoor moet u andere begrotingsposten creëren. Bovendien stelt u een bedrag beschikbaar voor de bouw van een tunnel. Camera's zijn een heel ander hoofdstuk en moeten op een andere wijze financiering krijgen. Die horen niet standaard bij tunnels. Het is dus sowieso een andere begrotingspost en heen en weer schuiven, mag ik niet. Het zou trouwens niet juist zijn als ik dat zou doen.

De heer **BOS** (SP): Het gaat niet om een verschillende begrotingspost. Het gaat om bedragen binnen een programma van een programmabegroting.

Gedeputeerde **MOOIJ**: U geeft mij nu heel veel macht als de meerderheid van de Staten u zou steunen.

De heer **BOS** (SP): Het valt me toch een beetje tegen van u dat u dat niet zou weten. Dit is al sinds 2002 het geval.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Dat ik niet zou weten dat u mij veel macht zou willen geven?

De heer **BOS** (SP): Nee, laten we het even bij die camera's houden. Dat u binnen het programma mag schuiven met middelen. Dat is overigens niet iets waarvan de SP voorstander is en was, niet hier en ook niet in de Tweede Kamer. Wij waren helemaal niet voor die wijze van provincie- en regeringsbestuur, maar het is een feit. U kunt dat dus doen. Als u daar geld over hebt, kunt u doen wat de heer Putters zei. Dat is het enige dat ik daarmee wil zeggen. Of het een ander begrotingsnummer heeft of dat het een andere begrotingspost is, doet niet ter zake, mits het maar in dat programma valt.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Nou, mijn interpretatie van de afspraken tussen de Staten en GS is een andere. Ik blijf zeggen dat u mij heel veel macht geeft en ik waarschuw u dat u dat niet moet doen.

De heer **BOS** (SP): Nog een vraag. Ik ga er niet op in of ik u veel macht zou willen geven. U neemt dat toch wel, denk ik. Als er camera's zouden komen, in welk programma hoort dat volgens u dan concreet thuis?

Gedeputeerde **MOOIJ**: Dat heeft een nummer dat ik niet uit mijn hoofd ken. Ik zal u schriftelijk informeren waar we die post in de begroting kunnen opnemen.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Toch nog even iets over camera's. Ik dacht dat de afspraak was dat de provincie heeft aangeboden om in dit specifieke geval wel camera's te plaatsen, maar niet het onderhoud enzovoorts te betalen en dat er bij de gemeente geen draagvlak is. Dat is wel bijzonder, want het zijn hun inwoners. Iets dat in de hele discussie geen rol heeft gespeeld, is hoe om te gaan met dat onderhoud. Ik dacht dat het duur werd, omdat je daar mensen nodig hebt die naar monitoren zaten te kijken. Dat lijkt mij buitengewoon duur. Wat nooit ter sprake is geweest – althans ik herinner me dat niet – is wat je veel in winkels ziet, namelijk dat je een camera hebt die 24 uur draait en waar niemand naar kijkt, behalve als er iets gebeurt. Het is natuurlijk altijd achteraf, dat weten we. Dat is ook zo met mensen die naar camera's zitten te kijken. Alleen, zo'n oplossing is naar alle waarschijnlijkheid vele malen goedkoper dan de oplossing waarbij je mensen hebt die naar camera's zitten te kijken. De vraag is of die oplossing ooit is genoemd en besproken en of is nagedacht hoeveel dat dan kost.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Nee, maar de kern van de discussie is dat de mensen daar vinden dat als er iets gebeurt, er onmiddellijk moet worden ingegrepen. Dat betekent dat je niet achteraf naar die bandjes moet kijken.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Zelfs al kijk je daarnaar, je bent nooit direct ter plekke. Je moet er altijd iemand naartoe sturen. Dat duurt minuten. Ik spreek dus over een soort tussenvorm.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Ik begrijp uit uw woorden dat u 24 uur daarna naar die bandjes gaat kijken.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Nee, natuurlijk niet. Er moet natuurlijk worden gerapporteerd. Iemand moet daar iets mee doen. Het is later natuurlijk makkelijker om de betreffende beelden beter te bekijken.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Als je camera's ophangt, moet je niet alleen de indruk wekken, maar moet het daadwerkelijk zo zijn dat als er iets gebeurt, er zo snel mogelijk iemand is van de politie of wat dan ook. Dus moet er een op een worden gekeken. Ik heb gekeken wat daarvan de kosten zijn en dat overzicht heb ik u gegeven. We hebben ook gekeken naar camera's die reageren en waarnaar je dus niet de hele tijd hoeft te kijken (real time). Die reageren als bewegingen worden gemaakt die afwijken van een normaal patroon, maar qua kosten maakt dat allemaal verdraaid weinig uit, heb ik me laten voorlichten. De kosten komen uit op 70.000 à 80.000 euro per jaar. Dat zijn de kosten van het bekijken van de camera's in die tunnel.

De **VOORZITTER**: Ik denk dat we kunnen overgaan tot stemming over de pmi. Wil iemand een hoofdelijke stemming, een stemverklaring dan wel een aantekening?

De heer **PUTTERS** (SP): De SP wil een stemverklaring afleggen, zoals wij hebben verwoord tijdens ons betoog over de punten 1 tot en met 6. Wij willen dat opnemen met onze stemverklaring en zijn dus voor de pmi.

De **VOORZITTER**: Wie is voor voordracht 78? Unaniem aangenomen.

We zouden nu kunnen overgaan tot de schorsing om argumenten van de moties en amendementen te bezien. Ik leg u het volgende voor. Er zijn nog twee moties ingediend, vreemd aan de orde van de dag. Beiden hebben gemeend dat zij GS oproepen. De een zegt de juridische strijd te staken en de ander zegt executie op de tegoeden van Landsbankski niet te starten. Dat komt de samenwerking met rijksoverheid. Naar mijn idee is het nuttig als u nog even een reactie daarop krijgt van GS. Dat kan dinsdag en dan kunt u zich daarna beraden. Is dat akkoord? Ja, oké.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Ja, een paar dingen die GS in de overwegingen hierbij betrekken. GS hebben, zoals u weet, een crisisteam

aangesteld. Dat team bestaat uit vier personen, de commissaris, de heer Bond, de heer Visser en ondergetekende. We hebben onderling afgesproken hoe wij omgaan met de pers. We hebben afgesproken dat als het gaat om de procesbegeleiding naar de overheden en toezicht op de gemeente, de heer Visser dan het woord voert. Als het gaat over juridische zaken en algemene zaken van de provincie, dan is de commissaris woordvoerder. Als het gaat over beslaglegging en bijbehorende financiën in de sfeer van hoe het verder moet, ben ik dat. Dat is de reden dat u soms andere mensen ziet. Dat heeft dus te maken met de aard van de vraagstelling.

Sommige van u spraken over de 100 miljoen euro. Wij hebben iedere keer gezegd dat het in eerste instantie gaat over 78 miljoen euro. Waarom? Nog even heel duidelijk over Bankhaus Lehmann en de zogenaamde entschuldigingseinrichting de Duitse banken, zoals dat zo mooi heet. Die bereiden de actie voor om alle claims in verband met Bankhaus Lehmann op dat fonds te verzamelen. Zo zit dat in elkaar. Dat is eigenlijk hetzelfde als wat de Nederlandsche Bank heeft gedaan door alle claims te verzamelen. Zij doen dat eveneens en liggen daarmee op streek, zoals dat heet. Ze hebben alleen een wijziging in de procedure aangebracht. Wij vinden nog steeds dat de Duitse staat zeer wel in staat moet zijn haar woorden na te kunnen komen (financieel).

GS proberen, mede onder goedkeuring van de Staten, geld van de belastingbetalers terug te halen bij de nog steeds niet gefailleerde bank. Wij treden daarbij op namens de zeventien overheidsorganen: dertien gemeenten, twee gemeenschappelijke regelingen, een provincie en een waterschap.

Verder nemen GS afstand van het opgeroepen beeld dat wij niet willen samenwerken. Dat willen we nu juist wel. GS hebben herhaaldelijk aangegeven te willen samenwerken met het Rijk of met de Staat der Nederlanden, gelijk als omringende landen en tevens te willen optreden voor en namens deze overheden. Bij die samenwerking moet men dan wel rekening houden met onze al opgebouwde juridische positie met Landsbankski.

Verder hebben wij het Rijk nu juist aangeboden een stapje opzij te doen, let wel: opzij te doen. De juridische actie is te staken, mits het Rijk bereid is tot risicodeling. Dat was ons eerste voorstel aan het Rijk. Of tot arbitrage achteraf over de vraag of daardoor schade voor de overheden ontstaat en zo ja, hoe hoog dat is.

De beslissing om juridisch door te gaan, wordt mogelijk 11 november door GS bevestigd en is nu dus nog helemaal niet genomen. Ook daarvan geldt dat veel dingen worden gezegd, maar formele beslissingen zijn nog niet genomen. Afzien van juridische stappen tegen het KB zou dat betekenen dat zij onze juridische positie van dit moment lijken op te geven. Dat is iets dat we in die afweging moeten meenemen.

Kortom, wij vinden beide moties op dit moment niet opportuun en raden u die af.

De heer **WELLINK** (SP): Ik wilde eigenlijk de gedeputeerde meegeven, dat ik net het persbericht heb ontvangen dat de landelijke CDA zich volledig schaart achter het standpunt van minister Bos. De strijd wordt dus nog harder.

Verder wil ik erop wijzen dat de afgelopen tijd telkens in de krant staat dat de provincie dit of dat vindt. Het is eigenlijk dus het crisisteam dat iets vindt. Ik vind dat men altijd in het achterhoofd moet houden dat de zaak soms wat genuanceerder ligt dan soms naar buiten wordt gepresenteerd.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Ja, GS blijven in hun beantwoording exact binnen de lijn die we met u hebben afgesproken. Doen we dat niet, dan zullen we tussentijds bij u terugrapporteren. Ik zie het probleem dat u schetst niet.

Wat in dit dossier wel regelmatig gebeurt, is dat er staat 'de provincie', terwijl men zelfs niet eens de moeite heeft genomen ons te bellen. Laat staan ons wat dan ook te vragen. Ik weet niet wat u allemaal

leest en het persbericht dat u aanhaalde, is al heel oud. Vanochtend stond dat al in de krant.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Ik weet zeker dat ik hier zit, maar ik zal er niet verder over uitweiden. Ik heb het persbericht zojuist ontvangen. Er staan toch weer dingen in waarvan ik denk dat ze het ook niet netjes willen vertellen, bijvoorbeeld over wat de heer De Jager zegt. Dan vraag ik me toch af of u nu als rijksoverheid bezig bent, of hebt u van al die spaarders de handtekening dat u namens hen optreedt? Dat heeft niemand, althans niet in Den Haag en ook de top daar niet. Mijn fractie zal zich nog beraden, maar ik heb inmiddels al wel begrepen dat u het te oppoortuun vindt om deze twee moties aan de orde te stellen. Dat is het eigenlijk heel erg makkelijk. Zo gaan we daar echter niet mee om, u krijgt straks van ons nog antwoord.

Mevrouw **GELDHOF** (D66): Is het mogelijk een toelichting te krijgen over wat nu precies de argumenten zijn van het koninklijk besluit om de executie van de beslaglegging op de bezittingen van Landsbankski te vernietigen? Op basis van welke gronden doen ze dat nu?

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Het zijn er twee. We kunnen u dat ter beschikking stellen. De eerste is dat het wellicht ten koste zou kunnen gaan van de kleine spaarders. Het tweede is dat het wellicht ten koste zou kunnen gaan van de diplomatieke matrekkings van Nederland met derden. Op het eerste argument hebben wij aangegeven dat dit niet het geval kan zijn, omdat GS juist niet willen voordringen. GS staan op dit moment vooraan, vanwege de ingediende claim. De kleine spaarder is al gegarandeerd door het Rijk. Een reden waarom we kunnen voordringen op die kleine spaarder is ons in ieder geval onduidelijk. Met betrekking tot de nationale betrekkingen hebben wij opheldering gevraagd, maar dat weten we gewoonweg niet.

De heer **WELLINK** (SP): Zou het misschien niet zo kunnen zijn dat voor het Rijk, gezien het grote belang, een garantiestelling heeft plaatsgevonden? Het gaat om geld dat op een of andere manier toch moet worden teruggegeven. U doet net alsof het geen geld is. Het feit dat er een garantieverklaring is aan spaarders die hun geld krijgen, komt ergens vandaan. Het kan best zijn dat het feit dat dit moet worden gewogen, deel uitmaakt van het totale afwegingspakket.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Nee. Als er wordt gesuggereerd dat het ten koste zou gaan van de kleine spaarders, kan dat alleen maar betekenen dat wordt gesuggereerd dat die kleine spaarders dat geld niet zouden kunnen krijgen. Dat is niet aan de orde. Ik neem aan dat als de minister van Financiën namens de Staat der Nederlanden aangeeft dat de gelden van de kleine spaarders gegarandeerd zijn, hij dat nakomt. Zo ken ik hem en ik twijfel daar geen meter aan. Die mensen krijgen gewoon dat geld. Ik zie niet in dat zij een andere positie hebben dan wij versus de staat IJsland. De Nederlandse regering probeert namelijk het geldbedrag dat zij hebben gegarandeerd terug te halen bij de staat IJsland. Wij trachten ook geld dat wij gegarandeerd hebben gekregen, terug te halen bij de staat IJsland. In andere landen pakt men dat dan samen, waarom dat bij ons niet zo is, weten wij niet. We hebben echt een meer dan riant aanbod gedaan op dat terrein. Wij willen dat nu juist niet. Sterker nog, de regeling zoals voorgesteld vanuit de provincie hield zelfs rekening met de spaarders die nu niet in die garantieregeling zaten, ook te betrekken in de desbetreffende regeling. Dus we hebben er nu juist alles aan gedaan om zo zakelijk en aardig mogelijk onze positie (zoals die daar lag) kracht bij te zetten en we zijn niet verder gegaan dan dat. We hebben bovendien gezegd niet te weten of het zo is dat u nog een ander/hoger belang heeft. Dat zou best kunnen. Dat hoeven we eigenlijk niet eens te weten, want daarvoor bent u regering en zijn wij slechts provincie. Maar wij komen wel op voor die belastingcenten van de mensen. Wij zien niet in waarom we dat zouden moeten laten vallen.

De **VOORZITTER**: Nog even een aanvulling over de juridische positie. De heer Hooijmaijers zei dat wanneer wij geen stappen nemen tegen het koninklijk besluit, dat betekent dat we de juridische positie op dit moment opgeven. Dat betekent dat als we niet opkomen tegen het koninklijk besluit, we op geen enkel moment schade kunnen claimen. Want dan aanvaarden wij het koninklijk besluit. Dan zullen we, als we ooit nog schadevergoeding vragen, door de rechter zeer waarschijnlijk worden afgewezen. Waarom? Omdat we niet zijn opgekomen tegen het koninklijk besluit. Dat is door ons in stand gelaten. Dat is de zin om het te doen, maar het besluit daarover nemen we 11 november.

SCHORSING EN DINER

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. We gaan nu stemmen over de amendementen, moties en daarna over de Statenvoordracht die bij die moties en amendementen hoort.

STEMMING

Agendapunt 5 - Statenvoordracht instellen onderzoekscommissie

Hierop zijn twee amendementen ingediend. Amendement 5.2 gaat hierin het verste. Wil iemand een stemverklaring afleggen of een aantekening?

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Dit amendement is door het CDA ingediend. We hebben – en dat wil wel eens goed werken – in de wandelgangen nadrukkelijk met elkaar gesproken. Ik denk dat het goed is ons te realiseren dat we nog maar vijf weken hebben voor het kerstreces. We moeten toch nog eens wat nadrukkelijker kijken naar het tweede bolletje, onderdeel b. Ik blijf van mening dat wij in eerste instantie gewoon nu in dit amendement nadrukkelijk hebben verwoord wat ook in de motie is verwoord die wij tien dagen geleden hebben aangenomen. Daar durf ik een verklaring over af te leggen. Als het gaat over GS die moties of amendementen uitvoeren, lopen we te hoop als de termijn daarvan met een week of meer overschrijden. Nu gaan we zelf even heel snel glijden met betrekking tot deze motie die we hebben aangenomen. Ik doe dat nu dus toch, omdat ik wel merk dat iedereen zich zou kunnen vinden in 1 april. Verder heb ik begrepen dat bij onderdeel a wel wordt geaccepteerd om vanaf 1 april 2007 het onderzoek te laten uitvoeren. Ik laat het amendement overeind, alleen onder a.

De heer **De VRIES** (SP): Dank voor de toelichting van het CDA. Als punt b vervalt, lijkt me dat 5.1 verder strekt dan 5.2 punt a. Ik zou willen voorstellen eerst 5.1 in stemming te brengen en vervolgens 5.2.

De **VOORZITTER**: Dat is correct. Vanuit het college wordt het volgende opgemerkt. Wij kunnen heel goed uit de voeten met amendement 5.2.a. Het zou kunnen zijn dat u in uw onderzoek op punten stuit, waarover een beslissing is genomen in deze periode (vanaf april 2007), maar waarvan de oorsprong ligt voor die datum. Wellicht kunnen we op die manier de twee moties verenigen. Ik zeg het maar, want wij weten bijna zeker dat dit het geval zal zijn. De beslissing op zichzelf is dan genomen in deze bestuursperiode, maar de oorsprong van die beslissing ligt dan al in de vorige bestuursperiode.

De heer **DE VRIES** (SP): In die zin hebben wij ernstig nagedacht en zelfs amper overwogen. De bedoeling is uiteraard dat wij met het schrappen van 2008 niet terug gaan kijken tot 1848, het ontstaan van de systematiek van de Provinciale Staten. Onze intentie is dan te praten over deze en de voorgaande Statenperiode. Dat is dan wat men met het schrappen van die zin onder dit amendement mag verstaan.

De **VOORZITTER**: Goed, ik breng eerst amendement 5.1 in stemming. U hebt gehoord hoe het college aankijkt tegen 5.2. Wil iemand een

stemverklaring afleggen of een aantekening maken bij amendement 5.1? Dat is niet het geval.

Amendement 5.1, ingediend door de SP

De fracties van CU/SPG, Partij voor de Dieren, Fractie Braam stemmen voor. De fracties van PvdA, GroenLinks, CDA en VVD stemmen tegen. Het amendement is verworpen.

Amendement 5.2, ingediend door het CDA (alleen a)

Dit gewijzigde amendement is unaniem aangenomen.

Statenvoordracht 95

Aanvulling: Mevrouw Geldhof zal voorzitter van de onderzoekscommissie zijn en de heer Meerhof zal vicevoorzitter zijn.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Er wordt nu niet gestemd over 1 april of 1 januari. Dan blijft 1 april staan. Ik wil wel aantekenen dat 1 april wel heel erg laat is. Ik stel voor het onderzoek zo snel mogelijk te doen. Dat zal ongetwijfeld de bedoeling zijn. Het zal in ieder geval veel beter zijn om dat bijvoorbeeld op 1 maart of nog eerder klaar te hebben.

De **VOORZITTER**: Dat had u bij de amendementen kunnen inbrengen, maar iedereen heeft het nu gehoord.

Wie is voor voordracht 95? Voordracht 95 is unaniem aangenomen.

Agendapunt 6 – Statenvoordracht tweede investeringsimpuls Noord-Holland

De **VOORZITTER**: Mag ik de gedeputeerde verzoeken het standpunt van het college mee te delen? Het gaat om amendementen 6.2, 6.4, moties 6.7, 6.8 en 6.11. Als u de teksten naleest, ziet u dat de door mij genoemde nummers betrekking hebben op TWIN-H. Daarna gaan we over de voordracht TWIN-H stemmen. De gedeputeerde heeft geen toelichting, die is al gegeven? Mooi, dan breng ik het in stemming.

Amendement 6.2

De fractie van de SP stemt voor. De andere fracties stemmen tegen. Het amendement is verworpen.

Amendement 6.4

De fracties van SP en Partij voor de Dieren stemmen voor. De andere fracties stemmen tegen. Het amendement is verworpen.

Motie 6.7

De heer **BINNEMA** (GroenLinks): Wij vinden de gedachte achter de motie goed, in zoverre dat het jammer zou zijn als je goede inhoudelijke projecten om reden van geld niet kunt laten doorgaan. We vinden echter wel dat je ergens een grens moet trekken en dat het ook om grotere projecten bij een investeringsimpuls als deze zou moeten gaan. Dan kun je heel lang discussiëren of de 3 miljoen euro de juiste ondergrens is. Die hanteren wij uit praktische overwegingen wel, dus wij zullen tegen de motie stemmen.

De **VOORZITTER**: Verder geen stemverklaringen.

De fracties van D66, SP, Partij voor de Dieren en Fractie Braam stemmen voor deze motie. De fracties van PvdA, GroenLinks, CDA, CU/SGP en VVD stemmen tegen. De motie is verworpen.

Motie 6.8

De heer **GERSTELING** (SP): Wij zullen tegen deze motie stemmen, vanwege een aantal redenen die in de besluiten staan. Bij besluit 1 gaat het om uitstel tot het jaar 2010 en dan komt het terug bij punt 3 om in 2010 te besluiten de voorgenomen opcentenverhoging alsnog te laten doorgaan. Wij vinden dat te stellig. Je zou je dat opnieuw moeten afvragen. De Nuondekking verrast ons niet en ik denk ook niet dat het verstandig is het

totale overschot van de najaarsnota in te zetten. Vier redenen om tegen te stemmen.

De **VOORZITTER**: Verder geen stemverklaringen. Wie is voor deze motie? De fractie van CU/SGP. Alle overige fracties stemmen tegen. Motie 6.8 is hierbij verworpen.

Motie 6.9 is aangehouden en motie 6.10 is ingetrokken.

Motie 6.11

De fracties van D66, SP, CU/SGP en fractie Braam stemmen voor. De fracties van de PvdA, GroenLinks, de VVD en de Partij voor de Dieren stemmen tegen. Motie 6.11 is verworpen.

Statenvoordracht 77 - tweede investeringsimpuls Noord-Holland

De **VOORZITTER**: U hebt bij de post nog een erratum gekregen, dat ging over punt 2 van het besluit. Het vijfde bolletje over algemene middelen wordt portefeuille. Ik zeg dit voor alle zekerheid. Wil iemand nog een stemverklaring of een aantekening?

De heer **YURKADUL** (D66): Wij zullen tegen het voorstel stemmen, omdat we weten dat de 300 miljoen euro al binnen is uit eerdere tranche. Dat mag van ons wel worden geïnvesteerd, dus met die kanttekening zijn we het eens.

De heer **GERSTELING** (SP): Zoals ook uit de bijdrage bij dit agendapunt bleek, zijn wij tegen het onderdeel van het verhogen van de opcenten en daarom besluiten wij een afweging te maken tegen deze voordracht te stemmen.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): We hebben gezegd dat we dat liever zouden voorkomen, die opcenten, omdat we het gevoel hebben dat we op een andere manier aan de gang zouden kunnen gaan. We hebben wel steeds gezegd dat we voor de projecten zijn. Dat betekent dat we consistent zijn en we zullen voorstemmen.

Mevrouw **BRAAM** (Fractie Braam): Hoewel ik de systematiek erg sympathiek vind, ben ik op dit moment niet voor het verhogen van de opcenten zoals eerder aangegeven. Ik zal dan ook tegen de voordracht stemmen.

De **VOORZITTER**: Tot zover. Wie is voor voordracht 77? De fracties van PvdA, GroenLinks, VVD, CU/SGP, CDA en Partij voor de Dieren stemmen voor. De fracties van D66, SP en Fractie Braam stemmen tegen. Voordracht 77 is aangenomen.

Dan kom ik bij een hele stapel met moties en amendementen die betrekking hebben op agendapunt 7. Ik moet even een aantal zaken noemen. De in uw bezit zijnde motie 6.1 wordt amendement 6.1.a. Dan voeren we overal dezelfde systematiek. Na 6.1.a wordt amendement 6.29 in stemming gebracht. Dat hangt samen met 6.3, maar 6.29 is de meest vergaande. Daarna gaan we verder met 6.5 enzovoorts. Amendement 6.9 en 6.33 worden samengevoegd, waarbij 6.9 de meest vergaande is. Het scheelt niet veel, maar toch. Na amendement 6.10 volgt een reeks amendementen van de coalitiepartijen. Als eerste daarvan zal ik amendement 6.31 in stemming brengen.

De heer **?**: Mag ik een punt van orde aanbrengen? Ondanks dat ik een universitaire studie met goed gevolg heb afgerond, kan ik dit dus niet meer volgen. Kunt u niet gewoon het lijstje dat u voor uw neus hebt, even laten kopiëren, zodat wij het kunnen volgen? Ik zou het in ieder geval op prijs stellen om in alle rust de dingen op de goede volgorde te kunnen leggen en op deze manier lukt dat niet.

De **VOORZITTER**: Ik heb geen lijstje, maar ik gun u alle rust. Eerst 6.1.a, dan 6.29, daarna 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.33. De laatste twee zijn elkaar uitsluitende, daarom komen ze achter elkaar. Dan komt 6.10 en dan 6.31. De reden daarvan is dat alle coalitieamendementen als dekking hebben het dekkingsvoorstel van de collegepartijen. Dat staat in alle amendementen, behalve in bijvoorbeeld 6.31. Daar staat als dekking de vrije ruimte in de begroting 2,9 miljoen euro en 0,5 efficiencykorting op de begroting (staat er niet in, maar dat voeg ik toe) voor een bedrag van 3,7 miljoen euro. Daarover zult u eerst een besluit moeten nemen, want dat is nog al wat, althans dat hoorde ik van de collegeleden. Als 6.31 is aangenomen, volgt de rest vanzelf. Als die niet wordt aangenomen, hebt u een probleem. Vandaar de reden van wijzigen.

De heer **GERSTELING** (SP): Ik ben blij met deze toelichting, want wij vroegen ons inderdaad al af wat het collegevoorstel nu eigenlijk was. Er is nog een aantal dingen die een iets andere omschrijving als dekking kennen, namelijk en/of het restant begroting 2009 en reserve btw-compensatie. Er zijn meerdere met die tekst ingeleverd. Clustert u die ook?

De **VOORZITTER**: Dat heb ik zojuist opgenomen als eerste te behandelen.

De heer **GERSTELING** (SP): Gaat 6.28 naar voren? Nee, toch?

De **VOORZITTER**: Nee, het dekkingsvoorstel van 6.28 zal meelopen met het besluit van 6.37.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): U hebt een amendement van het CDA helemaal naar voren geschoven. Het gaat om – uit mijn hoofd gezegd – 6.29 als derde in de rij. U zou dan eigenlijk die motie of dat amendement aan de orde moeten stellen. Dan heb ik gelijk gelegenheid om zelf als eerste te reageren.

De **VOORZITTER**: U dient eigenlijk een ordevoorstel in?

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): U hebt 6.29 als derde in de rij gekwalificeerd en dat is de eerste van de coalitiepartners.

De **VOORZITTER**: Daar speelt het probleem al. Daarom zeg ik dat u eigenlijk een ordevoorstel indient om 6.31 helemaal naar voren te halen, want dan kan 6.29 meefietsen.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Ja, zoiets. Het maakt mij uiteindelijk niet uit als het gaat om wat wordt gezegd met betrekking tot dekkingsvoorstellen. Ik meen – en daar heb ik wel een verhaal voor – dat hetgeen in 6.29 staat het CDA het meest hanteerbaar. Dit, vanwege het feit dat waar men roept dat die btw-compensatie er niet zou zijn, dat pas 17 november aan de orde is. Dat is nog niet besloten en dat betekent dat die 3 miljoen euro van de compensatie er nog steeds is. We hebben bij de behandeling van de najaarsnota nadrukkelijk gezegd dat er ongeveer 44 miljoen euro overblijft. Daarvan is 15 miljoen euro voor de rijksoverheid (je kunt het bijna niet uit je mond krijgen). Wij hebben indertijd in de commissie FEPO al heel nadrukkelijk gezegd dat wij vinden dat die 29 miljoen die dan nog overblijft, voorlopig moet worden geparkeerd in een saldireserve. Vandaar dat ons voorstel, zoals het voorligt, het meest hanteerbaar is. Ik wil daarover graag in discussie gaan met de gedeputeerde.

De **VOORZITTER**: Prima, dan laten we de volgorde zoals ik heb voorgesteld, staan. Dan komen nu de commentaren van de gedeputeerden. Let erop – het wordt wat moeilijk – dat de gedeputeerden de motie of het amendement nadrukkelijk noemen. Zij zullen in een reeks de hen reclamerende moties of amendementen behandelen. U zult flink moeten bladeren.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Om te beginnen de dekking van de coalitiepartijen en die helemaal afpellen. Wij hebben geen problemen met de dekkingvrije ruimte van 2,9 miljoen euro. Daarover kunt u beschikken.

Dan het restant van de reserve btw-compensatie. Ja. Op zich heeft de heer Bruins Slot gelijk in zijn analyse. Het was echter wel bedoeld om dat geld weer aan te wenden ten behoeve van de dekking die we nodig hebben voor de Belastingdienst. Dus u zult het hier gebruiken en dan hebben we volgende week het gat ten behoeve van de Belastingdienst. Nu is dat de meest ongeduldige club die ik ken, dus moeten we daar een oplossing voor vinden. Dat is wel een puntje daarbij.

Vervolgens de uitname uit de saldireserve van 488 of andere bedragen die zijn genoemd. Dat kan niet, om de doodeenvoudige reden dat de saldireserve nu is conform hetgeen in uw verordening staat, namelijk de 25%. U zou dan eerst de verordening ter discussie moeten stellen, die veranderen en dan het bedrag daarvan als het ware weer veranderen. Zo zit het in technisch opzicht.

Ten slotte de 0,5% efficiencykorting tot een maximum van een bedrag van 3,716. Daarbij is het volgende probleem, namelijk dat u nu 0,5% zegt, terwijl we dat op dit moment al doen. Waar stopt het dan en in hoeverre kun je de efficiencykorting dan ook daadwerkelijk waarmaken? Dat zijn de kanttekeningen ten aanzien van het dekkingsvoorstel zoals hier omschreven.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Allereerst over die 3 miljoen euro met betrekking tot de btw-compensatie is op dit moment nog geen besluit genomen. Dat houdt in dat, als u zegt te weinig te hebben aan saldireserve, dat u dat wel hebt. Dat is één. Dat kun je ook weer over een week in elkaar zetten of lijmen of hoe u dat ook wilt, dan hebt u straks wel 29 miljoen euro in de saldireserve om de 3 miljoen euro te laten compenseren, zoals u dat graag wilde. U maakt mij niet wijs, dat in de saldireserve van 150 miljoen euro geen 0,5 miljoen euro zou zitten die het element van 25% doorbreekt. In de verste verte niet, want op een dubbeltje nauwkeurig doet u dat niet. Ik probeer u daarmee geen andere zaken in de schoenen te schuiven, maar het is zo. Als u morgen maar wat binnenkrijgt, gaat het ook gelijk naar de saldireserve. Ik blijf dus van mening dat het voorstel van origine daar lag, want die 0,5 is naar mijn mening in de wandelgangen ontsproten. Ik blijf bij mijn mening dat dit een prima dekking is en ik vind dat de Staten dat moeten besluiten.

Gedeputeerde **HOOIJMAIJERS**: Zoals gezegd, wat u net hebt gedaan, is mijn woorden – met uitzondering van het laatste – herhalen. Dus we zijn het blijkbaar met elkaar eens. Maar, ik heb u ook aangegeven dat wij dat volgende week natuurlijk kunnen repareren. Weet dan wel dat daar waar wij met z'n allen hadden besproken het geld daarvoor aan te wenden, we dat gat volgende week moeten gaan dekken. Dat moet even duidelijk zijn. Voor het overige klopt het zoals u zei.

Ik ga verder met de moties die mij verder aangaan, althans in rechtstreekse zin als portefeuillehouder.

De motie A.6.11, taskforce Ruimte, vinden wij niet alleen sympathiek, maar is inderdaad een gat dat wij op dit moment hebben gezien. Wij raden u aan deze over te nemen.

Dan motie A.6.24, het werven van de PARK. Normaal gesproken kan dat niet voor twee jaar, maar u hebt slim geformuleerd door het als reserve voor dat ene jaar op te nemen. Daardoor kan het wel. De motie is dan ook niet alleen sympathiek, maar wij suggereren deze over te nemen.

Gedeputeerde **Visser**: Ik heb er twee, voor zover we hebben kunnen nagaan. Ik begin met amendement 6.17 van de VVD, het beste idee voor beleidsontwikkeling. Daarvoor is 100.000 euro beschikbaar. Dat willen we op zich positief bij u aanbevelen, met die kanttekening dat we ervan uitgaan dat in die 100.000 euro ook iets zit als het gaat om kosten om het verschijnsel bekend te maken en hoe het moet worden ingediend en zo. Ik wil u ook

vragen een beetje rekening te houden met een aantal prijsvragen die al lopen. Er is een klimaatprijsvraag en een landschapsprijsvraag en die zijn begin volgend jaar. Dit zou heel goed passen in het najaar 2009, niet eerder. Ik denk niet dat we drie prijsvragen tegelijk moeten uitzetten. Er is ook nog een droom-je-droomprijsvraag, dus er lopen er al drie. Als u daar even rekening mee kunt houden, willen we dit positief bij u aanbevelen.

Het tweede is het amendement van GroenLinks over het ecoduct Zandvoortselaan A.6.32 voor 250.000 euro. Dat bevelen we eveneens positief aan. Het is nog niet zo dat al het tekort dan is gedekt, ik zal nog verder moeten kijken waar dat uit moet komen. U moet dus niet denken dat de paal morgen de grond in kan.

Gedeputeerde **BOND**: Amendement 6.8 van de Partij voor de Dieren waarin 500.000 euro wordt gevraagd ten behoeve van dierenwelzijn. De doelstellingen in de portefeuille Landbouw voorzien daarin. De dekking uit de saldireserve voor die 500.000 euro is niet duidelijk, dus wij ontraden deze.

Amendement 6.21, ingediend door de VVD, geven wij een positief advies.

Amendement 6.27, ingediend door CDA en VVD over boerderijeducatie, ontraden wij. Dit, omdat wij geen invloed hebben op de lesprogramma's van de scholen die het betreft.

Gedeputeerde **HELLER**: A.6.22, betreft recreatieproject Zwinnen. Op zich hebben we geen enkel bezwaar tegen dit project, integendeel. Wij hebben wel de kanttekening dat hierbij voor ons als GS geen reden is dit project te prioriteren boven tientallen andere mogelijke projecten. Maar op zichzelf vanzelfsprekend geen bezwaar tegen dit project.

Dan 6.31 over landschap Noord-Holland. In het voorgestelde besluit noemt u wel een bedrag, maar geen jaartal. Wij gaan ervan uit dat u beoogt de genoemde 400.000 euro toe te voegen aan het in de begroting opgenomen subsidiebedrag 2009. Wij kunnen daarmee instemmen, maar wel met de nadrukkelijke kanttekening dat het een begrotingsbedrag betreft en niet de subsidie als zodanig. Betrokkenen zullen dus netjes aan de subsidievereisten moeten voldoen om daadwerkelijk subsidie beschikt en later vastgesteld te kunnen krijgen.

Verder met 6.34. Wij staan hier op zich positief tegenover. Ik denk even terug aan de discussie in de commissie WAMEN van vorige week. U noemt als mogelijke aanhaakpunten de taskforce Ruimte voor het aanjaagteam Wonen. Ik wil graag uw toestemming krijgen om te kijken of het CO₂-servicepunt een mogelijkheid zou kunnen zijn voor de duurzaam bouwen coördinator. Met andere woorden: wij komen graag hierop terug hoe we dit moeten inbedden en wat wij voor welke periode met het genoemde geldbedrag gaan doen. Daarbij noemt u namelijk geen termijn in de tijd.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Het college is voorstander van amendement 6.13 met dien verstande dat bij het besluit de eerste regel, het woord 'structureel' moet worden geschrapt, aangezien u geen structurele dekking aangeeft.

Dan amendement 6.23 over de Westfriese sluis. U hanteert in dit amendement een aantal bedragen, waarvan ik denk dat die aan de lage kant zijn. Ik denk bovendien dat het goed zou zijn om twee dingen nader te onderzoeken. Ten eerste waar precies de behoeftes, ook gericht op de toekomst, liggen op dit gebied (hoeveel scheepvaartbewegingen). Ten tweede of de sluis qua diepte (en dan moet u niet denken aan de modderbodem, maar aan de harde bodem) dat kan hebben. U zou mijns inziens hiervan via een motie het college kunnen verzoeken dit nader te onderzoeken en dan kom ik zo snel mogelijk met een voorstel of met de uitslag van het onderzoek naar u toe. Zoals u het nu doet, zou u het niet moeten doen.

Ten slotte amendement 6.35 dat gaat over het meenemen van fietsen in de zuidtangent. De vergelijking die u trekt, lijkt op het eerste gezicht logisch met oog op de tram. Een snelle blik leert meteen dat er een enorm verschil is in toegankelijkheid van de bussen in vergelijking

met metro en tram. Ik denk dat het onderzoek heel kort kan zijn. Ik vermoed dat het op dit moment niet mogelijk is fietsen in de bus mee te nemen. Ik betwijfel ten zeerste of zo'n onderzoek 30.000 euro zou moeten kosten, maar als de Staten het zo willen, kan het. Ik acht het in feite overbodig dit onderzoek te doen, maar als u er echt op staat, wil ik het vanzelfsprekend bekijken en kom ik erop terug.

Amendement 6.14 gaat over de spoorwegovergang. Dat is besproken met de gemeente Zaanstad die op zoek is naar verschillende subsidiegevers. Er ontbreekt nog een bedrag, dat weet ik. Ik denk dat de Staten zelf moeten beslissen of ze aan deze voorziening geld willen geven en dus niet aan andere voorzieningen op het gebied van spoor. Deze overweging moeten de Staten zelf nemen.

Gedeputeerde **BAGGERMAN**: Ik heb er heel veel, dus het gaat wel even duren! Ik begin met de amendementen.

Motie 6.1 is amendement 6.1.a geworden. Dat is het amendement van de SP over het gratis toegankelijk maken van musea voor kinderen tot 18 jaar of jongeren tot 21 jaar zelfs. Het ministerie heeft al besloten de musea tot 12 jaar gratis toegankelijk te maken. Daarnaast is vanuit het ministerie het cultuurkaartje gemaakt, dat jongeren de gelegenheid biedt gratis entree te krijgen tot musea. Dus in feite gebeurt dit al en is daarmee het amendement overbodig.

Amendement 6.29 van de coalitiepartijen en CU/SGP. Deze gaat verder dan het amendement dat door de SP is ingediend. Dit gaat over het zorgvragersbeleid. De reden daarvan is dat in het amendement van de collegepartijen en de CU/SGP de bezuiniging structureel wordt opgeheven, namelijk 170.000 euro per jaar. De SP gaat uit van eenmalig. Aangezien het gaat om een structurele bezuiniging ontraad ik het amendement, omdat er geen dekking voor is.

Ik ga verder met amendement 6.3 van de SP. Die gaat uit van het eenmalig opheffen van de korting op het zorgvragersbeleid en die kan ik dan wel ondersteunen.

Verder met amendement 6.5. Ik heb begrepen uit de voordracht van de heer Gersteling dat deze eigenlijk motie 6.2 zou vervangen. Ik zie hem knikken, dus het klopt. Motie 6.2 vervalt daarmee. Dit gaat over het alternatief voor de bibliobussen of bibliovoorzieningen. Hiermee belooft u in feite gemeenten die niet hard hun best hebben gedaan om een alternatief voor de bibliobus te creëren of deze in stand te houden. Ik ontraad dit amendement dan ook.

Vervolgens kom ik bij amendement 6.6. Een aantal musea heeft nog een probleem. Voor het Muztheater hebben de coalitiepartijen een amendement ingediend. Voor Caspar Rapak zouden we bij de bespreking van de Cultuurnota kunnen kijken. U stelt voor een bijdrage van 500.000 euro. Dit overstijgt zelfs het tekort dat er is, dus dat lijkt me wat ver gaan. Ik ontraad dit amendement.

Dan amendement 6.7. Deze gaat in feite samen met 6.10 van de CU/SGP. Ze komen op hetzelfde neer. De een gaat ook niet veel verder dan de ander. Ik ontraad ze beiden, omdat we binnen het beleidsprogramma Zorg en Welzijn met de daarbij geldende subsidieregelingen, de mogelijkheid hebben voor Wonen Plus, voor het doen van een subsidieaanvraag, mits ze met een goed voorstel komen. Ik ontraad deze amendementen.

Verder met amendement 6.33 van de coalitiepartijen, eveneens een gecombineerde, namelijk met 6.9 van de CU/SGP. Het laatstgenoemde amendement gaat verder dan die van de coalitiepartijen, maar komt in feite wel op hetzelfde neer, namelijk het oprichten van een noodfonds voor pleegouders. Ik zou u willen voorstellen om het amendement van de CU/SGP niet aan te nemen, omdat ik nu nog geen volledig uitsluitsel kan geven over hoe we die stichting precies gaan inrichten. Ik ontraad dus amendement 6.9. Om toch een budget beschikbaar te stellen, kan ik het amendement van de coalitiepartijen ondersteunen.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Ik kan me voorstellen dat het niet helemaal duidelijk is waar het naar toe gaat. Het is een nieuw project, dat is ongetwijfeld zo. Is het mogelijk, omdat wij hier volgende week maandag weer zitten, dat u in die korte periode nog kijkt of helderheid kan worden geschapen voor een concreet plan? De coalitiepartijen en ook de CU/SGP hebben het gevoel hier te praten over een urgent probleem dat we snel moeten aanzwengelen. De vraag is hoe je dat doet. Wat ons voor ogen staat, is het model Noord-Brabant. Het idee daarbij is dat je een goede aanzet geeft om kwalitatief echt iets tot stand te brengen. Ik vraag dus of u de Staten kunt laten weten hoe naar uw idee een grondige aanpak mogelijk is, zodat we daar volgende week naar kunnen kijken. In dat geval kunnen wij de motie van de coalitiepartijen mee ondersteunen en onze motie willen aanhouden tot volgende week.

Gedeputeerde **BAGGERMAN**: Ik kan dat proberen, maar een week is wel kort qua tijd. Ik zal in ieder geval nakijken wat het Brabantse model precies inhoudt en of wij het binnen een week voor elkaar kunnen krijgen het idee van die stichting verder uit te werken. Dan zit ik nog wel met het probleem dat het niet langs GS is geweest. Ik moet toch wel met GS kijken wat ik dan volgende week aan u kan voorleggen.

De **VOORZITTER**: Ik merk op dat het amendement niet kan worden aangehouden. We stellen de begroting vast.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Goed, dan kunnen wij de volgende keer in ieder geval met een motie komen.

Gedeputeerde **BAGGERMAN**: U moet het zelf weten, maar volgens mij kunt u het amendement nu beter intrekken. Als u dat niet doet, wordt hij toch afgestemd, vermoed ik en dat zou zonde zijn.

De **VOORZITTER**: Trekt u hem in?

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Dan kunnen we hem beter intrekken.

De **VOORZITTER**: Goed, in concludeer dat amendement 6.9 is ingetrokken.

Gedeputeerde **BAGGERMAN**: Amendement 6.33 kan ik dus ondersteunen.
Dan is amendement 6.12 aan de orde over capaciteitsuitbreiding aanjaagteam Wonen. Dat is een lastige, want ik zie hierbij wel veel mogelijkheden, maar er is een eenmalig budget van 250.000 euro. Dan is het erg lastig daarvoor capaciteitsuitbreiding te doen. Als u mij de ruimte biedt om hierop in de commissie terug te komen, bijvoorbeeld met de provinciale woonvisie en de plannen die we daarmee hebben en te kijken of we daarvoor het budget van 250.000 euro kunnen gebruiken, zou ik hem kunnen ondersteunen. Anders, als het gaat om capaciteitsuitbreiding, is het lastig, omdat het incidenteel geld is.

De heer **BUTTER** (VVD): Wij kunnen ons vinden in de uitleg van de gedeputeerde. Het gaat de VVD en de andere coalitiepartijen met name om de kwaliteit. Het gaat niet in principe over capaciteitsuitbreiding. Dat zou kunnen, maar de nadruk ligt op kwaliteit.

Gedeputeerde **BAGGERMAN**: Goed, dan kom ik hierop terug in de commissie. Ik kan het amendement van harte aanbevelen.

Vervolgens amendement 6.16 over het Hans van der Togtmuseum. Ik moet u eerlijk bekennen dat ik het museum niet ken. Hier komt toch wel een beetje het gevoel dat ik bij de andere amendementen ook heb, eerlijk gezegd. Ik bedoel het gevoel van willekeur. Ik wil u dit amendement dan ook sterk ontraden.

Dan amendement 6.16 over het omgangshuis. Ik ben daar onlangs geweest en zie de goede dingen die zij daar doen. Ik beveel dit amendement dan ook van harte aan. Ik ondersteun van harte om het budget

voor 2009 nog te verlengen met 100.000 euro. Ik zal in 2009 samen met hen gaan kijken wat mogelijk is. Het is namelijk wel een voorziening die samen met andere partijen dan de provincie zou moeten worden opgebracht, namelijk door gemeenten en zorgverzekeraars. In 2009 zullen we deze partijen daarom aanspreken op hun verantwoordelijkheid.

De heer **YURKADUL** (D66): Ik heb het niet goed begrepen.

Gedeputeerde **BAGGERMAN**: Veel enthousiaster dan dit kon ik het eigenlijk niet vertellen.

Dan amendement 6.19 over de Joods liberale gemeente. Al enige jaren geleden is uit de verordening gehaald dat wij dergelijke initiatieven op basis van religieuze grondslag ondersteunen. Dit is toch, hoe je het wendt of keert, een religieuze grondslag en daarom ontraden wij dit amendement.

Verder met amendement 6.20 over het Muztheater. Dit blijft een heel lastige. Uiteraard neemt u het besluit hierover, net als over alle andere moties en amendementen, maar ik wil u wel vertellen dat u hiermee het Muztheater meer subsidie verstrekt, dan de adviescommissie had geadviseerd. Zij zullen volgend jaar met dezelfde problemen te kampen hebben. Bereid u voor op de volgende lobby in het volgende jaar. Ik hoop dat ze daar de goede dingen mee kunnen doen, maar u neemt het besluit hierover.

Ik ga door naar amendement 6.25, het Henry Hudsonjaar. Wij doen daar al veel aan. We zijn op dit moment bezig om tegenprestaties te eisen van de organisatie die dit organiseert. Dit is eigenlijk alleen maar extra ondersteuning daarvan, dus ik beveel dit amendement van harte aan.

Vervolgens amendement 6.26, de bestrijding van overgewicht. Dat is inderdaad iets dat in het coalitierapport staat. Het is echter eveneens iets waaraan diverse partijen op dit moment, zoals Sportservice Noord-Holland, en anderen waarmee we subsidierelaties hebben, aandacht schenken. Het is een behoorlijk bedrag, 750.000 euro. Ik zou haar in principe willen ontraden, juist omdat het zo'n groot bedrag is en ik heus wel met allerlei plannen kan komen om het te besteden, maar ik heb geen zin dat u mij aan het eind van het jaar vastpint op het feit dat ik de budgetten niet heb kunnen uitgeven. U vraagt hiermee namelijk nogal wat van mij en de organisatie als het gaat om de besteding van al deze middelen.

Dan amendement 6.28, RTV Noord-Holland, cross mediaal. De slimme koppen onder ons die verstand hebben van financiën, hebben het voorstel gedaan dat ik u nu ga doen om in een keer het bedrag over te maken aan RTV Noord-Holland. Door renteopbrengst zou je het bedrag niet 1,93 miljoen euro, maar iets van 900.000 euro of 1 miljoen euro kunnen maken. Daarmee kun je de investeringsbijdrage naar beneden bijstellen en kun je in een keer dat bedrag naar RTV Noord-Holland, met de opdracht die daaraan is gekoppeld, verstrekken. De hoogte van het bedrag moet even worden uitgerekend. Ik zie dat ik het op 1 miljoen euro kan zetten.

Amendement 6.30, het haalbaarheidsonderzoek Oudhollandse kerken. Ik zou u hierbij willen adviseren om niet alleen het onderzoek te doen naar de negen kerken die onder de Stichting Oudhollandse kerken vallen, maar het breder te trekken. Het is een discussie die op dit moment breed in Noord-Holland wordt gevoerd, het geven van herbestemming aan kerken. Ik denk dat het wel goed is een breder onderzoek te doen naar mogelijke herbestemming van religieuze gebouwen. Ik zou u daarom willen vragen dit amendement uit te bouwen tot een breed haalbaarheidsonderzoek binnen de Noord-Hollandse kerken.

Ik ga verder met de moties en start met motie 6.4 van de SP. Het gaat om een onderzoek naar het voldoende gehoord voelen in de cliëntenraden. Deze motie zou ik u willen ontraden. Dit, omdat we in 2011 een breder onderzoek gaan uitvoeren naar de opbrengsten van het provinciaal zorgvragersbeleid en de activiteiten van de zorgvragersorganisaties, zoals Zorgbelang. De uitkomsten daarvan worden ingezet voor de vormgeving van het nieuwe beleid inzake zorgvragersparticipaties voor de periode van 2012-2015. In feite wordt de motie daarmee overbodig.

Verder met motie 6.5. Dat is een motie over het tevredenheidsonderzoek onder de inwoners met betrekking tot bibliotheekvoorzieningen. ProBiblio zal in 2009 al een onderzoek doen onder cliënten van de alternatieve bibliotheekvoorzieningen. Dus daarmee wordt deze motie overbodig.

Dan motie 6.14 over de Beschuitoren. Dit moet een amendement zijn, want er wordt geld gevraagd. Ook dit verhaal riekt naar willekeur. Ik kan mij voorstellen dat er nog veel meer andere voorbeelden zijn die graag 200.000 euro zouden willen hebben voor het uitvoering geven aan hun plannen. Ik kan me dat niet alleen voorstellen, maar ik weet zelfs voorbeelden. Ik ontraad u daarom dit amendement.

Verder met motie 6.15 met betrekking tot de startersleningen of in ieder geval de mogelijkheid om bijvoorbeeld startersleningen in te gaan zetten of onderzoek te doen naar eventuele andere instrumenten. Die kan ik ondersteunen.

De **VOORZITTER**: Dan is amendement 6.18 nog over. Deze is wat het college betreft zeer te betreuren en past helemaal niet in onze traditie, waarin religie en cultuur er niet toe doet. Het is een traditie dat deze school al zo lang zo veel geld – ook van ouders – heeft bijeengebracht voor veiligheidsmaatregelen. Het college adviseert daarom van harte dit amendement te steunen.

Zullen wij overgaan tot de stemming van de amendementen? Bent u er klaar voor? Dan is bij het overzicht van mevrouw Baggerman, de Beschuitoren aan de orde geweest, die is genummerd als 6.14, maar ze merkte terecht op dat het een amendement betreft. Dat wordt dan amendement 6.36. Kunt u het allemaal nog volgen? We gaan over tot de stemming.

Amendement 6.1

De fractie van de SP stemmen voor, de overige fracties stemmen tegen. Het amendement is verworpen.

Amendement 6.1.a

De fracties van SP en Partij voor de Dieren stemmen voor. De overige fracties stemmen tegen. Het amendement is verworpen.

Amendement 6.29

De heer **PUTERS** (SP): Ik zou graag nog even duidelijkheid hebben over de dekking, want er was net een discussie tussen de heer Bruins Slot en de gedeputeerde en ik ga er nu van uit dat wat hier staat geformuleerd en wordt besloten, dat geldt voor alle amendementen, c.q. moties van de coalitiepartijen. Dat betekent dat wij volgende week bij de najaarsrapportage het gat dat dan ontstaat – zoals de gedeputeerde aangaf – moeten invullen. Is dat correct?

De **VOORZITTER**: Dat is correct voor alle amendementen van de coalitie, tenzij de heer Bruins Slot nu iets anders gaat vertellen.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Nee, ik bedenk niets anders dan dat het gat wel gaat ontstaan als we de 3 miljoen euro toch willen besteden aan hetgeen in de najaarsnota staat. Die discussie ga ik volgende week maandag voeren, maar ik wil wel een verklaring afgeven met betrekking tot de gemaakte opmerking door de gedeputeerde om dit amendement af te raden, omdat het een structureel karakter heeft. Ja, daar gaat het nu juist om. Wij vinden dat het structureel moet zijn en ik heb de begroting er even bij gepakt. De meerjarenraming geeft nog een ruimte van 4,7 miljoen euro in 2010. In 2011 nog 8,9 miljoen euro en in 2012 45,7 miljoen euro. Dat betekent dat ook de komende jaren die 170.000 euro gemakkelijk, maar dan ook gemakkelijk, nog kan worden uitgegeven. Het kan ook structureel zijn, vandaar dat er niet staat: restant begroting 2009. Dat houdt dan in dat het restant doorloopt in de meerjarenplanning. Wij houden ons vast aan dit amendement.

De heer **BINNEMA** (GroenLinks): Ja, nog even voor de zekerheid als we straks over de andere amendementen gaan spreken, dat inderdaad een dekking is zoals hier wordt geformuleerd. Dus eigenlijk zoals het oorspronkelijk in onze amendementen stond, maar daar is doorgehaald en hier in feite terugkomt als dekkingsvoorstel.

De **VOORZITTER**: Het handgeschreven 0,5 gaat weg. Goed, ik breng het amendement in stemming. Het amendement is met algemene stemmen aangenomen. Hiermee is amendement 6.3 niet meer aan de orde.

Amendement 6.5

De fracties van de SP en Partij voor de Dieren stemmen voor. De overige fracties stemmen tegen. Het amendement is verworpen.

Amendement 6.6

De fracties van de SP en Partij voor de Dieren stemmen voor. De overige fracties stemmen tegen. Het amendement is verworpen.

Amendement 6.7

De fracties van de SP, CU/SGP, CDA, GroenLinks en Partij voor de Dieren stemmen voor. De overige fracties stemmen tegen. Het amendement is aangenomen (26 stemmen voor, 23 stemmen tegen).

Amendement 6.8

De heer **VAN OEVEREN** (Partij voor de Dieren): Ik wil dit amendement intrekken. De heer Bond heeft tot ons grote genoegen nu iets anders gezegd dan in de commissie. Daarmee is aangegeven dat het volledige dierenwelzijn valt binnen de begroting Landbouw en dat stemt ons tot tevredenheid.

De **VOORZITTER**: De zin om amendement 6.33 naar voren te halen, is vervallen, door de uitleg van de heer Bruins Slot over 6.29. Die conclusie is juist.

Amendement 6.10

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Ik wil even iets zeggen. Dit amendement is hetzelfde als 6.7, maar die gaat iets verder, zelfs 750.000 euro. Maar voor de rest dekt het hetzelfde. Dus wat dat betreft kan deze weg.

De **VOORZITTER**: Goed, dan is 6.10 vervallen en gaat 6.31 ook terug naar z'n plek.

Amendement 6.11

Dit amendement is unaniem aangenomen.

Amendement 6.12

Dit amendement is unaniem aangenomen.

Amendement 6.13

Dit amendement is unaniem aangenomen.

Amendement 6.14

De fracties van PvdA, GroenLinks, D66, VVD en CDA stemmen voor. De overige fracties stemmen tegen. Het amendement is aangenomen.

Amendement 6.15

De heer **TALSMA** (PvdA): We zijn de partij voor kunst en cultuur en zo, maar we waren aanvankelijk voorstander van dit museum. Gehoord de dringende oproep van de gedeputeerde, besluiten we nu toch als fractie tegen te stemmen, omdat we het beleid van de gedeputeerde niet in de wielen willen rijden.

De heer **YURKADUL** (D66): D66 is wel een cultuurpartij, maar de toelichting van de gedeputeerde geeft ons aanleiding hier niet mee in te stemmen.

De heer **GERSTELING** (SP): Wij hebben dat gevoel ook dat is verwoord door mevrouw Baggerman en zullen dus tegenstemmen.

De heer **BINNEMA** (GroenLinks): Met de argumentatie – door meerdere partijen genoemd – en met de uitleg van de gedeputeerde, trekken wij onze steun in.

De heer **BUTTER** (VVD): Zou ik even vijf minuten mogen schorsen?

De **VOORZITTER**: Goed, u krijgt drie minuten.

SCHORSING

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering.

De heer **BUTTER** (VVD): Even heel kort. Wij willen graag dat dit amendement in stemming wordt gebracht en wij doen een dringend beroep op onze twee coalitiepartners, in dit geval PvdA en GroenLinks, dat zij zich alsnog houden aan de gemaakte afspraken.

De **VOORZITTER**: Het gaat over 6.15.

De heer **TALSMA** (PvdA): Wij hebben de argumenten van de andere partijen gehoord, van degenen die voor dit verhaal willen gaan stemmen. Wij hebben eveneens de mening van de gedeputeerde gehoord. Daarover is in de schorsing het nodige gezegd, zoals u zult begrijpen. We vinden dat als dit voor onze coalitiepartner zo'n gewichtige zaak is, we daarin moeten meegaan. Het is uiteindelijk een heel verhaal van dingen die je met elkaar besluit. We meenden daar in overleg uit te komen, maar dat is kennelijk niet zo. We zullen voor dit voorstel stemmen.

De heer **BINNEMA** (GroenLinks): Het is wat ons betreft niet de moeite waard om voor 150.000 euro een hoogoplopend conflict te krijgen. We hebben de woorden van de gedeputeerde gehoord, we hebben onze eigen afwegingen hierbij, maar we houden onze handtekening eronder en zullen voor dit amendement stemmen.

De **VOORZITTER**: Goed, kan ik motie 6.15 in stemming brengen? De fracties van de PvdA, GroenLinks, VVD en CDA stemmen voor. De overige fracties stemmen tegen. Het amendement is aangenomen.

Amendement 6.16

Dit amendement is unaniem aangenomen.

Amendement 6.17

De heer **GERSTELING** (SP): Wij zullen tegen dit amendement stemmen. Het is een wirwar van prijsvragen en misschien is het bieden in die wirwar wel het beste idee. Wij zullen tegenstemmen.

De heer **YURKADUL** (D66): Ook wij zullen tegenstemmen, omdat er inderdaad al veel andere prijsvragen zijn en dat maakt het er niet makkelijker op voor de burgers.

De fracties van PvdA, GroenLinks, VVD en CDA stemmen voor. De fracties van SP, D66, CU/SGP en Partij voor de Dieren stemmen tegen. Het amendement is aangenomen.

Amendement 6.18

De heer **GERSTELING** (SP): Op dit amendement zullen de leden van onze fractie verdeeld stemmen. Voor een deel is aan de orde waar de grens ligt als wij hierin meegaan. Voor anderen ligt de afweging iets anders.

De heer **YURKADUL** (D66): Wij zullen tegen dit amendement stemmen, omdat het hier gaat om lokaal onderwijsbeleid. Huisvestingsbeleid en toedeling van middelen komt van de gemeenten en burgers hebben daar niets te mee van doen. Het geld is van het Rijk en dat wordt rechtstreeks door de gemeenten aan de onderwijsinstellingen beschikbaar gesteld.

De **VOORZITTER**: Dat is in feite zo, maar bij deze school steunt het Rijk extra rechtstreeks naar die school voor de beveiliging.

De heer **YURKADUL** (D66): Dan moet het Rijk maar meer betalen.

De heer **BOS** (SP): Laat er geen misverstand over bestaan dat ik hier tegenstem. Tenzij de indieners van dit amendement of u als portefeuillehouder kan aangeven wat de vermogenspositie van het bestuur van deze school is, ben ik tegen. De gemeenteraad van Amsterdam heeft onlangs alle vermogens van alle Amsterdamse scholen in kaart gebracht en dat is een factor die een rol speelt. Aangezien daarin tot op heden geen duidelijkheid is, kan ik er op dit moment nog niet voor zijn.

De heer **BUTTER** (VVD): Misschien kan ik u uit de droom helpen. Er is sprake van een negatief vermogen.

De heer **BOS** (SP): Dat zou ik dan graag op papier willen zien.

De **VOORZITTER**: Goed, dan breng ik het in stemming. De fracties van PvdA, GroenLinks, VVD, CU/SGP, Partij voor de Dieren, CDA en mevrouw Boelhouwer van de SP stemmen voor. De fractie van D66 en de overige leden van de fractie van de SP stemmen tegen. Dit amendement is aangenomen.

Amendement 6.19

De fracties van PvdA, GroenLinks, VVD, CDA en CU/SGP stemmen voor. De overige fracties stemmen tegen. Het amendement is aangenomen.

Amendement 6.20

De heer **BUTTER** (VVD): Even een correctie. In het dictum staat 2008 en u moet daar 2009 lezen.

De **VOORZITTER**: Het besluit is 2008/2009 geworden. Goed, ik breng het in stemming. De fracties van D66, SP, GroenLinks, PvdA, CDA en VVD stemmen voor. De fracties van CU/SGP en Partij voor de Dieren stemmen tegen. Het amendement is aangenomen.

Amendement 6.21

Dit amendement is unaniem aangenomen.

Amendement 6.22

Dit amendement is unaniem aangenomen.

Amendement 6.23

De heer **GERSTELING** (SP): Wij willen de indiener in overweging geven hiervan een motie te maken, conform het voorstel van de gedeputeerde. Wij zitten ook met diezelfde vraag.

De **VOORZITTER**: Een verzoek aan de heer Talsma van de PvdA.

De heer **TALSMA** (PvdA): Dat doen we niet. Wij laten het een amendement en dat willen we graag in stemming brengen.

De heer **VAN POELGEEST** (Partij voor de Dieren): Wij zullen tegen dit amendement stemmen, omdat wij vinden dat het eerst maar eens moet worden onderzocht en sluiten dus aan bij het voorstel van de gedeputeerde.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Wij sluiten ons daarbij aan. Het is verstandig eerst te onderzoeken, voordat je dit besluit.

De heer **GERSTELING** (SP): Als ik mijn antwoord heb en de coalitie het laat staan, zullen wij niet tegenstemmen, maar we gaan er wel van uit eerst uitgewerkte voorstellen in de commissie te bespreken en de relevantie opnieuw ter sprake te brengen.

De **VOORZITTER**: Goed, tot zover. Ik breng het amendement in stemming. De fracties van D66, SP, GroenLinks, VVD, CDA en PvdA stemmen voor. De Partij voor de Dieren en CU/SGP stemmen tegen. Het amendement is aangenomen.

Amendement 6.24

Dit amendement is unaniem aangenomen.

Amendement 6.25

De fracties van GroenLinks, PvdA, VVD, CU/SGP en CDA stemmen voor. De fracties van D66, Partij voor de Dieren en SP stemmen tegen. Dit amendement is unaniem aangenomen.

Amendement 6.26

De heer **GERSTELING** (SP): Wij hebben hier wat problemen mee. Los van het feit dat het gaat om een overdracht, vinden we het niet zo zinnig dat het in een project gaat. Het moet eigenlijk aansluiten bij bestaande activiteiten en bestaande netwerken. Ik denk dat de kritiek die mevrouw Baggerman heeft gegeven, serieus moet worden overwogen. Ik hoop dat, wanneer de meerderheid hiermee instemt, daar toch bij opgemerkt is dat we dit niet in een project zouden willen omzetten.

De heer **YURKADUL** (D66): Wij hebben hier eveneens grote problemen mee. Volgende week zullen wij in de Staten nog een voordracht bespreken over sporten (brede sporten en dergelijke) waarbij aspecten hiervan zullen terugkomen. Deze 750.000 euro kan te zijner tijd daarbij worden getrokken. Wij vinden dat meer moet worden geluisterd naar gedeputeerde Baggerman.

De **VOORZITTER**: Namens haar bedankt!

De heer **VAN POELGEEST** (Partij voor de Dieren): Wij vinden het absoluut een sympathiek voorstel. We zullen het dan ook ondersteunen, maar we vinden het wel een hoog bedrag. We willen daarom als suggestie meegeven dat eens moet worden gekeken wat de consumptie van vlees aan overgewicht tot effect heeft.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Ik wil daaraan toevoegen dat zojuist een onderzoek is gedaan naar hoe het precies zit met dat overgewicht. Het is echt niet alleen het bewegen dat van belang is, maar met name het voedingspatroon. Ik vind het zeker een hoog bedrag en wij aarzelen daarom een beetje. Ik ben geneigd te volgen wat gedeputeerde Baggerman zegt. Aan de andere kant is bewegen gezond.

De **VOORZITTER**: Ik trek mij de woorden van de heer Van Poelgeest zeer aan. Er worden geen snacks meer uitgereikt tijdens de middag! Ik breng het amendement in stemming. De fracties van PvdA, GroenLinks, VVD, Partij voor de Dieren en CDA stemmen voor. De fracties van D66, SP en CU/SGP stemmen tegen. Het amendement is aangenomen.

Amendement 6.27

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Ik wil hierbij toch een verklaring afleggen in de zin van dat ik dit amendement ten zeerste aanbeveel, omdat de motivering van de gedeputeerde naar mijn mening niet juist is. Het bedrag wordt toegevoegd bij de extra middelen en wordt toegevoegd aan de landbouwagonderwerpen. Dat betekent gewoon dat we heel duidelijk weten wie verantwoordelijk is voor de besteding daarvan. Wij vragen alleen in gezamenlijkheid de zaak verder weg te zetten in de komende periode. Ik verzoek alle anderen voor te stemmen.

De heer **YURKADUL** (D66): Wij zijn tegen het aannemen van dit amendement. Er zijn zoveel scholen die iets opgedrongen krijgen. Wij vragen ons af of dat kan worden uitgevoerd en we vinden ook in dezen dat er moet worden geluisterd naar mevrouw Baggerman.

De heer **VAN POELGEEST** (Partij voor de Dieren): Wij zullen instemmen met dit amendement. We hebben wel wat moeite met de tekst, omdat er dingen worden beweerd als jeugd van tegenwoordig en het weinig weten wat er op het landschap afspeelt. Het is vice versa. De kinderen van het platteland weten niet wat zich in een grote stad afspeelt. Ik vind de tekst in de preambule te er gaan, maar dat neemt niet weg dat wij gaarne uitzien naar concrete voorstellen in de commissie.

De **VOORZITTER**: Goed, ik breng het in stemming. De fracties van SP, GroenLinks, PvdA, VVD, CU/SGP, Partij voor de Dieren en CDA stemmen voor. De fractie van D66 stemt tegen. Het amendement is aangenomen.

Amendement 6.28

Het amendement is unaniem aangenomen.

Amendement 6.30

Het amendement is unaniem aangenomen.

Amendement 6.31

De heer **BINNEMA** (GroenLinks): Even voor de zekerheid bevestigen hetgeen gedeputeerde Heller heeft gezegd over de manier waarop de zinsnede in het eerste besluit moet worden gelezen. Het gaat om het verhogen van de begrotingspost en het betreft 2009.

De **VOORZITTER**: Goed, eenmalig dus. Ik breng het amendement in stemming. Het amendement is unaniem aangenomen.

Amendement 6.32

De heer **VAN OEVEREN** (Partij voor de Dieren): Wij zullen voor dit amendement stemmen. Wij gaan er daarbij wel van uit dat de problemen die zich voordoen bij het ecoduct eerst zullen worden besproken in de commissie en dat daar ook de verdere voorstellen worden gepresenteerd.

De **VOORZITTER**: Ik breng het amendement in stemming. Het amendement is unaniem aangenomen.

Amendement 6.33

De heer **BINNEMA** (GroenLinks): Even een korte stemverklaring. De CU/SGP heeft het ingediende amendement teruggetrokken. We moeten dus goed kijken naar welk bedrag nodig is. Het lijkt me goed op dit moment de 80.000 euro te beschouwen als startkapitaal om het fonds op gang te brengen en later kun je dan bekijken of extra dingen nodig zijn.

De **VOORZITTER**: Het amendement is unaniem aangenomen.

Amendement 6.34

De heer **BINNEMA** (GroenLinks): Even een aanvulling. Bij de derde overweging hebben wij de taskforce Ruimte genoemd en het aanjaagteam,

dat mag naar believen naar anderen worden uitgebreid, maar dat is geen uitputtende lijst.

De **VOORZITTER**: Het amendement is unaniem aangenomen.

Amendement 6.35

De heer **GERSTELING** (SP): Wij zullen tegenstemmen, in die zin dat wij ons kunnen voorstellen dat een vouwfiets wellicht nog wel zou kunnen, maar dat, zoals het hier wordt voorgesteld, er uiteindelijk maar een conclusie kan zijn en dat is dat hier een vertraming van de zuidtangent moet plaatsvinden om dit te kunnen doen. Wij zullen derhalve tegenstemmen.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Ik breng het amendement in stemming. De fracties van GroenLinks, PvdA, VVD, Partij voor de Dieren, CU/SGP en CDA stemmen voor. De fracties D66 en SP stemmen tegen. Het amendement is aangenomen.

Amendement 6.36 (voorheen motie 6.14)

De heer **TALSMA** (PvdA): We hebben de gedeputeerde gehoord en zoals vanavond al meerdere keren gezegd, daar moeten we vooral naar luisteren. Zij adviseert sterk dit niet te doen en daarom trekken we dit amendement in.

Mevrouw **DE BIJL** (VVD): Wij waren vanavond naarstig op zoek naar 80.000 euro. Zouden wij nog mogen terugkomen op het amendement dat wij zojuist hebben gehad met betrekking tot jeugdzorg (het fonds)? Dat is amendement 6.33.

De **VOORZITTER**: Als u het college gelegenheid geeft terug te komen op amendement 6.13. Dan ruilen we dus. Amendement 6.13 begint namelijk met structureel en er is aan u uitgelegd dat dit weg moest. Goed, deze ruil akkoord? Ja. De vraag is of u akkoord kunt gaan met het voorstel om bij amendement 6.13 structureel te schrappen. Ik zie overal jaknikken. Ik wil ook nog wel stemmen, hoor.

De heer **BOS** (SP): Als het gaat om amendement 6.13, heb ik duidelijk iets anders voor me liggen dan u. Het gaat bij mij namelijk om een amendement terugloop onderhoud door achtergebleven indexering en dat gaat over 400.000 euro.

De **VOORZITTER**: Dat klopt en dat besluit begint met structureel en dat woord moet weg en dat was nog niet bij iedereen bekend. Ik breng dit opnieuw in stemming en dan komt het verzoek om schorsing. Ik doe dit om eenduidigheid in besluitvorming te krijgen, dat is toch wel belangrijk. Goed, wie is voor amendement 6.13 dat begint met 'aan de begroting'? Dit gewijzigde amendement is met algemene stemmen aangenomen.

Mevrouw **DE BIJL** (VVD): Dan verzoek ik schorsing voor kort overleg over amendement 6.33.

De **VOORZITTER**: Ik schors de vergadering voor vijf minuten.

SCHORSING

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering.

Mevrouw **DE BIJL** (VVD): Ik ben altijd een mens van praktische oplossingen en ik dacht dit nu snel praktisch te hebben opgelost. Dat is helaas niet gelukt. Uit het overleg is gebleken dat men vasthoudt aan de gemaakte afspraken voor vandaag. We komen daarop volgende week terug bij de najaarsnota.

De **VOORZITTER**: Goed, de stemmingen over de amendementen zijn hierbij tot een bevredigend einde gekomen. We gaan over tot de moties en alvorens daartoe over te gaan, is het woord aan het college.

Gedeputeerde **BOND**: Over motie 6.13 van de Partij voor de Dieren hebben we eigenlijk in het debat al het een en ander duidelijk gemaakt. Het college heeft daarover best een positieve instelling als het gaat om de behandeling van dieren en met name voor de viskwekerijen. De motie gaat inhoudelijk echter te ver als het gaat om uitvoering. Ten eerste hebben we nog geen zicht op wat we allemaal voor viskwekerijen krijgen, dat heb ik al eerder gezegd en we houden ons aan de richtlijnen Europarijk. We ontraden deze motie.

Gedeputeerde **MOOIJ**: Ik ga in op motie 6.16. Daar vraagt u het college om de noodzaak van een rechtstreekse treinverbinding met de minister te bespreken, als ik hem zo zou mogen lezen. Ik heb in tweede instantie al gezegd dat het voor de hand ligt, dit met de NS te bespreken dus in het reguliere overleg dat ik voer (ook met ProRail). Op grond daarvan kun je een succesvolle aanvraag voor het ministerie voorbereiden en daarmee kun je naar de minister gaan. Daar moeten namelijk twee dingen worden aangetoond.

Ten eerste zoals de motie zegt: de noodzaak. Hier staat al meteen dat die er zou zijn, maar zo snel gaat het meestal niet bij de minister. Dat moet je goed onderzoeken en je moet met getallen kunnen komen.

Ten tweede moet je weten welke technische veranderingen dit op de begroting teweegbrengt. Als ik het zo mag lezen, stel ik voor er eerst in het reguliere overleg met de NS over te praten. Daarna zal ik de commissie op de hoogte stellen over wat dat heeft opgeleverd.

Wat betreft motie 17 heb ik met de gemeente Hoorn onlangs een indringend gesprek gehad over de doorstroom van het openbaar vervoer in de stad. De wethouder heeft beloofd te zullen terugkomen en aan te geven welke doorstroommaatregelen hij wil nemen en pas dan vind ik, omdat wij weten dat de bussen op een aantal plekken vastlopen in Hoorn, dat we met de gemeente kunnen spreken over een eventuele uitbreiding van het busvervoer. De suggestie om de lijn naar Lelystad uit te breiden tot een vergelijkbare lijn als die tussen Alkmaar en Leeuwarden, lijkt mij, gezien de bezetting op dit moment, niet voor de hand liggend. Er zit namelijk een groot verschil in.

Ten slotte nummer 18 die gaat in op de treinverbinding tussen Leiden en Amsterdam. Daar wordt bepleit de frequentie van de stoptreinen op te voeren. Ik zou u willen voorstellen dat eveneens ter sprake te brengen bij de NS. Die gaan in eerste instantie over het aantal treinen. We hebben dat ook gedaan ten aanzien van Haarlem en dat heeft succes gehad. Wellicht lukt dat niet, we moeten de noodzaak onderzoeken.

Gedeputeerde **HELLER**: Ik ga in op motie 6.6 van D66 over het groene vlekkenplan. Ik zou de Staten dringend willen afraden deze motie te verwerpen.

De **VOORZITTER**: Goed, dan ga ik over tot het in stemming brengen van de moties.

Motie 6.3

De fractie van de SP stemt voor. Alle overige fracties stemmen tegen. De motie is verworpen.

Motie 6.4

De fractie van de SP stemt voor. Alle overige fracties stemmen tegen. De motie is verworpen.

Motie 6.5

De heer **GERSTELING** (SP): Wij trekken deze motie in.

Motie 6.6

De fractie van de VVD stemt tegen. De andere fracties stemmen voor. Deze motie is aangenomen.

Motie 6.12

De fractie van D66, GroenLinks, de Partij voor de Dieren stemmen voor. De overige fracties stemmen tegen. De motie is verworpen.

Motie 6.13

De heer **GERSTELING** (SP): Wij willen de Partij voor de Dieren adviseren deze motie aan te houden en te betrekken bij de verdere discussie die zal plaatsvinden, zoals in het debat al aan de orde is gekomen. Nu even niet behandelen dus.

De heer **VAN OEVEREN** (Partij voor de Dieren): Ik wil graag even schorsen.

De **VOORZITTER**: Goed, ik schors de vergadering voor twee minuten.

SCHORSING

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering.

De heer **VAN OEVEREN** (Partij voor de Dieren): Wij hebben gehoord wat de gedeputeerde heeft gezegd en dat stelt ons weliswaar wat teleur. We hebben verder gehoord wat de SP ons aanraadt. Wij denken het meeste effect te bereiken door inderdaad deze motie aan te houden.

De **VOORZITTER**: Goed, motie 6.13 wordt aangehouden.

Motie 6.15

Mevrouw **GELDHOF** (D66): D66 meent dat het bieden van startersleningen behoort tot het gemeentebestuur en daarom zullen wij tegenstemmen.

De heer **GERSTELING** (SP): Wij hebben onze vraagtekens bij het nut van een starterslening. Er zijn nog wel andere instrumenten en ook een onderzoek waarbij je er achter komt dat het meer haken en ogen heeft, kan een meerwaarde hebben. In die zin zullen wij deze motie steunen.

De **VOORZITTER**: Ik breng de motie in stemming. De fractie van D66 stemt tegen. De overige fracties stemmen voor. De motie is aangenomen.

Motie 6.16

De heer **BINNEMA** (GroenLinks): Wij vatten de motie op zoals door de gedeputeerde is uitgelegd en het is daarbij belangrijk niet te vergeten dat er al een hele goede verbinding is tussen Haarlem en Schiphol, namelijk de zuidtangente.

De heer **GERSTELING** (SP): Wij denken dat we goed naar de heer Mooij moeten luisteren – niet alleen naar gedeputeerde Baggerman! – maar we zijn voor een wissel bij de hefboom en zullen deze motie dus steunen.

Mevrouw **KIRCH** (VVD): Ook de VVD zal met de interpretatie die de gedeputeerde eraan heeft gegeven, voorstemmen.

De **VOORZITTER**: Ik breng de motie in stemming. De motie is unaniem aangenomen.

Motie 6.17

De heer **TALSMA** (PvdA): We volgen de gedeputeerde voor een deel wat betreft het verzoek dat we in deze motie doen, namelijk het tweede bolletje laten vervallen. Het is enigszins overbodig en die dienstregeling ligt eigenlijk al vast. De andere twee bolletjes laten we staan en dat is dus uiteindelijk de motie.

De heer **GERSTELING** (SP): Ik had willen zeggen dat wij deze motie in zijn omvang willen steunen, met als verklaring dat wij al vaker hebben gepleit voor het tweede en het derde bolletje. Nu vervalt het tweede bolletje, maar we zullen hem toch steunen.

De heer **VAN POELGEEST** (Partij voor de Dieren): Ik heb hier op mijn motie staan dat ik eerst voor ging stemmen, toen tegen en nu weer voor. Ook omdat het tweede bolletje is weggehaald. Geheel in de lijn van de PvdA van vanavond, zal ik dus nu wel voorstemmen.

De **VOORZITTER**: Ik breng de motie in stemming. De motie is unaniem aangenomen.

Motie 6.18

De heer **GERSTELING** (SP): Wij vinden deze motie letterlijk en figuurlijk sympathiek en we zullen voorstemmen.

De **VOORZITTER**: Ik breng de motie in stemming. De fractie van de Partij voor de Dieren stemt tegen. De overige fracties stemmen voor. De motie is aangenomen. Tot zover de moties.

Voordracht 75

Ik ga over tot het in stemming brengen van voordracht 75. Voor alle duidelijkheid aan u wordt voorgesteld:

- in te stemmen met de beleidsuitgangspunten van de programma's en de paragrafen zoals opgenomen in de ontwerpbegroting 2009;
- in te stemmen met de nieuwe beleidsvoorstellen per programma zoals is opgenomen in de ontwerpbegroting 2009;
- in te stemmen met de baten en lasten per programma en de uiteenzetting van de financiële positie 2009, zoals opgenomen in de ontwerpbegroting 2009;
- kennis te nemen van de meerjarenraming 2010-2012 zoals opgenomen in de ontwerpbegroting 2009;
- de begroting 2009 vast te stellen met inachtneming van de aangenomen amendementen.

Is er nog behoefte aan een stemverklaring of een aantekening? Niet. Goed, dan ga ik over tot stemming. Wie is voor de gewijzigde programmabegroting 2009 of eigenlijk voordracht 75?

De heer **GERSTELING** (SP): Wij zullen voorstemmen met inachtneming van alles dat is ingebracht.

De **VOORZITTER**: Ja, wie is voor? Voordracht 75 is unaniem aangenomen.

Motie 1 en 2 – vreemd aan de orde van de dag

De **VOORZITTER**: Wil iemand een stemverklaring afleggen?

Mevrouw **POST** (VVD): Ja, wat de VVD-fractie betreft, geldt de stemverklaring voor beide moties vreemd aan de orde van de dag. Op zich zouden wij voor een dergelijke motie kunnen zijn als het kabinet ook daadwerkelijk zou willen samenwerken. Gegeven de ontwikkeling in de afgelopen tijd is er geen indicatie dat dit daadwerkelijk gaat plaatsvinden en is er geen enkele verwachting dat onze belangen daadwerkelijk zouden worden behartigd door het Rijk. Wij vinden op dit moment dat onze huidige juridische en financiële positie en ook de toekomstige juridische positie moet worden veiliggesteld. Dat sluit aan bij hetgeen door u als CdK is verwoordt. Gegeven de omvang en de zwaarte van de situatie zullen wij tegen deze beide moties stemmen.

De heer **YURKADUL** (D66): We zullen eveneens tegen beide moties stemmen, omdat wat u hebt uitgelegd als jurist. We hebben daar vertrouwen

in. Tegelijkertijd maakt het ons niet uit hoe het geld binnenkomt, linksom of rechtsom.

De heer **TALSMA** (PvdA): Wij zullen eveneens tegen beide moties stemmen, omdat de ene erg algemeen is, want dat zou betekenen dat op dit moment het college alles zou moeten stoppen waar men mee bezig is. Het roept op alle juridische strijd te staken, nou, die is al juridisch, dus daar zijn we niet voor. Daarmee zouden we bovendien onze belastingbetaler tekort doen.

De motie van de Ouderenpartij is wat sympathieker, maar ook die vinden we nog te weinig armslag geven aan het college om dat te doen wat ze kunnen doen om de centen binnen te halen. Dat neemt niet weg dat we als fractie – en iedereen in deze Staten – niet gelukkig is met het conflict dat nu is gerezen tussen provincie en Rijk. De stemverklaring bestaat hieruit dat we met deze moties niet meegaan, maar dat we het college willen meegeven dat het in de onderhandelingen en alles wat nu gebeurt, toch een einde is. Het einde moet vooral erop gericht zijn, en dat vertrouwen heb ik wel in deze minister en in deze regering, met elkaar eendrachtig de strijd te voeren tegen die mensen waartegen we het moeten voeren, namelijk die ons onze centen afhandig hebben gemaakt. Wij zouden ervoor willen pleiten verder te gaan tot de fase die u noemde, maar als op een gegeven moment blijkt dat het niet verder gaat, dan daar de consequenties uit te trekken en een andere koers te varen.

De heer **BRUINS SLOT** (CDA): Ja, alles overziend tot op heden – laat dat duidelijk zijn – vinden wij dat wij het college wel zouden kunnen meegeven morgen toch te bezien in verweer te gaan tegen het KB. Die ruimte willen wij als CDA geven. Dat betekent vervolgens dat wij tegen beide moties zullen stemmen.

De heer **BINNEMA** (GroenLinks): Ja, wij steunen de keuze die het college heeft gemaakt of mogelijk gaat maken om verdere stappen te ondernemen. Wij zullen tegen de beide moties stemmen. Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Talsma in die zin dat er een moment komt dat gelijk hebben en gelijk krijgen zover uit elkaar komt te liggen, dat het misschien niet verstandig is verder te gaan. Voorlopig steunen wij het nu zoals door het college is voorgesteld.

De **VOORZITTER**: Goed, wie is voor motie 2.1? De fractie van de SP stemt voor. Alle overige fracties stemmen tegen. De motie is verworpen.

Wie is voor motie 2.2? De fractie van de SP stemt voor. Alle overige fracties stemmen tegen. De motie is verworpen.

Ik sluit deze vergadering. U kunt het college feliciteren met het aannemen van de begroting.